બિસ્મિલ્લાહિર રહમાનિર રહીમ

"વમા અર્સલ્ના મિન્ કબ્લિ-ક મિર રસૂલિન ઈલ્લા નૂહી ઈલયહિ અન્નહૂ લા ઈલા-હ ઈલ્લા અ-ના ફઅ્બુદૂન"
(સૂરઃ અંબિયા, આયત-૨૫)

(અય હમારે નબી સ.અ.વ.) હમને આપસે પેહલે જો ભી રસૂલ ભેજે ઉનકી તરફ યહી વહ્ય ભેજી કે મેરે સિવા કોઈ મઅ્બૂદ નહીં. તો મેરી હી ઈબાદત કરો.)

ખુત્બાતે તવ્હીદ

: અર્ઝ :

ઈમામુલ અસ્ર અલ્લામા
એહસાન ઈલાહી ઝહીર શહીદ (રહ.)

: અનમોલ પ્રકાશન :
૨૮, કબીર કોમ્પલેક્ષ, ગંજ બજાર પાસે,
નડીઆદ - ૩૮૭ ૦૦૧. મો. ૯૮૯૮૦ ૮૮૨૬૬
Email : moongraphics_india@yahoo.co.in

આવૃત્તિ : દ્વિતીય સપ્ટેમ્બર : ૨૦૧૨ પ્રતઃ ૧૦૦૦

બિસ્મિલ્લાહિર રહમા નિરરહીમ

વોહ અલ્લાહ હે જીસને તુમ્હારે લીયે કાન ઔર આંખે ઔર દીલ પૈદા કીયે મગર તુમ બહુત હી કમ શુક્ર કરતે હો, ઔર વહી હે જીસને તુમ્હે પૈદા કરકે ઝમીન મેં ફૈલા દીયા ઔર ઉસીકી તરફ તુમ જમા કીયે જાઓગે, ઔર યે વહી (અલ્લાહ) હે જો જીલાતા ઔર મારતા હે ઔર રાત દિન કે રદો બદલ કા મુખ્તાર ભી વહી હે ક્યા તુમકો સમઝબુઝ નહી?, બલ્કી ઉન લોગોં ને ભી વૈસી હી બાત કહી જો અગલે કેહતે ચલે આયે, કે ક્યા જબ હમ મર કર મીટ્ટી ઔર હડ્ડી હો જાયેગે ક્યા ફીર ભી હમ જરૂર ઉઠાયે જાયેગે ?, હમસે ઔર હમારે બાપ દાદો સે પહેલેહી સે યે વઅદા હોતા ચલા આયા હે કુછ નહી યેતો સીર્ફ અગલે લોગો કે અફસાને હે. પુછીયે તો સહી કે ઝમીન ઔર ઉસકી કુલ ચીઝે કીસ કી હે ? બતલાઓ અગર જાનતે હો ?, ફૌરન જવાબ દેંગે કે અલ્લાહ કી ! કહ દીજીયે કે ફીર તુમ નસીહત ક્યું નહી હાંસીલ કરતે ? દરયાફ્ત કીજીયે કે સાતોં આસમાનોકા ઔર બહુત બાઅઝમત અર્શ કા રબ કૌન હે ?, વોહ લોગ જવાબ દેંગે કે અલ્લાહી હે ! કેહ દીજીયે કે ફીર તુમ ક્યું નહી ડરતે ?, પુછીયે કે તમામ ચીઝો કા ઈખ્તીયાર કીસકે હાથો મે હે જો પનાહ દેતા હે ઔર જીસ કે મુકાબલે મેં કોઈ પનાહ નહી દીયા જાતા અગર તુમ જાનતે હો તો બદતલાદો ?, યહી જવાબ દેંગે કે અલ્લાહ હી હે ! કહ દીજીયે ફીર તુમ કીધર સે જાદુ કર દીયે જાતે હો ?, હક્ક યે હે કે હમને ઉન્હે હક્ક પહોંચા દીયા હે ઔર યે બેશક જુઠે હે.

(સુરઃ મુઅમિનુન - ૭૮ સે ૯૦)

ખુત્બાતે તવ્હીદ

મુસન્નિફકા મુખ્તસર તઆરૂફ

ઈમામુલ અસ્ર હઝરત અલ્લામા એહસાન ઈલાહી ઝહીર શહીદ ૩૧ મઈ સન ઈસ્વી ૧૯૪૫ મેં સિયાલકોટમેં પયદા હુવે. ૯ સાલકી ઉમ્રમેં કુરઆન પાક હિફઝ કર લિયા. અહાદીસકી તઅ્લીમસે ફરાગતકે બાદ, ૧૯૬૦-૬૧ ઈસ્વી તક આપને દીની તઅ્લીમ મુકમ્મલ કર લી. ઉસકે બાદ મદીના યુનિવર્સિટીમેં મઝીદ તઅ્લીમ હાસિલ કરનેકી ગર્ઝસે દાખિલા લિયા. ચાર સાલકા અરસા ગુઝાર કર મદીના યુનિવર્સિટીસે અઅ્લા એજાઝકે સાથ ફારિગ હુવે. ૯૨ મુલ્કોંકે તલબામેં ૯૩.૫% નંબર હાસિલ કરકે પેહલી પોઝીશન હાસિલ કી. આપકી સલાહિયતોંકો દેખતે હુવે શેખ ઈબ્ને બાઝને આપકો મદીના યુનિવર્સિટીમેંહી દર્સ વ તદરીસકે ફરાઈઝ અંજામ દેનેકી પેશ-કશ કી. લેકિન આપને શુક્રિયેકે સાથ ઈન્કાર કર દિયા. ઔર અપને વતન લૌટ આએ.

આપ ચીન્યાનવાલી મસ્જિદમેં ખતીબ મુકર્રર હુવે. ઔર હફત-રોઝા અલ્એઅ્તેશામકી ઈદારત ભી આપકે સિપુર્દ કર દી ગઈ. આપકો સિયાસતસે બચપનસે હી દિલચશ્પી થી. ઐયૂબખાન, ઔર યહ્યાખાનકે દૌરમેં ભી આપ અપની તકરીર ઔર તેહરીરસે હુકૂમતકી બદ્અઅ્માલિયોં પર ગિરફ્ત કરતે રહે. આપ પર મુકદમાત ભી કાઈમ હોતે રહે, લેકિન રાહે હકકા દામન ન છૂટા. ભુટ્ટોકે દૌરે હુકૂમતમેં આપ તેહરીકે ખત્મે નુબૂવ્વતકે મરકઝી કાઈદિનમેંસે થે - ૧૯૭૭ કી તેહરીકમેં આપકા હિસ્સા કીસીસે કમ ન થા. તકલીફેં બરદાશ્ત કીં, કઈ મુકદમાત ઝેલે, આપકો ૪૫ સે ઝિયાદા મુકદમાતકા સામના કરના પડા. આપકી ઈસ હકગોઈસે ગભરાકર હુકમરાનોંને વહી તરીકા ઈખ્તિયાર કિયા થા, જો ઉનસે પેહલોંને ઈમામ અહમદ બિન હમ્બલ ઔર ઈબ્ને તૈમિયહકે સાથ કિયા. લેકિન આપને કલિમએ હક કેહનેસે ગુરેઝ ન કિયા. હત્તા કે હુકમરાન મજબૂર હો ગએ. કે હક-કી આવાઝકો ખામોશ કિયે બગૈર ચારહ નહીં. ચુનાંચે ૨૩ માર્ચકો ઉસ આવાઝકો ખામોશ કર દિયા ગયા.

શુરૂઆતમેં મ્યુ. ઈસ્પિતાલમેં ઝેરે ઈલાજ રહે ઔર ઉસકે બાદ ૨૯ માર્ચકો આપકો સઊદી અરબકે ખુસૂસી હવાઈ-જહાઝકે ઝરીએ રિયાધ લે જાયા ગયા. દવરાને સફર આપકી હાલત ઠીક થી, લેકિન વહાં જાકર ખરાબ હો ગઈ. ૩૦ માર્ચ ૧૯૮૭ ઈસ્વીકો ફજરકી નમાઝકે વક્ત આપકા ઈન્તેકાલ હુવા. આપકી નમાઝે જનાઝહ રિયાધમેં આપકે ઉસ્તાદ, આલમે ઈસ્લામકી મશહૂર શખ્સિયત શેખ અબ્દુલ અઝીઝ બિન અબ્દુલ્લાહ બિન બાઝને પઢાઈ. આપકી મૈયત રિયાધસે મદીનતુન્નબી લાઈ ગઈ. મસજિદે નબ્વીમેં મગરિબકી નમાઝકે બાદ દૂસરી બાર નમાઝે જનાઝહ અદા કી ગઈ. ઔર જન્નતુલ્બકીઅ્મેં
(મદિના કે કબ્રસ્તાન)મેં આપકો ઈમામ માલિકકે પેહલૂમેં દફન કિયા ગયા.

પેશ લફ્ઝ

તમામ અઅ્માલે સાલિહાકી બુનિયાદ મસ્અલ-એ તવ્હીદ હે. ઈસ્તિલાહે શરીઅતમેં 'તવ્હીદ' કા મફહૂમ યે હે કે, અલ્લાહ તઆલાકો ઉસકી ઝાત વ સિફાત ઔર હુકૂકમેં યકતા માના જાએ ઔર કિસી દૂસરેકો, ઉસકા શરીક ન માના જાએ. તવહીદકી ઝિદ (મુખાલિફ, વિરોધ) 'શિર્ક' હય. મુશરિકકા કોઈભી અમલ અલ્લાહ તઆલાકી બારગાહમેં કુબૂલ નહી હોતા. રબ્બુલ આલમીનકા યે ફેસલા હે કે મુશરિક કી બખ્શિશ કતઅન (બિલકુલ) નહીં હોગી. ઔર અકીદએ તવહીદ ઐસી નેઅ્મત હય, જિસકી બરકતસે ઈન્સાનકે તમામ ગુનાહ મુઆફ હો જાતે હે.

ખુત્બાતે તવહીદમેં શહીદે ઈસ્લામ હઝરત અલ્લામા એહસાન ઈલાહી ઝહીર (રહ.) કે વોહ છ (૬) ઈમાન અફરોઝ ઔર બાતિલ સોઝ ખુત્બાત હે, જો આપને તસલ્સુલકે સાથ ચિન્યાનવાલી મસજિદમેં અપને મખ્સૂસ અંદાઝમેં ઈરશાદ ફરમાએ. ઈન ખુત્બાતમેં શહીદે ઈસ્લામને કુરઆન વ અહાદીસકે સુનહરે ફરામીન, અકવાલો અઅ્માલે અંબિયા વ સહાબા વ સહાબિયાત (રિઝ. અલયહિમ)કી રોશનીમેં યે બાત વાઝેહ ફરમાઈ હે કે અકીદેકી દુરસ્તગીકે બગૈર કોઈભી અમલ અલ્લાહતઆલાકી બારગાહમેં કુબૂલિયત હાસિલ નહીં કર સકતા. ઈસ્લામ ઔર તમામ અંબિયા (અ.સ)કી બુનયાદી દઅ્વતકા નુક્ત-એ આગાઝ તવ્હીદ થા. ઉનકી બેઅસતકા મકસદ યે હી થા કે લોગોંકા તઅલ્લુક ગય્રૂલ્લાહસે તોળ કર એક અલ્લાહકે સાથ જોળ દેં.

રહમતે કાએનાત, ફખ્રે મવજુદાત રસૂલે આઝમ સ.અ.વ. ને તવ્હીદકી ખાતિર તમામ સદમે બરદાશ્ત કિયે. લાત વ મનાત, ઉઝ્ઝા વ હુબલકે આસ્તાનોંકી નફી (રદ) ફરમાઈ, ઔર કોહે ફારાનકી ચોટિયોંસે યેહી પગયામે હક વ સદાકત ઈરશાદ ફરમાયા. ''લોગો ! અલ્લાહકે સિવા કોઈ મુશ્કિલકુશા, હાજત રવા ઔર મઅ્બૂદ નહીં હે. ઈસ લિયે અપની જબીનોંકો તમામ આસ્તાનોંસે હટા કર, એક આસ્તાન-એ ખુદાવંદી પર ઝુકાઓ.'' યે બાતેં ભી અલ્લામા શહીદને બયાન ફરમાઈ હે કે 'અરકાને ઈસ્લામકી ઈમારતકા દારોમદાર અકીદએ તવ્હીદ પર હે.' 'તવહીદ ઈસ્લામકા દિલ ઔર મદારે

નજાત હે, તવહીદ જન્નતી ઔર જહન્નમીકી કસોટી હે.' 'તવ્હીદ તમામ નેકીયોંકી રૂહ ઔર યેહી અંબિયાકી મુશ્તરિકા (સામાન્ય, કોમન.) દઅ્વત હે.' તવહીદ હી જન્નતકી કુંજી હે.

કિતાબકે મુતાલિએસે આપકો માલૂમ હોગા કે, બ-ફઝલે તઆલા હર ખુત્બા અપની મિસાલ આપ હે.

દુઆ હય કે રબ્બુલ આલમીન ઈસ કિતાબકો પઢનેવાલોંકે લિયે ઝરીઆ-એ હિદાયત બનાએ. હમ સબકો અકીદએ તવ્હીદ પર કાઈમ રખે. ઔર ઈસી અકીદે પર ખાતિમા ફરમાએ. ઔર અલ્લામા શહીદ રેહ. પર અપની અન-ગિનત રહમતેં નાઝિલ ફરમાએ. - આમીન.

દુઆગો

મુહમ્મદ અતીકુઝ્ઝમાં.

ખુત્બા - ૧

**"કુલ યા અય્યુહન્નાસુ ઈન્ની રસૂલુલ્લાહિ ઈલયકુમ જમીઆ, અલ્લઝી લહૂ મુલ્કુસ્સમાવાતિ વલ્અર્ઝિ લા ઈલા-હ ઈલ્લા હુ-વ યુહ્યી વ યુમીત
ફ આમિનૂ બિલ્લાહિ વ રસૂલિહિન્નબીય્યિલ ઉમ્મીય્યિલ્લઝી યુઅ્મિનુ બિલ્લાહિ વ કલિમાતિહી વત્તબિઊ-હુ લઅલ્લકુમ તહ્તદૂન"** (સૂરહ - અઅ્રાફ, આયત-૧૫૮.)

આપ કેહ દીજિયે, અય લોગો મૈં તુમ સબકી તરફ અલ્લાહકા ભેજા હુવા હૂં, જિસકી બાદશાહી તમામ આસ્માનોં ઔર ઝમીનોંમેં હે. ઉસકે સિવા કોઈ ઈબાદતકે લાઈક નહીં. વોહી ઝિંદગી દેતા હે ઔર વોહી મૌત દેતા હે. સો અલ્લાહ તઆલા પર ઈમાન લાઓ-ઔર ઉસકે નબી ઉમ્મી પર, જો કે અલ્લાહ તઆલા પર ઔર ઉસકે અહકામ પર ઈમાન રખતે હે ઔર ઉનકી ઈત્તિબાઅ્ કરો તાકે તુમ રાહ પર આ જાઓ.

તમામ કિસમકી તઅ્રીફાત વહ્દહૂ લા-શરીક ખાલિકે કાએનાત માલિકે અર્ઝ વ સમાઅકે લિયે. ઔર લાખોં કરોળોં દુરૂદો સલામ હોં ઉસ હસ્તીએ અકદસ વ મુકદ્દસ પર, જિનકા નામ નામી, ઈસ્મે ગિરામી મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ અસ્હાબિહિ વ બારિક વ સલ્લિમ હય. વોહ ઝાતે મુકદ્દસ, મુબારક, કે રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને જિન્હેં રહમતે કાએનાત બનાકે ભેજા ઔર જિનકે ઝરીએ અહલે કાએનાતકી હિદાયત ઔર રહનુમાઈકા બંદોબસ્ત ફરમાયા.

મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ કી સીરત ઔર સવાનેહકા તઝકિરહ કરતે હુવે ઉસ અઝીમ ઔર જલીલુલકદ્ર પયગમ્બર કી હસ્તીકે બારેમેં યે બાત ભી જાની જાએ કે ઉસ અઝીમ તરીન શખ્સિયતકો ઈન અઝમતોંકા માલિક ક્યું કર બનાયા ગયા ? ઈસ લિયે કે મુહમ્મદ કરીમ અલયહિસ્સલામ જબ તક મન્સબે નુબૂવ્વત વ રિસાલત વ ઈમામત પર સરફરાઝ નહીં હુવે થે, તબ તક આપકી હયસિયત દુન્યામેં એક પાકબાઝ ઈન્સાનકી થી, એક ઐસી શખ્સિયતકી થી જો એક ખાસ ઢાંચેમેં ઢલી હુઈ થી, જિસને કભી કિસીકો દુઃખ ન દિયા હો, કભી કિસીકો તકલીફ ન પોંહચાઈ હો, કભી કિસીકા દિલ ન દુઃખાયા હો, કભી કિસી પર ઝુલ્મો સિતમ

ન ઢાયા હો, કભી કિસીકી ચુગલી ન ખાઈ હો, કભી કિસી પર તોહમત ઔર ઈલ્ઝામ ન લગાયા હો, કિસી પર કભી બોહતાન તરાશી ન કી હો, જિસ શખ્સિયતને કભી ભી કિસીકી અમાનતમેં ખ્યાનત ન કી હો, જિસકે વઅ્દે હમેશા સચ્ચે ઔર પુખ્તા હોં, ઔર જિસકી શરાફત મુસલ્લમા (સબકી માની હુઈ) હો, જિસકી હયાકે ચરચે હોં, જિસકી વફાકે તઝકિરે હોં. યે હયસિયત થી હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી મન્સબે નુબૂવ્વત વ રિસાલત પર સરફરાઝ હોનેસે પેહલે. ઔર જહાં તક આપકી સૂરતકા તઅલ્લુક હય, ગારે હિરામેં જિબ્રઈલ અલયહિસ્સલામ અમીનકી આમદસે પેહલે ભી આપ ઈનતિહાઈ ખૂબસૂરત થે. લોગ આપકે ચેહરએ મુબારકકી તરફ આંખ ભરકે દેખનેકી જુરઅત (હિમ્મત) નહીં કર સકતે થે. આપકી ઝુલ્ફેં, આપકે રૂખ્સાર, આપકી ભવેં, આપકી કામત, આપકી ગુફતાર, આપકી રફતાર યે સબ ચીઝેં નુબૂવ્વત કે મિલનેસે પેહલે ભી ઈસ કદર ખૂબસૂરત થીં, જિસ કદર નુબૂવ્વત કે મન્સબ પર સરફરાઝ હોનેકે બાદ હસીનો જમીલ થીં, લેકિન ઈમામત ઔર નુબૂવ્વત કે મન્સબ પર સરફરાઝ હોનેકે બાદ એક ઐસી ચીઝ આપકો અતા કી ગઈ, જો પેહલે આપકે પાસ મવજૂદ ન થી.

ઔર મુઝે ઈસ બાતકા હમેશા તઅજ્જુબ રેહતા હય કે હમ રહમતે ગિરામી અલયહિસ્સલામકી સીરતકા તઝકિરહ કરતે હુવે, આપકી યાદ મનાતે હુવે, ઉન ચીઝોંકા તો બહોત ઝિક્ર કરતે હયં. જો નબી ઔર પયગમ્બર બનનેસે પેહલે આપકે અન્દર મવજૂદ થીં લેકિન જિસ ચીઝને આપકો દુન્યામેં નુમાયાં ઔર મુમતાઝ કિયા ઔર જિસકી વજહસે આપ કાએનાતકી ઈમામતકે મન્સબ પર સરફરાઝ હુવે, હમ રહમતે આલમ અલયહિસ્સલાતુ વસ્સલામકી સીરતકા તઝકિરહ કરતે હુવે કભી ભી ઉસ ચીઝકા તઝકિરહ નહીં કરતે.

યે હયરાનગીકી બાત હય. આપ જિતની ભી સીરતકી મજલિસોંમેં શમૂલિયત કરલેં (શામિલ હો જાએં), આપકી યાદમેં રખી ગઈ મહફિલોમેં શામિલ હો લેં, આપ નબીએ મોહતરમ અલયહિસ્સલાતુ વસ્સલામકે તઝકિરે ઔર આપકે જિતને જલ્સે હયં ઉનકો સુન લેં, આપકો ઈન ચીઝોંકા ઝિક્ર તો ઝરૂર મિલેગા, યે ચીઝેં તો આપકે સુનનેમેં ઝરૂર આએંગી જો મન્સબે નુબૂવ્વત પર સરફરાઝ હોનેસે પેહલે ભી આપકે પાસ મવજૂદ થીં. લેકિન વોહ ચીઝ જિસને આપકો

સય્યિદુલ મુરસલીન બનાયા, વોહ ફરમાન જિસને આપકો અવલાદે આદમકા ઈમામ ઠેહરાયા, વોહ પયગામ જિસકી વજહસે આપ અવ્વલીન ઔર આખિરીનકે તાજદાર કરાર પાએ. ઉસકા તઝકિરહ કોઈ નહીં કરતા.

મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ ખૂબસૂરત થે નુબૂવ્વતસે પેહલે ભી નુબૂવ્વત કે બાદ ભી. આપ ખૂબ-સૂરત થે નુબૂવ્વત કે મિલનેસે પેશતર ભી ઔર રિસાલતકે મિલનેકે બાદ ભી. આપ પાક બાઝ થે વહ્યકે ઉતરનેસે પેહલે ભી, વહ્યકે ઉતરનેકે બાદ ભી. આપ બા-હયા, બા-વફા, સિદ્કો-સફાકા પયકર થે કુરઆને પાક કી આયાતકે નુઝૂલસે પેશતર ભી ઔર બાદમેં ભી. યે સારી ચીઝેં બજા હયં, ઈનકા તઝકિરહ બહોત અચ્છા, મોમિનોકે લિયે ઈસમેં બહોત દર્સ, બહોત સબક ઔર બળા વઅઝ હય. લેકિન હમને કભી યે ભી સોચા હય કે વોહ કૌનસી ચીઝ થી જીસને મુહમ્મદ ઈબ્ને અબ્દુલ્લાહકો મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ બના દિયા થા. વોહ પયગામ થા આસ્માનસે અતા કિયા હુવા, વોહ ફરમાન થા જિસકા એલાન નબીએ મુહતરમ અલયહિસ્સલાતુ વસ્સલામને કોહે સફા પર ખળે હો કર અપને રિશ્તેદારોંકો ઔર મક્કામેં બસને વાલે સારે કબીલોંકો મુખાતિબ હોકર કિયા થા. ઔર વોહ પયગામ થા **“યા અય્યુહન્નાસુ કૂલુ લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ”**- લોગો આઓ એક અલ્લાહકે પરસ્તાર બન જાઓ. યે ફરમાન થા જિસને ઈબ્ને અબ્દુલ્લાહકો રસૂલુલ્લાહ બનાયા થા. જિસ કી વજહસે યતીમે મક્કા ખાતમુન્નબીય્યીન ઔર સય્યિદુલ મુર્સલીન કરાર પાએ. ઈસકા તઝકિરહ નહીં, બાકી હર ચીઝકા તઝકિરહ મવજૂદ હય.

અલ્લાહકે બંદો ! કભી આપને યે સોચા હય કે નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ કી કદો કામતકા તઝકિરહ, આપકી રફતાર ઔર ગુફતારકા ઝિક્ર, આપકે હુસ્નો જમાલકી બાતેં, આપકી પાકીઝગી ઔર તહારતકે વાકેઆત, યે સારે ઈબ્ને અબ્દુલ્લાહકે વાકેઆત હય. લેકિન અલ્લાહકી તવહીદકા તઝકિરહ, યે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ હોનેકી અલામત હય. યે બાત હય મુહમ્મદ કરીમ અલયહિસ્સલાતુ વસ્સલામ કી નુબૂવ્વત મેં. લેકિન યે બાત ચૂંકે બળી

દુશવાર ઔર ગિરાં ગુઝરતી હય ઉન લોગોં પર જિનકી ઝિન્દગીયાં શિર્કકે સાંચોમેં ઢલી હુઈ હય, જિનકે રગો પયમેં ગયરૂલ્લાહકી ઈબાદત રચી હુઈ હય. ઈસ લિયે ઈસકા તઝકિરહ બળા મુશકિલ નઝર આતા હય.

આપ તઅજ્જુબ કરેંગે ઈસ બાત પર કે, પેહલે સારે તઝકિરોં સે કુફકારે મક્કાકો ભી કોઈ તકલીફ ન થી. ઉનકો ઈનસે કોઈ ઈખ્તિલફ ન થા. વોહ કેહતે થે કે મુહમ્મદ સાદિકુલ વઅ્દ (વઅ્દેકે સચ્ચે) થે. ઉન્હોંને અમીનકા લકબ દે રખા થા. ઔર વોહ કેહતે થે, હમને શર્મ વ હયાકા પયકર ઈસસે બળા કોઈ નહીં દેખા. યે ઉનકી બાત હય. જો વોહ કહા કરતે થે કે નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઈતને શર્મીલે હય કે કુંવારી લળકિયાં ભી ઈતની શર્મીલી નહીં હોતીં. યે ઉન્હોંને કહા થા કે હમને ચાલીસ સાલકી તવીલ મુદ્દતમેં કભ્મી ભી આમિના કે બેટેકો ઝૂટ બોલતે નહીં દેખા હે. યે વોહ કેહતે થે કે મક્કાકી સર-ઝમીનને અબ્દુલ્લાહકે બેટેસે ઝિયાદહ ખૂબસૂરત ઈન્સાનકા ચેહરા નહીં દેખા. યે વોહ કેહતે થે. યે સારી બાતેં તો વોહ હય જિનકો વોહ લોગ ભી માનતે થે જિન્હોંને નબીએ મુકર્મ પર પથ્થર ફેંકે, નબી પર કૂળા કરકટકે ઢેર ફેંકે, નબીએ મુકર્રમકે રાસ્તેમેં કાંટે બીછાએ, નબીકે લિયે ગુફતગૂ કરના મુશકિલ બના દીયા. ઔર વોહ બાત કે સારે ફસાનેમેં જિસકા ઝિક્ર ન થા વોહ બાત ઉનકો ના-ગવાર ગુઝરી. હયરાનગીકી બાત હય, આજ હમ ભી ઈન બાતોં કે ઝિક્રકો તો બળી સઆદતકી બાત સમઝતે હય. જિસકે તઝકિરેસે કુરૈશ ઔર કુફ્ફારે મક્કાકો ભી તકલીફ ન હોતી થી. ઔર વોહ ચીઝ જો ઉન્હેં ભી ગિરાં ગુઝરતી થી. ઉનકો ભી નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ કી પાક દામનીસે કોઈ ઈખ્તિલાફ ન થા. ઉનકા એક દફા દારૂન્નદ્વહમેં ઈજલાસ હુવા. નબીકે મક્કાકે સારે મુખાલિફ ઈકઠ્ઠે હુવે, સારે મિલ કર બૈઠે, કેહને લગે, કોઈ ઐસી ચીઝ તલાશ કરો જિસસે મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ કો બદનામ કિયા જા સકે. બળે ગૌર ઔર ફિક્રકે બાદ સબને એક ઝબાન હોકર કહા, ક્યા તલાશ કરેં ? કે હમેં ઉસકે દામન પર કોઈ દાગ નઝર આતા હી નહીં હય. મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને એઅ્લાને નુબૂવ્વત સે પેહલે ઉનમેંસે એક એકકો મુખાતિબ કરકે યે કહા થા કે મેરે બારેમેં

તુમ્હારી ક્યા રાએ હે ? સબને એક ઝબાન હો કર કહા થા **“મા ઝર્રબ્ના અલય્-ક ઈલ્લા સિદ્કા”** હમ તુમ્હારે બારેમેં ક્યા કહેં ? જબસે તુઝે દેખા હે, કભી ઝૂઠ બોલતે હુવે નહીં દેખા.

યે ઉનકી રાએ થી. હમ ભી ઝોર ઉન્હીં બાતોંકે ઝિક્ર પર લગાતે હયં જો કુફ્ફારકે દરમ્યાન ભી મુસલ્લમા થીં.

નબીકા તઝકિરહ કરતે હુવે બયાન કરનેકી ઝરૂરત હય તો ઈસ બાતકી ઝરૂરત હય, જિસ એઅ્લાનને મુહમ્મદ ઈબ્ને અબ્દુલ્લાહ કો મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ બનાયા. ઔર વોહ એઅ્લાન ક્યા થા ? અલ્લાહ કે સિવા કોઈ ખાલિક નહીં, કોઈ રઝ્ઝાક નહીં. વોહ અરબી થે. વોહ અલ્લાહકા મઅ્ના વ મફહૂમ સમઝતે થે. ઈસી લિયે જબ આપકી ઝબાનસે યે બાત નિકલી, કે **“કૂલૂ લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ”**તો વહી તઅરીફેં કરને વાલે ગાલિયાં દેને લગે. આપકા ચચા જો આપકે બાપકા સગા ભાઈ થા સબસે પેહલે બોલા **“તબ્બલ લ-ક યા મુહમ્મદ, અલિહાઝા જમઅ્-તના”** (મઆઝલ્લાહ) તેરે હાથ તૂટ જાએં તૂ મર જાએ. ક્યા તૂને હમેં ઈસ બાતકે લિયે બુલાયા હય. સીરતકે ઈન પહેલૂઓંસે કોઈ ઈખ્તિલાફ નહીં. કિસી બાતકી કોઈ તકલીફ નહીં, કિસી બાતકા કોઈ ઝગળા નહીં. ઝગળા પયદા હુવા તો સિર્ફ **લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ** કેહને પર હુવા. ઉન્હેં મઅ્લૂમ થા કે અલ્લાહ ઉસકો કહેતે હય જો નફા ઔર નુકસાન પોંહચાનેકી કુદરત રખતા હય. અલ્લાહ ઉસકો કેહતે હય જો મૌત વ હયાતકા માલિક હોતા હય. અલ્લાહ ઉસકો કેહતે હય, રિઝક લેના ઔર દેના જિસકે હાથમેં હોતા હય અલ્લાહ ઉસકો કેહતે હય, જો કાઝીયુલહાજાત (ઝરૂરતોંકો પૂરા કરનેવાલા) હોતા હય, મુશકિલાતકો હલ (દૂર) કરને વાલા હોતા હય. યે વોહ જાનતે થે. ઈસ લિયે સિર્ફ ઈતની બાત પર નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ કી મુખાલિફત પર કમર બસ્તા હો ગએ. ઔર આજ ભી બાત વહી હય. નબીકો ખૂબસૂરત કેહને પર કિસીકો એતેરાઝ નહીં હય, નબીકી સચ્ચાઈ કિ તઝકિરે પર કોઈ ઈખ્તિલાફ નહીં. નબીકી ખુશગુફતારી પર કોઈ ઈખ્તિલાફ નહીં. ઈખ્તિલાફ હય તો ઉસ ફરમાને ખુદા પર હય જિસ ફરમાનને નબીએ કાએનાતકો રિસાલત કે મન્સબ પર સરફરાઝ કિયા. ક્યું ? ઈસ એઅ્લાનસે વોહ દુકાન-દારિયાં તૂટતી હય જિન્હેં લોગોંકો લૂટનેકે

લિયે ઉસ્તવાર કર રખા હય. રોટી ! ઈસ પર ચોટ પળતી હય. લૂટ-ઘસૂટ છોળના પળતી હય.

લાઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ કેહકે ઉન ઝૂઠે ખુદાઓંકી દુકાનોંકો બન્દ કરના પળતા હય. વોહ દુકાનેં, જો કાફિરોંકે ઘરોકે પાસ નહીં, બલ્કે મોમિનોકે મહલ્લોમેં ખુલી હુઈ હય. અલ્લાહ કે ઘર બે-આબાદ. ''મસજિદેં મરસિયા ખ્વાં હયં કે નમાઝી ન રહે''

ઔર ગયરૂલ્લાહ કે અડ્ડે આબાદ. ક્યું કે ઈનમેં એક દિનકી હાઝરીસે સારી ઝિંદગીકે ગુનાહ મુઆફ હો જાતે હય. **''લાઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ''** બદકિસમતી સે આજ મુસલમાનોંકે લિયે ભી ઉતના હી ના-ખુશગવાર હો ગયા હય જિતના કલ તક ગૈર-મુસ્લિમોકે લિયે ના-ખુશગવાર થા. **લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ**કી ઝર્બ (માર) હુકમરાન ભી બરદાશ્ત નહીં કરતે. પીર ફકીર ભી ઈસકો બરદાશ્ત નહીં કરતે. મુલ્લા ઔર ખતીબ ભી ઈસકો બરદાશ્ત નહીં કરતે. ક્યું કે ઈસ ઝર્બકે બાદ ગૈરે ખુદાકે અડ્ડે કાઈમ નહીં રેહતે હય. મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ સે સારા ઈખ્તિલાફ જો તેરહ (૧૩) બરસ તક જારી રહા. ફિર મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ કે તશરીફ લે જાનેકે બાદ ભી જારી હય, વોહ સિર્ફ **લાઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ** કી વજહસે હૈ. વોહ મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ માનનેકે લિયે તૈયાર થે. કુરઆન કહતા હે વોહ મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કો રસૂલુલ્લાહ માનને કે લિયે તૈયાર થે. લાઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ નહીં માનતે થે. યે મુશકિલ થા માનના. કલામ મજીદ સાતવાં પારા, અલ્લાહ તઆલાકા ઈરશાદ હોતા હય.

''કદ નઅ્લમુ ઈન્નહૂ લ-યહ ઝુનુકલ્લઝી યકૂલુ-ન ફઈન્નહુમ લા યુકઝ્ઝિબૂ-ન-ક વલાકિન્નઝ ઝાલિમી-ન બિ આયાતિલ્લાહિ યજ-હદૂન.'' (સૂરહ અન્આમ, આયત-૩૩)

અય નબી. સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ ! હમ જાનતે હય યે તેરી તકઝીબ નહીં કરતે, રબકી તવહીદ માનનેકે લિયે તૈયાર નહીં હય. તુઝકો માનને કે લિયે તૈયાર હય. **''કદ નઅ્લમુ ઈન્નહૂ લા યુકઝ્ઝિબૂ-ન-ક''** કા લફઝી તરજુમા 'અલ્બત્તા તહકીક હમ જાનતે હય યે તેરી તકઝીબ નહીં કરતે, તુઝકો નહીં ઝુટલાતે.'

અલ્લાહકી તવહીદકો માનના બળા મુશકિલ કામ હય. અલ્લાહકી તવહીદ માન લેં, તો ફિર ઉન ઝુટે ખુદાઓંકા ક્યા કરેં જિનકો હમને આસ્તીનોંમેં પાલ રખા હય. સારા ઈખ્તિલાફ ઉસ એલાન ઔર ઉસ ફરમાન પર થા, જિસ ફરમાનકે ઝરીએ ઈબ્ને અબ્દુલ્લાહ, રસૂલુલ્લાહ બનાએ ગએ થે. હયરાનગીકી બાત હય કે અગર કોઈ શખ્સ કિસી બાદશાહકી યાદમેં દિન મનાતા હય તો બાદશાહતસે તો મુહબ્બતકા ઈઝહાર કરે લેકિન ઉસ ફરમાનકો યાદ કરના ઉસકે લિયે તકલીફ દેહ હો જાએ જિસ ફરમાનસે બાદશાહકી બાદશાહત વુજૂદમેં આઈથી. યે મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ સે પ્યારકી અલામત હય ? યે મુહબ્બત કી અલામત હય ? કે રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ સે પ્યાર તો હય ઔર જિસ ફરમાનકી રૂસે રિસાલત મિલી ઉસસે દુશ્મની હય. લોગો યાદ રખો કાએનાતકે અંદર કિસી ચીઝકી ઈતની અહમિયત નહીં જિતની અલ્લાહકી તવહીદકી અહમિયત હય. ઔર મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને (૧૩) તેરહ બરસ તક ઈસી એક એલાનકો બાર બાર અપની કૌમકે સામને દોહરાયા હય. દૂસરી કિસી બાતકા તઝકિરહ નહીં કિયા. તેરહ સાલ તક કૌમકો એક હી દર્સ દેતે રહે. **‘કૂલૂ લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ.’** લોગો, ગયરૂલ્લાહકે સામને સર ઝુકાનેસે બાઝ આ જાઓ, અલ્લાહકે સિવા કિસીકે સામને ઝોલી ફેલાનેસે રૂક જાઓ, અલ્લાહકે સિવા કિસીકો માલિક વ મુખ્તાર ન સમઝો, મૌત વ હયાતકા માલિક માનો તો અકેલે અલ્લાહકો માનો, નફઅ વ નુકસાનકા ઈખ્તિયાર અકેલે રબકો હી હે. ઔર જબ યે અકીદા પુખ્તા હો જાએગા, ફિર સવાલ ભી કરોગે તો અકેલે અલ્લાહસે કરોગે. જબ ઈસકા માલિક અલ્લાહકે સિવા કોઈ ઔર નહીં, તો સવાલ દૂસરેસે કયસે કિયા જાએ. આજ બદ-કિસ્મતીકી બાત હય કે, જિસ એક સબક કો નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમને તેરહ બરસ તક દોહરાયા થા ઉસી સબક કો આપકી કૌમ ફરામોશ કર ગઈ. (ભૂલ ગઈ) આજ મુસલમાનોંકી હાલત દેખ કર ઐસા માલૂમ હોતા હય, કે સારે ઈખ્તિયારાત તો ઔરોકે (દૂસરોકેં) પાસ હય, રબકે પલ્લેમેં (પાસ) તવહીદકે સિવા ક્યા હય. કુછ ભી નહીં ! (મઆઝલ્લાહ) અલ્લાહકો હમને બિલકુલ મુઅત્તલ કરકે રખ દિયા હય. ઔર ખુદાવંદે આલમને ક્યા કહા હય - **“વમા અરસલના મિન કબ્લિ-ક મિર રસૂલિન ઈલ્લા નૂહી ઈલયહિ અન્નહૂ લા ઈલા-હ ઈલ્લા અના ફઅ્બુદૂન.”** હમને આપસે પેહલે જિતને રસૂલ ભેજે ઉનકો

એક હી પયગામ દેકર ભેજા ઔર વોહ પયગામ યે થા કે અલ્લાહકે સિવા મઅ્બૂદ કોઈ નહીં હય. પસ તુમ અલ્લાહ હી કી ઈબાદત કરો. (સૂરહ-અંબિયા, આયત નં. ૨૫, પારા-૧૭) ઔર ફિર અલ્લાહને એક એક કા નામ લેકર બતાયા હય. **વ લ-કદ અર્સલ્ના નૂહન ઈલા કવ્મિહી ફકા-લ યા કવ્મિઅ્બુદુલ્લાહ મા લકૂમ મિન ઈલાહિન ગયરૂહ."** ઔર હમને નૂહ અલયહિસ્સલામકો ઉનકી કૌમકે પાસ ભેજા, ઉનકા પયગામ ભી યહી થા કે અલ્લાહ કે સિવા કિસીકી પરશ્તિશ (ઈબાદત) ન કરો.

ઔર અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હય **"વ ઈલા આદિન અખાહુમ હૂદા. કા-લ યા કવ્મિઅ્બૂદુલ્લાહ મા લકુમ મિન ઈલાહિન ગયરૂહ."** (સૂરએ હૂદ-આયત નં.૫૦, પારા-૧૨) ઔર હમને આદ કૌમકી તરફ ઉનકે ભાઈ હૂદ અલયહિસ્સલામ કો ભેજા, ઉનકા પયગામ ભી યહી થા કે અલ્લાહ કે સિવા કિસીકી ઈબાદત કરના જાઈઝ નહીં.

અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હય. **"વ ઈલા સમૂ-દ અખાહુમ સાલિહા કા-લ યા કવ્મિઅ્બુદુલ્લાહ મા લકુમ મિન ઈલાહિન ગય્રૂહ."** (સૂ.હૂદ, આયત નં. ૬૧, પારા-૧૨) ઔર સમૂદકી તરફ ઉનકે ભાઈ સાલેહ અલયહિસ્સલામકો ભેજા, ઉનકા પયગામ ભી યહી થા કે અલ્લાહકે અલાવહ કિસીકી પરશ્તિકા જાઈઝ નહીં.

અલ્લાહ તઆલા ફરમાતા હય **"વ ઈલા મદ્-ય-ન અખાહુમ શુઅય્બા. કા-લ-યા કવ્મિઅબુદુલ્લાહ મા લકુમ મિન ઈલાહિન ગય્રૂહ"** (સૂ.હૂદ, આયત નં. ૮૪, પારા-૧૨) ઔર મદ્યનકી તરફ ઉનકે ભાઈ શુઅય્બ અલયહિસ્સલામ કો ભેજા, ઔર કહા અય મેરી કૌમ અલ્લાહકી ઈબાદત કરો. ઉસકે સિવા તુમ્હારા કોઈ મઅ્બૂદ નહીં.

ઔર આખરી પયગમ્બર મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકો ઈરશાદ ફરમાયા. **"કુલ યા અય્યુહન્નાસુ ઈન્ની રસૂલુલ્લાહિ ઈલયકુમ જમીઆ. અલ્લઝી લહૂ મુલ્કુસ્સમાવાતિ વલ્અર્ઝ. લા ઈલા-હ ઈલ્લા હુ-વ યુહ્યી વ યુમીત."** (સૂ. અઅ્રાફ, આયત નં. ૧૫૮, પારા-૯) લોગો મેરા પયગામ ભી યહી હય કે અલ્લાહકે સિવા કોઈ પરશ્તિશકે લાઈક નહીં. અગર કોઈ ઝાત હય તો વોહ અલ્લાહ હી હય. ઉસને ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામ ખલીલકી ઝબાનસે લોગોંકો દર્સ દિયા. સુનો ! ખલીલુલ્લાહ અલયહિસ્સલામને ક્યા ફરમાયા થા. **"વલ્લઝી હુ-વ**

યુત્ઈમુની વ યશ્કીન" (સૂ.શુઅ્રા, આયત નં.૭૯, પારા-૧૯) ખાના ભી રબકે સિવા કોઈ નહીં ખિલા સકતા પાની ભી રબકે સિવા કોઈ નહીં પિલા સકતા. ઔર ફરમાયા.

"વ ઈઝા મરિઝ્તુ ફ હુ-વ યશ્ફીન". (સૂ.શુઅ્રા, આયત નં.૮૦, પારા-૧૯) ઔર જબ મૈં બીમાર પળ જાઉં તો મુઝે શિફા અતા ફરમાતા હય.

હમકો મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ ક્યા સિખાને આએ થે ? ઔર હમને નબીકી દઅ્વતકા ક્યા હશ્ર કિયા. જિસ કામકે લિયે નબીએ રહમત ઈસ કાએનાતમેં તશરીફ લાએ થે, ઉસી કામકો હમને છોળ દિયા. ઔર બાકી તમામ ચીઝોંકો હમને થામા હુવા હય. જો મકસદ થા નબીકી બેઅસત કા, ઉસ મક્સદકો હમને ફરામોશ કર દિયા હય. નબીકી બેઅસતકા યે મકસદ ન થા કે હમ ચિમટે બજાએં, હમ ફૂલોં કે હારોંસે લદ-વાએ જાએં, હમ તબ્લેકી થાપ પર હાથ મારેં, હમ સરોંકો હરકત દે કર ઝુમેં, હમ ઘૂંઘરૂ પહન કર નાચેં, યે પયગમ્બર કી બેઅસતકા મકસદ ન થા. ઔર ન હી યે મકસદ થા કે, વોહ લોગ જો મર ગએ હય જિનકો ખુદ અપની ખબર નહીં હય, હમ ઉનકો ખુદા બના કર ઉનકી કબ્રોંકો શઆઈરુલ્લાહ (અલ્લાહકી નિશાનીયાં) કરાર દેં. યે મકસદ નહીં થા પયગમ્બર કા. બલ્કે મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ ઈસ કાએનાતમેં ઈસલિયે તશરીફ લાએ થે કે બંદોકે સારે રિશતે તોળ કર ઉનકે તઅલ્લુકાતકો એક અલ્લાહસે ઉસ્તવાર (કાઈમ) કિયા જાએ. તાકે ઝુકાએં તો સર ઉસીકે આગે ઝુકાએં. ફેલાએં તો ઝોલી ઉસીકે આગે ફેલાએં. ઔર ઈસી લિયે મૈં આજ નબીએ કરીમ કે ઈસ ફરમાનકી હિકમત પર નઝર ડાલતા હૂં તો બાત સમઝમેં આતી હે કે, મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને અપની ઝિંદગીકે આખરી લમ્હાતમેં, જબ કે ઈસ કાએનાતસે આપ તશરીફ લે જા રહે થે. ઉસ વક્ત આપને સબસે ઝિયાદા ઝોર દિયા તો અપની કબ્રસે લોગોંકો હટાને પર ઝોર દિયા. બાત સમઝમેં આતી હય ? યા નહીં ! આપ પર મૌતકી બેહોશિયાં તારી થીં, કુછ હોશ આયા, સરે-અકદસકો ઉઠાયા, ઔર ફરમાયા **'લ-અ-નલ્લાહુલ યહૂ-દ વન્નસારા ઈત્તખિઝૂ કુબૂ-ર અંબિયા-ઈ હિમ મસાજિદા.'** અલ્લાહકી લઅનત હો ઈસાઈયોં ઔર યહૂદિયોં પર જિન્હોંને અપને નબીયોંકી કબ્રોંકો સજદહ-ગાહ (સજદેકી જગા) બના લિયા થા. ફરમાયા **'લા તત્તખિઝૂ કબ્રી વસ્જુદ યુઅ્બદ.'**

લોગો મેરી કબ્રકો બુત બના કર પૂજના શુરૂ ન કર દેના. **'લા તત્તખિઝૂ કબ્રી ઈ-દા.'** લોગો મેરી કબ્ર પર મેલે ન લગાના, સારા ઝોર આખરી વક્તમેં ઈસ બાત પર દિયા કે, લોગોંકી તવજ્જોહ નબીકી રૂખ્સતીકે બાદ નબીકી કબ્રકી તરફ ન લગ જાએ. અલ્લાહ કી તરફ હો જાએ, તાકે અલ્લાહ કી તવહીદમેં ખલલ ન આને પાએ. આજ સારા ઝોર મુસલ્માનોંકા કુરઆન વ સુન્નતસે નઝરેં હટાને ઔર કબ્રોં પર જમાને પર સર્ફ હો રહા હય. માલૂમ હોતા હય કે મુસલમાન ઉમ્મત ઉસ દઅ્વતકો ભૂલ ચુકી હે. જિસકે લિયે મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને તકલીફેં ઉઠાઈ થીં, મારેં ખાઈ થીં. ઉનકો કોઈ બાત યાદ નહીં રહી. ઈસ તરહ માલૂમ હોતા હય કે હમ, મઆઝલ્લાહ, ઉસ નબીકે માનને વાલે હય, જિસને જગા જગા મઝાર બનવા દિયે થે. ઔર કલ એક મૌલવી સાહબકા બયાન છપા હય અખ્બારમેં. ઉન્હોંને એક પીર સાહબકો કહા હય, યે મઝાર શઆ-ઈરુલ્લાહ (અલ્લાહકી નિશાનીયાં) હય. ઔર શઆ-ઈરુલ્લાહ કી તોહીન કરને વાલા મુર્તદ હય. મઆઝલ્લાહ ક્યા માના હય. આઓ, અગર મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી કબ્ર શઆ-ઈરુલ્લાહ નહીં તો ઔર કિસકી કબ્ર હય જો શઆ-ઈરુલ્લાહ બન સકતી હય. મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને તો અપની કબ્રકો ભી લોગોંકે લિયે મરકઝે નિગાહ ન બનાનેકા હુક્મ દિયા. ફત્વે સસ્તે હો ગએ હે. હર આદમી ફત્વોંકો ઉઠાએ હુવે હય ઔર લોગોં પર ફત્વે-બાઝી કર રહા હે. કિસીકો ખુદાકા ખૌફ નહીં.

મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ ઈસ કાએનાતમેં શિર્કકો મિટાનેકે લિયે આએ થે હમને અપની સારી તવજ્જોહ શિર્કકો બઢ્હાને પર સર્ફ કી. આજ મૈં એક વલીકે હાલાત પઢ્હ રહા થા. કે એક પીરને અપને મુરીદોંકો કહા. અય મુરીદો ! ''જહન્નમસે ડરનેકી કોઈ ઝરૂરત નહીં.'' મુરીદોંને કહા, ક્યું ? પીરજી કેહને લગા, મૈં જહન્નમમેં એક થૂક ડાલ દૂંગા. જહન્નમ મેરે થુકસે બર્ફ બન જાએગી. તો ફિર ડરનેકી ક્યા ઝરૂરત હય. એક દૂસરે પીરને સોચા કે યે તો મુઝસે આગે બઢ્હ ગયા હય. ઉસને કહા, સુનો ! મેરે મુરીદો, જહન્નમસે ડરનેકી ઝરૂરત નહીં. મુરીદોંને કહા, ક્યું ? પીરજીને કહા, મૈંને અપના ખય્મા જહન્નમકે ઉપર લગાના હય. ઔર

ઉસ વક્ત તક અપના ખય્મા નહીં ઉઠાના, જબ તક અપને સારે મુરીદોંકો જહન્નમસે આઝાદ નહીં કરવા લેતા. યે દર્સ હય મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ કા ? યે તવહીદ હય ઉસ નબીકી ? યે દીન હય કે જિસને અપની બેટીકો મુખાતીબ હો કર કહા થા, **'યા ફાતિમતુ અનકિઝી નફ-સકિ મિનન્નાર.** (મિશ્કાત-હદીસ નં. ૫૧૩૯) અય ફાતિમા રઝિયલ્લાહુ અન્હા, અલ્લાહસે ડરના. દુન્યામે નેકીકા કામ કર લેના, અલ્લાહકી તવહીદમેં ખલલ્ ન આને દેના. ક્યું કે મુહમ્મદુર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમભી તુઝકો જહન્નમ કી આગસે નહીં બચા સકેંગે. એક રિવાયત કે અલ્ફાઝ હય **"સલીની મા શિઅ્તિ મિન માલી લા ઉગ્ની અન્કિ મિનલ્લાહિ શય્આ."** કે ફાતિમા, જહન્નમસે બચાના તો બળી બાત હય, મૈં તેરે કોઈ કામ ન આ સકૂંગા. ફિર અપની ફૂફીકો મુખાતિબ હો કર કહા, **'યા સફીય્ય ફઅમ્મતુ રસૂલિલ્લાહ, લા ઉગ્ની અન્કિ મિનલ્લાહિ શય્આ.'** (મિશ્કાત). અય રસૂલુલ્લાહકી ફૂફી ! દુન્યામેં જો કુછ માંગના હય, માંગ લો. મૈં કોશિશ કરૂંગા કે, મૈં તેરી માંગકો પૂરા કરૂં. યે ન સોચના કે મુહમ્મદ (સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ) મેરા ભતીજા હય, કિયામતકે દિન મુઝકો છુળા લેગા. ઔર હદીસકે અલ્ફાઝ હય **'સલીની મિન માલી મા શિઅ્તિ'** જો કુછ મુઝસે માંગના ચાહતી હો માંગ લો.

ફ ઈન્ની લા ઉગ્ની અન્-કિ મિનલ્લાહિ શય્આ (બુખારી, મુસ્લિમ) ફૂફી, કિયામત કે દિન તેરા ભતીજા તેરે કોઈ કામ નહીં આએગા, યે મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ હય. ઔર યહાં તો ફૂફી ઔર બેટીકા મસ્અલા હય.

વહાં એક ઐસા નબી, જિસકે બારેમેં અર્શ વાલેને ખુદ કહા હય. **"વત્તખઝલ્લાહુ ઈબ્રાહી-મ ખલીલા."** કે મૈંને પૂરી કાએનાતમેં સે ઈબ્રાહીમ કો યે શર્ફ બખ્શા કે મૈંને અપના દોસ્ત બના લિયા. વોહ ઈબ્રાહીમ, કે જિસકે બારેમેં આયા કે, ઉસકે બાપને શિર્કકા ઈરતિકાબ કિયા. કિયામતકા દિન હોગા, ખલીલુલ્લાહ ભી રબકી બારગાહમેં ખળે હોંગે, સારી કાએનાત હાઝિર હોગી, ખલીલુલ્લાહ કહેંગે કે અય અલ્લાહ ! આજ સારી દુન્યાકે સામને મેરા બાપ જહન્નમ મેં જાએગા. નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ

વ સલ્લમને ફરમાયા. અલ્લાહ કહેંગે, ખલીલ, અનપે પૈરોંકી તરફ દેખો, ખલીલ અપને પૈરોંકી તરફ દેખેંગે તો નઝર આએગા કે ઉનકે બાપકો બિજ્જુ (કીળો) કી સૂરતમેં તબ્દીલ કર દિયા ગયા હય. ફરિશતે ઘસીટતે હુએ ઉસે જહન્નમમેં ફેંક રહે હય. વહાં પયગમ્બરોંકા યે આલમ ! ઔર યહાં જન્નતકી ફેક્ટરિયાં ખુલ્લી હુઈ હય. જિસકો જી ચાહે જન્નતકી ટિકિટેં દે દો. અગર નબીયોંકે બાપ, અંબિયાકી બીવીયાં, ઔર નબીયોંકે બેટે તવહીદ સે કિનારા-કશી ઈખ્તિયાર કરકે જન્નતમેં નહીં જા સકતે. તો બાકી કૌન જાએગા ! લોગો ઈસ બાતકો સમઝો, સબસે ઝિયાદા ઈસ્લામકે અંદર અહમિયત અગર કિસી મરહલેકો હય તો, તવહીદકો હય. અગર તવહીદકા અકીદા દુરસ્ત નહીં, તો કોઈ અમલ ભી અલ્લાહ કી બારગાહમેં કુબૂલ નહીં હય. અગર બુન્યાદ દુરસ્ત હય, તો ઉસકે ઉપર ઉસ્તવાર (કાઈમ) હોને વાલી ઈમારત ભી દુરસ્ત હય, ઔર ઈમારત દુરસ્ત ભી હય, બુન્યાદ ઠીક નહીં તો વોહ ઈમારત ઝયાદા દેર કાઈમ નહીં રેહ સકતી. મસ્અલા તો બિલકુલ સીધા હય. આજ અફસોસકી બાત હય કે હમારી સારી તવજ્જોહ ઈમારત પર ભી નહીં બલ્કે ઈમારતકે ઉપર ચળ્હે હુવે ગિલાફોં પર લગી હુઈ હય. ઈમારત ભી ગાઈબ ઔર બુન્યાદ તો હય હી નહીં, તવહીદકા અકીદા મવજૂદ હી નહીં.

અગર તવહીદકા અકીદા દુરસ્ત ન હો તો આદમી સો હજ કરે, લાખોં નમાઝે પળ્હ લે, સારા માલ અલ્લાહકી રાહમેં સદકા વ ખયારત કર દે, સારી ઝિન્દગી અલ્લાહકી ઈબાદતમેં સર્ફ કર દે, તો અલ્લાહ કી બારગાહ મેં ઉસકી ઈતની ભી કીંમત નહીં કે જિતની મખ્ખી કે પરકી કીંમત હોતી હય. ક્યું કે જબ અકીદા હી દુરસ્ત નહીં, ફિર બાકી ક્યા રહા ? ઈસ લિયે લોગો, ઈસ બાતકો અચ્છી તરહ સમઝલો કે મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી સીરતકે તઝકિરેમેં હમારી સબસે ઝયાદા તવજ્જોહ ઉસ એલાન ઔર ઉસ ફરમાનકી તરફ હોની ચાહિયે, જિસ એલાન ઔર ફરમાનસે નબીકો નબૂવ્વત ઔર રિસાલાત મિલી થી. બાકી સારી ચીઝેં બળી બરકતકા બાઈસ હય. લેકિન યે સારી ચીઝેં કાફિરોં ઔર મુસલ્માનોં કે દરમ્યાન મુશ્તરક (કોમન, સામાન્ય) હય. કાફિર ભી ઈન ચીઝોંકા એતેરાફ કરતે થે. કિસી કાફિરસે, કિસી

મુશરિકસે યે બાત સાબિત નહીં કે ઉસને નબીકી જૂદો-સખાકા, હયાકા ઔર વફાકા ઈન્કાર કિયા હો. સબને ઈન્કાર કિયા તો મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી દઅ્વતકા ઈન્કાર કિયા. ઔર આજ વહી કામ હમને શુરૂ કર દિયા. બાકી સારે તઝકિરે મવજૂદ હય. નબીકી દઅ્વતકા તઝકિરા નહીં હય.

અલ્લાહસે ડર જાઓ. યાદ રખો કે તવહીદકી દઅ્વત વોહ દઅ્વત થી કે જિસકા ઈઆદહ ઔર તકરાર મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને (૧૩) તેરહ બરસ તક કિયા. મક્કેકી સારી ઝિંદગીમેં નબીએ કાએનાત અલયહિસ્સલાતુ વસ્સલામને મા-સિવા આખરી દૌરમેં ઔર કિસી ચીઝકા ઝિક્ર નહીં કિયા. ન રોઝેકા, ન હજકા, ન ઝકાતકા, ન નમાઝકા. એક હી બાત કહી, **લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ**. અપના અકીદા દુરસ્ત કર લો. તવહીદકે અકીદે પર પુખ્તા હો જાઓ. ઔર તવહીદકા અકીદા ક્યા હય ? એક આદમીને પૂછા, યા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ મુઝે તવહીદ દો લફઝોમેં બતાઈયે. તો આપને ફરમાયા. **'ઈઝા સ-અલ્ત ફસ્અલિલ્લાહ. વ ઈઝસ્તઅન્ત ફસ્તઈન્ બિલ્લાહ** (તિરમિઝી) તવહીદ દો લફઝોમેં યે હય કે કાએનાતમેં કભી તેરે હાથ અલ્લાહકે સિવા કિસી દૂસરેકી બારગાહમેં ન ઉઠેં. જબ ભી સવાલકે લિયે ઉઠેં તો રબકી હી બારગાહમેં ઉઠેં. **'વ ઈઝસ્તઅન્ત ફસ્ત-ઈન બિલ્લાહ'** ઔર જબ ભી તૂ મદદકે લિયે ઝબાન ખોલે, પુકારનેકે લિયે, તો અકેલે રબકો પુકારે-સવાલ ભી અલ્લાહસે ઔર મદદભી અલ્લાહસે ! યે હય તવહીદકા અકીદા. ઔર યે અકીદા ઈન્સાન કે દિલો દિમાગમેં તબહી પુખ્તા હો સકતા હય, જબ ઈન્સાનકા યે ઈમાન હો કે, અલ્લાહકે સિવા કિસીકે પાસ ભી કોઈ ચીઝ મવજૂદ નહીં. જબ યે હો કે કુછ ચીઝેં ગયરૂલ્લાહ કે પાસ ભી હય, તો ફિર યે અકીદા પુખ્તા નહીં હો સકતા. ઈસ લિયે કે એક આદમીને નબીએ કાએનાત સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમસે યે બાત પૂછી, કે યા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ અગર મેરા બૂટકા તસ્મા ટૂટ જાએ ? આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને ફરમાયા અગર બૂટકા તસ્મા ભી માંગના હો તો વોહ ભી અલ્લાહ હી સે માંગો. ઔર કિસીકો કોઈ ચીઝ માંગના જાઈઝ નહીં. છોટીસે લેકર બળી તક. ફિર નબીયોંકી ઝિંદગી ઈસ

બાત પર શાહિદ (ગવાહ) હય કે નબીયોંને કિસસે માંગા હય. જંગોમેં કામ્યાબી માંગી તો અલ્લાહ સે, સફરમે રોટી માંગી તો અલ્લાહ સે, ગરીબુલ વતનીમેં મદદ માંગી તો અલ્લાહસે, બીમારીમેં શિફા માંગી તો અલ્લાહસે, બુળ્હાપેમેં બચ્ચા માંગા તો અલ્લાહસે, ગલતીકે લિયે તલાફી માંગી તો અલ્લાહસે, ગુનાહકે લિયે મુઆફી માંગી તો અલ્લાહસે, ઔર કિસીસેભી કોઈ સવાલ નહીં કિયા. યે હય તવહીદ. લોગો સમઝો બાતકો, કે હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી દઅ્વત વહી દઅ્વત થી જો આદમ અલયહિસ્સલામસે લેકર ઈસા અલયહિસ્સલામ તક આને વાલે પયગમ્બરોંકી દઅ્વત થી.

"વમા અર્સલના મિન કબ્લિ-ક મિર રસૂલિન ઈલ્લા નૂહી ઈલય્હિ અન્નહૂ લા ઈલા-હ ઈલ્લા અના ફઅ્બુદૂન." (સૂ. અંબિયા, આયત-૨૫, પારા-૧૭) સારે પયગમ્બરોંકો મૈંને એક હી પયગામ દેકર ભેજા. ઔર વોહ પયગામ યે થા કે લોગોકે રિશતે સારી કાએનાતસે તુળવા કર એક અલ્લાહસે જુળવાઓ. ઔર ઉન્હેં સમઝાઓ, કે અલ્લાહકે સિવા કોઈ હાજત રવા, મુશકિલ કુશા, ઔર ફરિયાદ રસ દૂસરી કોઈ ઝાત નહીં.

વ આખિરૂ દઅ્વાના અનિલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આ-લમીન.

ખુત્બા - ૨

વ-જ-અ-લૂ લિલ્લાહિ મિમ્મા ઝ-ર-અ મિનલ હર્સિ વલ્અન્આમિ નસીબન ફ-કાલૂ હાઝા લિલ્લાહિ બિ ઝઅ્મિહિમ વ હાઝા લિ શુ-ર-કા-ઈના ફમા કા-ન લિ શુર-કા ઈહિમ ફલા યસિલુ ઈલલ્લાહિ. વમા કા-ન લિલ્લાહિ ફ-હુ-વ યસિલુ ઈલા શુ-ર-કા-ઈહિમ સા-અ મા યહ્કુમૂન. (સૂરહ - અન્આમ. આયત - ૧૩૬)

ઔર અલ્લાહ તઆલાને જો ખેતી ઔર મવાશી પયદા કિયે હય ઉન લોગોંને ઉનમેંસે કુછ હિસ્સા અલ્લાહકા મુકર્રર કિયા ઔર અપને ગુમાનસે ખુદ કેહતે હય કે યે તો અલ્લાહકા હય. ઔર યે હમારે મઅ્બૂદોંકા હય. ફિર જો ચીઝ ઉનકે મઅ્બૂદોંકી હોતી હય વોહ તો અલ્લાહકી તરફ નહીં પહોંચતી ઔર જો ચીઝ અલ્લાહકી હોતી હય વોહ ઉનકે મઅ્બૂદોંકી તરફ પહોંચ જાતી હય. ક્યા બુરા ફૈસલા વોહ કરતે હય.

તમામ કિસમકી તઅરીફાત **વહ્દહૂ લા શરીક**, ખાલિકે કાએનાત, માલિકે અર્ઝો સમાઅકે લિયે હય. ઔર લાખોં કરોળોં દુરૂદો સલામ હોં ઉસ હસ્તીએ અકદસ વ મુકદ્દસ પર જિનકા નામ નામી ઈસ્મે ગિરામી મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ અલા આલિહિ વ અસ્હાબિહિ વબારિક વ સલ્લિમ હય. હમને પિછલે ખુત્બેમેં દઅ્વતે નબીએ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકા તઝકિરહ કિયા થા. ઔર યાદ રખીયે, જિસ દઅ્વતકા ઝિક્ર હમને પિછલે ખુત્બેકે આગાઝસે શુરૂ કિયા હય યે દઅ્વત સિર્ફ હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી દઅ્વત નહીં, બલ્કે તમામ અંબિયા ઔર રસૂલોંકી દઅ્વત વહી દઅ્વત થી, જો ઈમામે કાએનાત મુહમ્મદ (સ.અ.વ)ને કોહે સફા (સફા પહાડી) પર ખળે હો કર સબસે પેહલે દિન અલ્લાહકે હુકમ પર લોગોંકે સામને પેશ કી. ઔર વોહ દઅ્વત તવહીદકી દઅ્વત થી. ઈસ લિહાઝસે યે બાત બહોત વાઝેહ ઔર નુમાયાં હો જાતી હય. યે એક ઐસી દઅ્વત જો તમામ અંબિયા ઔર રસૂલોંકે દરમ્યાન મુશ્તરક હો. ઔર જિસ દઅ્વત કે એલાન ઔર ઈઝહારકે લિયે અલ્લાહને એક લાખ ચોબીસ હઝાર યા ઈસસે કમ વ બેશ નબીયોં

ઔર રસૂલોંકો ભેજા હો. ફિર વહી દઅ્વત ખાતમુન્નબીય્યીન ઔર સય્યિદુલ મુરસલીન લે કર આએ હોં ઉસ દઅ્વતકી ક્યા અહમિયત ઔર હયસિયત હોગી !

આપ જાનતે હયં કે બાપ અપને બચ્ચોંકો અગર કિસી ચીઝકી તલકીન કરતા હય તો ઉસ ચીઝકી કરતા હય. જિસકી ઉસકી નઝરમેં કોઈ કદ્ર વ કીંમત હોતી હય. ઔર અગર બાપ કિસી ચીઝકો બહોત ઝિયાદા દોહરાતા હય, ઔર બાર બાર ઉસકી તકરાર કરતા હય. તો ઈસસે યે બાત વાઝેહ હો જાતી હય કે ઉસકી અહમિયત બાકી ચીઝોંસે બહોત ઝિયાદા હય. ઈસ લિયે કે અગર વોહ ચીઝ ઝિયાદા અહમિયત ઔર હયસિયતકી હામિલ ન હોતી તો એક દફા ભી ઉસકા તઝકિરહ કરના કાફી થા. લેકિન જબ કિસી બચ્ચેકા બાપ એક બાતકો બાર બાર દોહરાતા હય, ઔર વોહ અપને સામને રેહને વાલોંસે યે ભી કેહતા હય કે તુમ મેરે બચ્ચોંકો ઈસ બાતકી નસીહત કરના, તો ઉસસે યે અંદાઝા લગાના મુશકિલ નહીં હોતા કે ઉસકી નઝરમેં ઉસ ચીઝકી કિતની ઝિયાદા અહમિયત ઔર કિતની ઝિયાદા કદ્ર વ કીંમત હય. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત હર કિસમકી તશબીહાત ઔર મિસાલોંસે પાક મુનઝ્ઝહ ઔર
માવરા હય. લેકિન મસ્અલેકો સમઝાનેકે લિયે યે બાત મૈંને આપકે સામને રખી હય, કે જિતની ઝિયાદા બાત અહમ હોતી હય ઉતના હી ઉસ પર ઝયાદા ઝોર દિયા જાતા હય. ઓર ઉસકા તકરાર કિયા જાતા હય. ઔર જિતની કિસી ચીઝકી અહમિયત કમ હોતી હય ઉતના હી સર-સરી તૌર પર ઉસ ચીઝકો ઝિક્ર કર દિયા જાતા હય. અગર એક ચીઝકો બાર બાર ઝિક્ર કરકે ઝહન નશીન કરાયા જાએ, ઔર ઝહનમેં રાસિખ કિયા જાએ, તો ઈસસે યે અંદાઝા હોતા હય કે જો ઈસકો રાસિખ કર રહા હય. ઉસકી નઝરોંમેં ઈસકા કિતના ઝિયાદા મકામ હય. ઔર જિસકે ઝહનમેં યે બાત બિઠાઈ જા રહી હય, ઉસકા ઈસે અપનાના કિસ કદર ઝરૂરી હય. ઈસ લિહાઝસે હમ અગર યે દેખેં કે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝતને હઝરત આદમ અલયહિસ્સલામ, હઝરત નૂહ અલયહિસ્સલામ ઔર હઝરત ઈબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ અલયહિસ્સલામ તક, ઔર હઝરત ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામ સે લેકર હઝરત મૂસા કલીમુલ્લાહ અલયહિસ્સલામ તક, ઔર હઝરત મૂસા કલીમુલ્લાહ અલયહિસ્સલામ સે લેકર હઝરત ઈસા રૂહુલ્લાહ

અલયહિસ્સલામ તક, ઔર હઝરત ઈસા રૂહુલ્લાહ અલયહિસ્સલામ સે લેકર હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ તક, સારે નબીયોંકો, એક હી પયગામ લોગોંકે ઝહનોંમેં બિઠાનેકે લિયે, ઔર એક હી દઅ્વત લોગોકે સામને દોહરાને કે લિયે જો મખ્સૂસ કિયા, તો ઈસ એલાન ઔર ઈસ દઅ્વતકી અલ્લાહકે યહાં કિતની કદ્ર વ કીંમત હોગી. ઔર ફિર ઉસ પયગામકા માનના લોગોકે લિયે કિતના ઝરૂરી હોગા.

ઈસકા અંદાઝા હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી હયાતે તય્યિબાકે ઉન વાકેઆતસે ભી હોતા હય, જિનકી તરફ મૈંને ઈશારા કિયા થા કે ખુદ ઈમામે કાએનાત અલયહિસ્સલામને અપની મક્કા મુકર્રમહકી તેરહ સાલા ઝિંદગીમેં કોઈ બાત લોગોંકો ઈસકે સિવા નહીં કહી કે લોગો એક અલ્લાહકી પરશ્તિશ કરો. ઔર અલ્લાહકે સાથ કિસીકો શરીક મત ઠેહરાઓ. તેરહ બરસ તક એક હી બાતકા દોહરાએ ચલે જાના, ઔર ઈસ બાતકા તકરાર કિયે જાના, ઔર ઈસ બાતકો બાર બાર લોગોંકે સામને રખના, યે ભી ઈસ બાતકી અહમિયત ઔર કદ્ર વ કીંમતકો મુતઅય્યન કરતા હય, કે હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને બાકી જિતને અહકામાત દિયે હય, વોહ યાતો મદીના તય્યિબહ મેં આ કર દિયે હય, યા મક્કાકે આખરી અય્યામ (દિનોં) મેં દિયે હય. નમાઝ મેઅરાજકી રાતમેં ફર્ઝ હુઈ હય. ઔર મેઅરાજ નબીએ કરીમ કે મક્કા મુકર્રમહકે ઈકામત (કિયામ) કે આખરી અય્યામમેં હુવા હય. ઔર ઈસી તરહ ઝકાતકે બારેમેં ભી હય કે વોહ મદીના તય્યિબામેં ફર્ઝ હુઈ હજ ભી મદીના તય્યિબામેં ફર્ઝ હુવા. ઔર ઈસી તરહ રોઝે ભી મદીના તય્યિબામેં બાર-બાર અપને સાથિયોંસે, અગ્યાર ઔર અખ્યારસે, અબ્રારસે ઔર અસ્હાબસે, ઔર મક્કાકે મુશરિકોંસે, ઔર દૂસરી કૌમોકે લોગોંસે મનવાને કે લિયે જદ્દો-જહદ કી, વોહ સિર્ફ એક હી બાત થી. **'કૂલુ લા ઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ.** (અય લોગો ! કેહ દો, અલ્લાહકે સિવા કોઈ મઅ્બૂદ નહીં.)

લોગો અલ્લાહકે સિવા નફા ઔર નુકસાનકા માલિક કોઈ નહીં હય. ઈસસે યે બાત વાઝેહ હો જાતી હય કે જબ તક ઈન્સાનકા અકીદહ દુરસ્ત

ન હો, તબ તક ઈન્સાન અલ્લાહ કે અહકામાત કા તાબેઅ ઔર મુત્તબેઅ નહીં હો સકતા. તબ હી આદમી અલ્લાહકી ફરમાંબરદારી કર સકતા હય, અલ્લાહકે અહકામકો માન સકતા હય, અલ્લાહકી તાલીમાત પર અમલ કર સકતા હય, અલ્લાહકે અવામિલ કે મુતાબિક અપની ઝિંદગીકો ઢાલ સકતા હય. જબ કે વોહ સારી ચીઝોંકા માલિક એક અલ્લાહકો સમઝે. અગર ઉસકે ઝહનમેં યે બાત હો કે કુછ ચીઝેં અલ્લાહકી મિલ્કીયત (કબ્જે)મેં હે ઔર કુછ ચીઝે ગૈરૂલ્લાહકી મિલ્કીયતમેં હે. તો ફિર ઉસકે દિલ ઔર દિમાગ કે અંદર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝતકી ઈતાઅતકા વોહ જઝ્બા પયદા નહીં હો સકતા, જો કે પયદા હોના ચાહિયે થા. ઈસલિયે કે રબ્બુલ ઈઝઝતને અપની હુક-મરાની અપની ફરમાં-રવાઈ, અપની ફરમાંબરદારી, અપની તાબેદારીકા હુક્મ બંદોકો બાદમેં મન્વાયા, તવહીદ પેહલે મનવાઈ હય. પેહલે કહા, **લાઈલા-હ ઈલ્લલ્લાહ, ફિર કહા, લહુલ હુક્મ વ લહુલ અમ્ર.** હુક્મ ભી અલ્લાહકા, કાનુન ભી અલ્લાહકા, ખિલકત ભી અલ્લાહકી. નફા ભી ઔર નુકસાન ભી અલ્લાહકે કબઝેમેં, ઈઝઝત ભી અલ્લાહકે પાસ, ઝિલ્લતોંકા માલિક ભી રબ. બાદશાહત ભી અલ્લાહ દેતા હય, ગદા-ગર ભી રબ કરતા હય. લેકિન યે સારી બાતેં બાદમેં મનવાઈ હે. પેહલે એક બાત હી મનવાઈ હય, કે તુમ ઈસ બાતકા યકીન કરલો, કે સારી કાએનાતકી તમામ કુદરતોંકા માલિક અલ્લાહકે સિવા કોઈ નહીં હય. ઔર યે ભી કે કુરઆન પાકકો અગર હમ ઉઠાએં, ઉસકે અવરાક કો હમ પલ્ટેં, તો આપ યે બાત સુન કર હયરાન રેહ જાએંગે કે, કુરઆનકી ૧૧૪ સુરતેં ઔર ૩૦ પારે, ૩૦ પારોમેંસે એક પારા ભી ઐસા નહીં હય જો અલ્લાહ કી તવહીદકે ઝિક્રસે ખાલી હો. ૧૧૪ સૂરતોંમેંસે એક સૂરતભી એસી નહિં હે જો અલ્લાહકી તવહીદકી ઝિક્રસે ખાલી હો. કુરઆનકા આગાઝ ઈસ બાતસે હોતા હય. **"અલ્હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આ-લમીન. અર્રહમાનિ ર્રહીમ."** ઔર ઈસીકે અંદર આયા હય. **"ઈય્યા-ક નઅ્બુદુ વ ઈય્યા-ક નસ્તઈન."** અલ્લાહ ન તેરે સિવા કિસીકે સામને ઝુકના જાઈઝ હય, ન તેરે સિવા મદદ માંગની કિસીસે જાઈઝ હય. યે હય કુરઆનકા આગાઝ. ઔર કુરઆનકા ઈખ્તિતામ ભી ઈસ સૂરત પર હય. **"કુલ અઊઝુ બિરબ્બિન્નાસ-મલિકિન્નાસ-ઈલાહિન્નાસ."** કે અય નબી ! લોગોંકો કેહદો કે, લોગોંકા રબ ભી,

મઅ્બૂદભી ઔર બાદશાહ ભી વહી (અલ્લાહ) હય. ઉસકે અલાવા રબૂબિયતોં ઓર ઉલૂહિયતોંકા માલિક કોઈ દૂસરા મવ્જૂદ નહીં હય. તો સારા કુરઆન, ઓર યહાં તક મૈં અગર બાત કેહ દૂં કે કુરઆન પાકકી એકસો ચૌદહ (૧૧૪) સૂરતોંકે સેંકડો રૂકૂઅ હે ઔર ઉન રૂકૂઓંમેંસે એક ભી રૂકૂઅ ઐસા નહીં હય કે, જો અલ્લાહકી તવહીદ કે ઝિક્રસે ખાલી હો. ઔર યે કુરઆન મજીદ ! ઈસકે સાત આઠસો સફહાત હય. એક ભી સફા ઐસા નહીં હય કે જો અલ્લાહકી તવહીદકે તઝકિરેસે ખાલી હો. ઈસસે માલૂમ હોતા હય કે, ઈસ્લામકે અંદર તવહીદકી કિતની અહમિયત હય. ઈસી લિયે હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને અપનેસે પૂછને વાલે અપને એક શાગિર્દ ઔર સહાબીકો યે ફરમાયા કે મેરે સાથી અગર તુઝ પર જબ્ર કિયા જાએ, તુઝ પર સિતમ ઢાયા જાએ, તુઝ પર ઝુલ્મ કિયા જાએ, તેરે સર પર તલ્વાર રખી જાએ, અગર તુઝકો કહા જાએ કે કલિમએ કુફ્ર અદા કર. તો મેરે સાથી જાન બચાનેકે લિયે કલિમએ કુફ્ર અદા કર લેના. લેકિન અગર તુઝકો યે કહા જાએ કે અલ્લાહકી બારગાહમેં કલિમએ શિર્ક નિકાલો, તો ફરમાયા **'લાતુશરિક બિલ્લાહ વ ઈન કુતિલ્ત અવ હુર્રિક-ત'** અલ્લાહકે સાથ કિસીકો શરીક ન કરના, અગરચે તુઝકો કત્લ કિયા જાએ યા જલાયા જાએ. ઈસસે માલૂમ હોતા હય કે, શિર્ક કિતની બળી બીમારી ઔર તવહીદ કિતની ઝરૂરી ઔર અહમિયતકી ચીઝ હે. કે જાન બચાનેકે લિયે ભી શિર્કકા ઈર્તિકાબ નહીં હો સકતા. ઔર અપને માલ ઔર આબરૂકી હિફાઝતકે લિયે ભી અલ્લાહકી તવહીદકો છોળા નહીં જા સકતા. ઈસકા સબબ ક્યા હય ? ઈસકા સબબ, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝતને કલામ મજીદમેં સાતવે પારેમેં ૧૮ નબીયોંકા તઝકિરહ કિયા હય. ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામકા. ઈસ્માઈલ અલયહિસ્સલામકા, ઈસ્હાક અલયહિસ્સલામકા, યાકૂબ લયહિસ્સલામકા., યૂસુફ અલયહિસ્સલામકા, દાઊદ અલયહિસ્સલામકા, ઈસા અલયહિસ્સલામકા, ઝકરિય્યા અલયહિસ્સલામકા, સબકા તઝકિરહ કરનેકે બાદ ફરમાયા, **"વલવ્ અશ્રક લ-હ-બિ-ત અન્હુમ મા કાનૂ યઅ્મલૂન."** (સૂરહ-અન્આમ, આયત નં.૮૮) અગર યે અઠારહ કે અઠારહ નબી ઔર અઠારહ પયગમ્બરાનસે ભી અલ્લાહકી બારગાહમેં શિર્કકા એક

કલિમા નિકલ જાતા. અલ્લાહ ઉનસે ઉનકી નુબૂવ્વતોંકો છીન કર ઉનકે અમલોંકો ઝાએઅ કર દેતા. ઔર હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ જો સય્યિદુલ મુરસલીન હય, ઔર સરવરે કોનૈન હય, રસૂલે સ-ક-લૈન હય. આપસે મુખાતિબ હોકર ફરમાયા **“લ ઈન અશ્રક્-ત લ યહ્-બતન્ન અ-મ-લુ-ક વલા તકૂનન્ન મિનલ ખાસિરીન.”** (સૂરહ-ઝુમર, આયત નં.૬૫, પારા-૨૪) અય મરે પયગમ્બર ! હઝરત મુહમ્મદુર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ મૈંને તુઝકો સારી કાએનાતકા ઈમામ બનાયા હય. એક દિન આએગા કે સારી કાએનાતમેં ભેજે જાને વાલે પય્ગમ્બર તેરે ઝંડેકે નીચે ખળે હોંગે, લેકિન ઉસકે બા-વજૂદ **‘લ ઈન અશ્રક્-ત લ યહ્-બતન્ન અ-મ-લુક.’** (પારા-૨૪, સૂ.ઝુમર.) અગર તુઝસે ભી અલ્લાહકી તવહીદમેં ખલલ આ જાએ, તો તેરે ભી સારે આમાલ ઝાએ હો જાએંગે. ઈસ કદર અહ્મિયત હય તવહીદકી, ઔર ઈસ કદર કબાહત હય શિર્ક કી. લેકિન હયરાનગીકી બાત હય, કે જિસ બાતકે મનવાનેકે લિયે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝતને એક લાખ ચોબીસ હજાર યા ઈસસે કમ વ બેશ (કમ, ઝયાદહ) પયગમ્બર મબ્ઊસ કિયે ઔર જિસ બાતકે મનવાનેકે લિયે યતીમે મક્કા હઝરત મુહમ્મદુર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકે સરે અકદસ પર તાજે નુબૂવ્વત વ રિસાલત રખા ગયા ઔર જિસ બાતકે સમઝાનેકે લિયે તેરહ (૧૩) બરસ નબીએ કાએનાત સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને મારે ખાઈ, ઔર જિસ બાતકો સમઝાનેકે લિયે અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝતને આસ્માનસે પૂરા યે કલામ ઉતારા, ઔર જિસ બાતકે સમઝાનેકે લિયે કુરઆન પાકકી ૧૧૪ સૂરતોંકો જિસકે તઝકિરેસે ભર દિયા, ઔર જિસ બાતકો અલ્લાહ કે નબીને ખુદ તાકીદન અપની ઝબાને અકદસસે સમઝાયા. આજ મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી ઉમ્મત ઉસ સબ કો ભૂલ ગઈ. ઉસ દર્સકો ફરામોશ કર ગઈ. આજ મુસલમાનોંકે અંદર જિસ કદર તવહીદસે ગફલત ઔર શિર્કસે મુહબ્બત પાઈ જાતી હય. કઅ્બેકા રબ ગવાહ હય, ઈસ કદર શિર્ક મુશરિકીને મક્કાકે અંદર ભી મવજૂદ નહીં થા. આજ અગર મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ ઈસ કાએનાતમેં જલ્વહગર હો જાએં, તશરીફ લે

આએં, મુસલ્માનોંકી બસ્તીયોંમેં આએં, તો નબીએ કરીમ અલયહિસ્સલાતુ વસ્સલામ ઈન મુસ્લમાનોંકો દેખ કર કત્અન (યકીનન) યે નહીં કેહ સકતે કે યે મેરે ઉમ્મતકે લોગ હય. ઈસ લિયે કે હઝરત મુહમ્મદુર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમકી ઉમ્મતકે લોગ તો વોહ થે જિન્હોંને જાનસે જાના ગવારા કિયા, અલ્લાહકી તવ્હીદમેં ખલલ લાના ગવારા નહીં કિયા. નબીએ કરીમ, ઈમામેં કાએનાત રહમતે આલમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમસે દર્સે તવ્હીદ લેનેવાલે તો વોહ લોગ થે જિન્હોંને યે ગવારા કિયા કે તપતે હુવે દહકતે હુવે કોયલોં પર ઉનકો નંગી પુશ્તોંકે સાથ લિટાયા જાએ, નંગે જિસ્મ ઉનકો કાંટોં પર ઘસીટા જાએ, ઉનકી છાતીયોં પર પથ્થરોંકી સિલેં રખ કર ઉનકે પેરોંમેં રસ્સિયાં બાંધ કર ઉનકો પથ્થરોંકે સાથ છીલા જાએ. ઉન્હોંને યે તો ગવારા
કર લિયા કે ઉનકે હાથોમેં ઔર પયરોંમેં મેખેં ગાળી જાએં. લેકિન ઉન્હોંને કભી યે ગવારા ન કિયા કે અલ્લાહકે સાથ કિસીકો શરીક કિયા જાએ. ઔર ઉન મર્દોંકા હાલ તો મર્દોંકા થા. ઉનકી ઔરતોંકા યે આલમ થા કે જબ સુમૈયા રઝિ.કો ઉસકે બેટે અમ્માર રઝિ. કે સામને ઔર ઉસકે શવહર યાસિર રઝિ.કો માદર-ઝાદ નંગા કરકે તપ્તે હુવે રેગ-ઝાર પર લિટાયા ગયા, કોઈ ઉસકે જિસ્મ પર કપળેકી ધજ્જી તક મવજૂદ ન થી. ઔર કહા ગયા, અય સુમૈયા રઝિ. તેરા બેટા યે માદર-ઝાદ નંગા, યે તેરા શવહર ભી માદર-ઝાદ બરહ્ના. ચાહો તો અબ ભી અપની ઈઝઝત કો મહફૂઝ કર લો. અબ ભી બચ જાઓ. અલ્લાહકો એક જાનને વાલી સુમૈયા રઝિ.ને જવાબ દિયા, કહા, આજકી રૂસ્વાઈકા કોઈ ડર નહીં, અગર અલ્લાહ મુઝે કિયામતકે દિન રૂસ્વાઈસે બચા લે. તુમ્હારી નઝરોંમેં આજકી બેઈઝઝતી, આજકી રૂસ્વાઈ હય ઔર મેરી નિગાહોંમેં કિયામતકે દિનકી હય. કે જિસ દિન અલ્લાહકી બારગાહમેં કોઈ શિર્ક કરનેવાલા ઉસ દિનકી રૂસ્વાઈસે ન બચ સકેગા. ચાહે વોહ ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામ નબીકા બાપ ક્યોં ન હો, ચાહે વોહ લૂત અલયહિસ્સલામ નબીકી બીવી ક્યું ન હો, ચાહે વોહ નૂહ અલયહિસ્સલામ નબીકા બેટા ક્યું ન હો, ચાહે વોહ ખાતમુન્નબીય્યીન સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકા ચચા ક્યું ન હો. કિયામતકે દિનકી રૂસ્વાઈસે સિર્ફ વહી બચેગા, જિસને અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝતકી બારગાહમેં શિર્ક કા ઈરતિકાબ નહીં કિયા. ઝાલિમોંકો

ગુસ્સા આયા, માં, બેટે, શવહરકો માદર-ઝાદ બરહના કરકે મક્કાકી ગલીયોંમેં ઔર પથ્થરોંકે નૌકીલો, નોકૌંકે ઉપર ખન્જરોંકી તરહ બને હુવે પથ્થરોં પર ઘસીટા ગયા. ઔર કહા ગયા કે યે વોહ લોગ હય જો હમારે બુઝુર્ગોંકો નહી માનતે. જો હમારે બળોંકી તવહીન કરતે હય. જો હમારે અલ્લાહકે યહાં પોંહચે હુવે લોગોંકો ખુદાઈ ઈખ્તિયારાતકા માલિક નહીં સમઝતે ઔર સુમૈયા રઝિ., યાસિર રઝિ. ઔર અમ્માર રઝિ. ઈન હાલાતમેં તળપતે હય. ઝખ્મોંસે જિસ્મ ભર જાતે હય. ઔર હડ્ડીયાં તૂટ જાતી હય, લેકિન નિગાહેં આસ્માનકી તરફ ઉઠા કર કેહતે હય. અલ્લાહ, યે સબ કુછ ગવારા હય લેકિન તેરી તવહીદમેં ખલલ ગવારા નહીં હય. હઝરત મુહમ્મદ અલયહિસ્સલામ વ સલ્લામકો ખબર દી જાતી હય ઈમામે કાએનાત અપને ઘરસે તશરીફ લાતે હય, દેખતે હય કે અમ્માર રઝિ. ઔર યાસિર રઝિ. ઔર સુમૈયા રઝિ. કો માર મારકે ઉનકે હાથ પાંવ બાંધકે ઉનકો મક્કાકી ગલીયોંમેં ઘસીટકે, પથ્થરોંસે ઉનકા જિસ્મ છીલકે, ઉનકો તપતી રેતમેં ફેંક દિયા ગયા હય. ઉનકી કમરેં ઈસ તપતી હુઈ રેતસે જલ ગઈ હય. મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ ઉનકો દેખતે હય. આંખોંસે આંસુ ટપક પળતે હય. અમ્મારને દેખા, યાસિરને દેખા (રઝિ.) સુમૈયા રઝિ. ને દેખા, કે કૌનૈનકા તાજદાર ઉનકે સરોં પર ખળા હય. મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી તરફ નિગાહ ઉઠાઈ. આંખોસે આંસુ નિકલ આએ. આપને હાથ ઉઠાયા ઔર ફરમાયા. સબ્ર કરો તુમ્હારા ઠિકાના જન્નત હય. અલ્લાહકી તવહીદકે લિયે મિટને વાલે ખાનદાનકે લોગો, સબ્ર કરો. અભી જિબ્રઈલ અલયહિસ્સલામ મુઝકો આ કર કેહ ગએ હય. કે દુન્યામેં અલ્લાહકી તવહીદકે લિયે અપને આપકો જલા દેને વાલો અલ્લાહને જન્નતમેં તુમ્હારે લિયે મહલ્લાત (મહલ) તૈયાર કર રખે હય.

હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ ઉનકો ખુશ ખબરી દેકર જાતે હય. હોસલા બળ્હતા હય. હિમ્મતમેં ઈઝાફા હોતા હય. નઈ તાકત ઔર તવાનાઈ અપને જિસ્મમેં મેહસૂસ કરતે હય. ફિર મારને વાલે જો થક હારકે ઘરોંકો આરામકે લિયે ગએ થે, વાપસ આતે હય, દેખતે હય, કે વોહ માર મારકે થક ચુકે હય. લેકિન માર ખાને વાલોંકે અંદર કોઈ થકાવટકે

આસાર પયદા નહીં હુવે. ઉનકે જિસ્મ ટૂટ ચુકે હય લેકિન ઉનકે દિલ સલામત હય. ઉનકે જોળ ઔર હડ્ડીયાં ચિટક ચુકી હય લેકિન ઉનકે હોસલે સલામત હય. ગુસ્સા આયા, ઔર સબસે પેહલે બુળ્હી સુમૈયા રઝિ.કો ઉઠાયા ગયા. યે અલ્લાહકી રાહમેં અલ્લાહકી તવહીદકે લિયે, અલ્લાહકે સાથ કિસીકો શરીક ન ઠેહરાનેકે લિયે ઉમ્મતે ઈસ્લામકી સબસે પેહલી શહીદ ઔરત હય. કાએનાતકે અંદર મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કી ઉમ્મતમેં સબસે પેહલે તવહીદકે લિયે જિસને અપને ખૂનકો બહાયા. અપને આપકો કુરબાનીકે લિયે પેશ કિયા. વોહ મર્દ નહીં થા ઔરત થી. ઔર આજ બદ-કસ્મતીકી બાત યે હય કે મુસલ્માનોંકી ઔરતોંને સબસે ઝિયાદા અપને ઘરોકોં શિર્કકા ગહ્વારા બના રખા હય. સબસે ઝિયાદા શિર્ક અગર ઘરોંમે હમારે અંદર આયા હય તો ઔરતોંકી વજહસે આયા હય. ઉન ઔરતોંકો માલૂમ નહીં કે વોહ ભી ઔરત હી થી કે જિસને ઈસ્લામકી સારી તારીખમેં સબસે પેહલે અલ્લાહકી તવહીદકે લિયે અપની જાનકા નઝરાના પેશ કિયા. અબૂ જહલ ઔર ઉસકે સાથી દમ લે કર સુસ્તાકે વાપસ આએ. અમ્માર રઝિ., યાસિર રઝિ. ઔર સુમૈયા રઝિ. કો દેખા કે ઉનકે જિસ્મ તપતે હુવે રેગ-ઝારને ઝુલ્સાકે (જલાકે) રાખ કર દિયે હય. ઔર જિલ્દ (ચમળી) જગા જગાસે ફટ ગઈ હય. ઉસસે ચરબી પિઘલ કે જિસ્મ ખુરદુરે બન ચુકે હે. ઝાલિમોંને ઉનકો ઉઠાયા. કહા, બતલાઓ, ક્યા ફૈસલા કિયા હય ? સબસે પેહલે વોહ બુળ્હયા જવાબ દેતી હય. કેહતી હય, અય અબૂ જહલ ફૈસલા તો તુઝે કરના હે ? કહા, મુઝે ? કહા, હાં. ક્યા કહા ? મુઝે યે ફૈસલા કરના હય ? કહા હાં તુઝે હી યે ફૈસલા કરના હય કે, અલ્લાહકી તવહીદ પર અલ્લાહકે બંદોકો અઝાબ દે કે તૂને અપની આકિબતકો કિતના ખરાબ કિયા હય. યાદ રખો હમારા અઝાબ, ઘળીયોંકા અઝાબ હય. હમારી તકલીફ લમ્હોંકી તકલીફ હય. હમારી મુસીબત દિનોંકી મુસીબત હય. લેકિન તુઝકો અલ્લાહ ઉસકે બદલેંમેં જિસ કઠીનાઈમેં મુબ્તિલા કરેગા જિસ મુસીબતમેં તુઝકો મુબ્તિલા કરેગા, જિસ અઝાબમેં તુઝકો મુબ્તિલા કરેગા વોહ ન દિનોંમેં ખતમ હોગા, ન મહીનોંમેં, ન સાલોંમેં ખતમ કરેગા જિસ મુસીબતેમેં તુઝકો મુબ્તિલા કરેગા, જિસ અઝાબમેં તુઝકો મુબ્તિલા કરેગા વોહ ન દિનોંમે ખતમ હોગા, ન મહીનોંમે, ન સાલોંમેં ખતમ હોગા. ન સદીયોં મેં ખતમ હોગા. ગુસ્સા આયા, કેહને લગા,

દેખો યે બુળ્હયા બહોત બળ્હ બળ્હકે બાતેં કરતી હય. પકળો, ઉઠાઓ. નંગી સુમૈયા રઝિ. કો ઉઠાયા ગયા, કહા ઉંટ લાઓ. દો ઊંટ લાએ ગએ. કહા એક કા રૂખ મશરિકકી તરફ કર દો, ઔર એક કા રૂખ મગરિબકી તરફ કર દો. ઊંટ જોળકર ઈકઠ્ઠે ખળે કિયે ગએ. એક મશરિકકી તરફ, એક મગરિબકી તરફ. કહા સુમૈયાકો ઈન દોનોં ઊંટો પર બાંધ દો. એક ટાંગ એક ઊંટકે સાથ બાંધ દો. ઔર દૂસરી ટાંગ દૂસરે ઊંટકે સાથ બાંધ દો. સુમૈયા રઝિ.કી દોનોં ટાંગે દોનોં ઊંટોકે સાથ બાંધ દી ગઈ. હદીસે પાકમેં હય. અબૂ જહલ ઔર ઉસકે સાથી ઉસ અલ્લાહકી તવહીદકી મતવાલીકા ઈમ્તેહાન લેને કે લિયે આગે બળ્હે. કેહને લગે. બતલાઓ, જાનતી હો અબ ક્યા હોને વાલા હય ?

સૂમૈયા રઝિ.ને અપની આંખોકો બંદ કિયા. ઔર અલ્લાહને ઉસકે લિયે જન્નતકે પરદે ઉઠા દિયે. ઉસને જવાબ દિયા.

હાં ! મૈં જાનતી હૂં. કે તુમ ક્યા કરને વાલે હો. કહા અબ ભી વક્ત હય પલટ આઓ. મૌકા હય, બાઝ આ જાઓ. મુહલત હય તવહીદકો છોળ દો. સુમૈયા રઝિ.ને જવાબ દિયા. લોગો તુમને તવહીદકી કદ્રો કીંમત જાની હી નહીં. યે વોહ અકીદા હય, જિસકે લિયે અલ્લાહને એક લાખસે ઝાઈદ નબીયોંકો ભેજા. જિસે આમેનાકે લાલને હમકો અતા કિયા. હમ અપની જાનકે લિયે ઈસ અકીદેકો છોળ દેં ! કઅ્બેકે રબકી કસમ હય, જિસ્મકા જાનકો છોળના ગવારા હય. લેકિન દિલકા તવહીદકો છોળના ગવારા નહીં. ઈબ્ને સઅદને લિખા હય. અબૂ જહલ ગુસ્સેમેં ભર ગયા. નેઝા ઉઠાયા, ઔર સુમૈયા રઝિ.કે નાઝુક હિસ્સોંમેં મારા, શર્મગાહમેં કચૂકે લગાએ. સુમૈયા રઝિ. કી ઝબાનસે ચીખેં નિકલીં. ઔર કહા. **‘અલ્લાહુ અહદ’** અલ્લાહ ઈસ આખરી વક્તમેં તૂ ગવાહ રેહના. કે જબ મેરા આખરી વક્ત થા, તબ ભી મેરી ઝબાનસે તેરી તવહીદકે સિવા કોઈ ઔર બાત નહીં નિકલ રહી થી. લોગોંને દેખા. ફિર અબૂ જહલને દોનોં નોકરોંકો કહા, કે ઊંટોકો ખીંચતે હુવે લે જાઓ. દોનોં નૌકર ઊંટોંકો ખીંચતે હુવે લે ગએ. સુમૈયા રઝિ. કા જિસ્મ દરમ્યાનસે દો હિસ્સોમેં કટકે ગિર ગયા.

હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ કો પતા ચલા. હુઝૂર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ તશરીફ લાએ. દેખા કે સુમૈયા રઝિ.કા જિસ્મ દો હિસ્સોમેં કટ ચુકા હય. લેકિન દેખને વાલોંને યે ભી દેખા કે ઈતની તકલીફોં, ઈતની અઝીય્યતોં ઔર ઈતને દુઃખોમેં મુબ્તિલા હો જાનેકે બાવજૂદ સુમૈયા રઝિ.કે લબોં પર મુસ્કુરાહટ દૌળ રહી હય. વોહ હયરાન રેહ ગએ. કે ઈતને દુઃખ દિયે, ઈતની તકલીફોંમેં મુબ્તિલા કિયા, ઈતની બે દર્દીસે ઉસકો મારા, ઈતને અઝાબોંમેં ઉસકો મુબ્તિલા કિયા. લેકિન ઉસકે લબોંસે તબસ્સુમ ન છીન સકે. ઉનકો ક્યા પતા થા કે ઉસકે લબોંકે તબસ્સુમકો કૌન છીને ? જિસકો દુન્યાકી રૂખ્સતીસે પેહલે અલ્લાહને જન્નતકી બશારત અતા કર દી હો. ઔર વોહ ઈસ તરહ, કે ઉસકે રબને કહા થા. **'ઈન્નલ્લઝી-ન કાલૂ રબ્બુનલ્લાહુ સુમ્મસ્તકામૂ .... નુઝુલંમ મિન ગફૂરિ ર્રહીમ.** (સૂરહ હામીમ સજદહ-આયત-૩૦-૩૧-૩૨) બેશક જિન લોગોંને કહા, કે હમારા રબ અલ્લાહ હય. ફિર ઉસી પર કાઈમ રહે. ઉનકે પાસ ફરિશ્તે
યે કેહતે હુવે આતે હય કે તુમ કુછ ભી અંદેશા ઔર ગમ ન કરો. બલ્કે ઉસ જન્નતકી બશારત સુન લો, જિસકા તુમ વાદા દિયે ગએ હો. તુમ્હારી દુન્યવી ઝિંદગીમેં ભી હમ તુમ્હારે રફીક થે. ઔર આખિરતમેં ભી રહેંગે. જિસ ચીઝકો તુમ્હારા જી ચાહે, ઔર જો કુછ તુમ માંગો, સબ જન્નતમેં મવજૂદ હય. ગફુરુર્રહીમ મઅબૂદકી તરફસે યે સબ કુછ બતૌરે મેહમાનીકે હય. જો લોગ અલ્લાહકો માનતે હય, અલ્લાહકી તવહીદ પર ઈમાન લાતે હય. ઔર ફિર અકીદએ તવહીદ પર ડટ જાતે હય. લોગોં ! અકીદએ તવહીદકો માન લેના ઈતની બળી બાત નહીં. જિતની તવહીદકે અકીદા પર ડટ જાના બળી બાત હય. હમને દેખા હય બળે બળે મુવહ્હિદ અલ્લાહકી તવહીદકો માનને વાલે, ચંદ વોટોંકી વજહસે કબ્રોં પર ઝુક જાતે હય. હમને ઉન લોગોંકો દેખા હય. દઅ્વા તવહીદકા કરતે હય, લેકિન ઝૂટી ઔર બે બુનિયાદ મજબૂરિયોંકે લિયે ગયરૂલ્લાહ પર ચળ્હાવે ચળ્હાતે, કબ્રોંપે ચાદરેં, ઔર ગલેમેં શિર્કિયા ફૂલ, ધાગે, ડાલતે સિર્ફ ઈસ ચંદ રોઝા ઝિંદગીકી આબરૂ ઔર ઝૂટી ઈઝ્ઝતકે લિયે. લેકિન વોહ મોમિન હકીકી મોમિન હય, કે **ઈન્નલ્લઝી-ન કાલૂ રબ્બુનલ્લાહુ.... તૂ-અદૂન.'** ન કોઈ તરગીબ ઉસે અલ્લાહકી તવહીદસે હટાએ, ઔર ન કોઈ દુન્યા લલચા

સકતી હય. કોઈ દુન્યા ઉસકો ડરા સકતી હય. **"ઈન્નલ્લઝી-ન કાલુ રબ્બુનલ્લાહુ, સુમ્મસ્તકામૂ"** - જિન લોગોંને કહા, હમારા રબ અલ્લાહ હય ફિર ઉસ પર કાઈમ રહે. તકલીફ આએ તો ફિરભી ગવારા, રંજ આએ તો! ફિરભી ગવારા, મેહનત આએ તો ફિરભી ગવારા, મુસીબત આઈ તો ફિર ભી ગવારા, ખુશી આએ તબ ભી કોઈ બાત નહીં. હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકે સાથિયોંને અમલી સબૂત ફરાહમ કિયા. એક તરફ મૌત હે. એક તરફ કૌનૈનકી દૌલતેં હય. દૌલતકી તરફ પલટકે દેખના ગવારા ન કિયા. મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકે એક સાથીસે ગલતી હો ગઈ. નબીએ કાએનાત ઉનસે રૂઠ ગએ. રૂમકે બાદશાહને પયગામ ભેજા, આ જાઓ. મદીનેકી ટૂટી-ફૂટી બસ્તીમેં તુમ્હારે લિયે ક્યા રખા હય ? ઉસ જગા તુઝે ક્યા મિલેગા ? મેરે પાસ આઓ, મૈં તુમ્હેં અપની વસીઅ્ વ અરીઝ (લમ્બી-ચોળી) સલ્તનતકે કિસી મુલ્કકા બાદશાહ બનાતા હૂં. પલટ આઓ. ઉન્હોંને કહા, મુઝે જલ્તે હુએ તંદુરોંમેં જલાયા જાના ગવારા હય, અલ્લાહકી તવહીદકો છોળના ગવારા નહીં. યે ક્યા દૌલત હય, યે ક્યા દુન્યા હય. ઔર મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ
વ આલિહિ વ સલ્લમકે સહાબીકો ખળા કિયા ગયા, પૈરોંમેં મૈંખેં (કીલેં) ગાળ દી ગઈ, હાથોંમેં કીલે ગાળે ગએ, નેઝા સીને પર રખા ગયા, કહા, અબભી પલટ આઓ. કહા, તુમ પલટને કી બાત કરતે હો. મૈં તુમ્હારે વાર (હમ્લા) કા મુન્તઝિર હૂં, કે જલ્દીસે સીનેકે ઉપર રખે હુએ નેઝેકે દબાવમેં ઝોર ડાલો તાકે યે નેઝા સીને પાર હો જાએ. દેખને વાલેને દેખા. કહા, ખુબૈબ રઝિ. તુમ ક્યા કેહ રહે હો ? કહા, મૈં સમઝતા હૂં કે નેઝા મેરે દિલસે પાર હોગા, ઉધર મેરી રૂહ મેરે જિસ્મસે નિકલેગી. ઔર ઈધર મેરા રબ મુઝ પર રાઝી હો જાએગા. **'ઈન્નલ્લઝી-ન કાલૂ રબ્બુનલ્લાહુ સુમ્મસ્તકામૂ.'** અય લોગો, અપને ઈમાનકો ટટોલો. ઔર નવ્જવાનો, અપને અકીદેકે અંદર નઝર ડાલો. બુળ્હો, અપને દિલોમેં ઝાંક કર દેખો, કે ક્યા તુમ્હારે અંદર તવહીદકા જઝબા ઈસી કિસમકા હય ? તો ફિર યાદ રખો. અગર ઈસી કિસમકા હય, તો ઈધર આંખ બંદ હોગી, ઉધર અલ્લાહ જન્નતમેં મુન્તકિલ કર દેગા. ઔર અગર યે તવહીદકા અકીદા ઈસ તરહકા હય કે, અગર આફત ન આએ, અગર મુશ્કિલ ન પળે, અગર મુસીબત ન હો,

અગર કિસી કઠિનાઈસે ન ગુઝરના પળે, તબ તો ઠીક હય. વરના અગર કુછ મિલ જાએ, તબ ભી કદમ ફિસલ જાએં, અગર કોઈ આ જાએ તબ ભી દિલ દહલ જાએ, તો જાન લો, ફિર યે અકીદા ઐસા અકીદા નહીં હય જો તુમ્હેં જહન્નમસે બચા કર જન્નતકા મુસ્તહિક બનાએ.

આજ હમારે ગિર્દોપેશમેં (આજુ બાજુ) શિર્કકી ફેક્ટરિયાં લગી હુઈ હય. આજ ઘર ઘરકે સામને શિર્કકે કારખાને લગે હુએ હય. મૈં સોચતા હૂં તો મુઝે હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકા ફરમાન યાદ આતા હય. આપને ઈરશાદ ફરમાયા થા. એક દિન આયેગા કે મેરે દીન પર અમલ કરના ઈતના મુશકિલ હોગા. જિસ તરહ હાથમેં અંગારા લેકર ચલના મુશ્કિલ હોતા હય. મૈં સમઝતા હૂં આજકા દૌર વહી દૌર હય કે આજ ખાલિસ તવહીદકો માનના, અપને અકીદેકો દુરસ્ત રખના, અલ્લાહકી શાનમેં કિસી કિસમકી કોઈ ગુસ્તાખીકા ઈર્તિકાબ ન કરના, ઔર ઈસસે બળી અલ્લાહકી ગુસ્તાખી ક્યા હય ? કે પયદા વોહ કરે, ઔર માં કે પેટમેં ગિઝા વોહ પોંહચાએ, ઔર તુમ બાહર નિકલો તો અલ્લાહ તઆલા તુમ્હારી હિફાઝત કરે. બચપનેમેં, ગરમી ઔર સર્દીમેં અલ્લાહ બચાએ. ઔર માંકે દુધકે અંદર કુવ્વત ઔર તાકત મુહય્યા કરે. હર કિસમકે આફતસે વોહ મહફૂઝ કરે. ચલના તુમ્હેં વોહ સિખાએ, ચલનેકે લિયે પાંવ તુમ્હે વોહ અતા કરે, દેખના તુમ્હેં બખ્શે. દેખનેકે લિયે આંખે તુમ્હેં વોહ અતા કરે, ખાનેકે લિયે ઝાએકે (સ્વાદ) કી સિફત તુમ્હેં વોહ અતા કરે, હઝમ કરનેકે લિયે મેઅ્દા તુમ્હેં વોહ બખ્શે, પકળનેકે લિયે હાથ તુમ્હેં વોહ દે, કમાનેકે લિયે બાઝૂ તુમ્હેં વોહ અતા કરે, બાઝૂઓમેં કુવ્વત વોહ ફરાહમ કરે, ઔર ફિર જબ શુક્ર કા વક્ત આએ, ઝાલિમો ! ઉસકો છોળ કર ગયરૂલ્લાહકી બારગાહમેં ઝુક જાઓ. ઈસસે ઝયાદા ઉસકી ગુસ્તાખી ઓર ક્યા હો સકતી હે, દે કોઈ ! ઔર શુક્રાના કિસી ઔરકા ? ઈસસે બળી બે વફાઈ ઓર ક્યા હે ? ઔર દુનિયાવાલો અગર કોઈ નોકર રખે, ઉસકે આરામકા ખ્યાલ રખો, સર્દી ગરમીસે ઉસકો બચાઓ, રોટી પાની ઉસકે લિયે ફરાહમ કરો. જવાનીકે લિયે ઉસકી હિફાઝતકા બંદોબસ્ત કરો, ઉસે પાલો પોસો ઔર જવાન કરો. ઔર જબ મૌકા આએ તો તુમ્હારે દુશ્મનોંસે મિલ જાએ. યા પળોસિયોંકે પાસ ચલા જાએ તો તુમ યે કહોગે કે, યા તો યે મર જાએ યા મૈં મર જાઊં.

અય લોગો ઝરા સોચો ! ઈસસે બળી બે ગૈરતીકી બાત અલ્લાહકે સાથ ક્યા હોગી કે, અલ્લાહ તઆલા યે કહે, કે બનાયા મૈંને, સિખાયા મૈંને, પળ્હાયા મૈંને, પાલા મૈંને, પોસા મૈંને, ઔર જબ શુક્ર કા વક્ત આયા તો મુરદોંકે સામને ઝુક ગયા ! ઉસસે ઝિયાદા મુરદાર ઔર કૌન ? ક્યા મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને ઈસી લિયે કહા હય કે લોગો અલ્લાહસે બળા ગૈરતમંદ કોઈ નહીં હય. ઔર અલ્લાહકી ગૈરતકો ચેલેન્જ હય ! કે ખિલાએ વોહ, ઝમીન ઉસને બનાઈ, આસ્માન ઉસને બનાયા. **"અમ્મન ખ-લ-કસ્સમાવાતિ વલ્અર્ઝ"** ઔર આસ્માનસે પાની ઉતારા. **"અન્ઝ-લ લકુમ મિનસ્સમા-ઈ માઆ."** મરી હુઈ ચીઝકો ઝિંદા ઉસને કિયા. **"યુહ્યિ બિહિલ્અર્ઝ બઅ્-દ મવ્તિહા."** આસ્માનસે બારિશ બરસાએ તો અલ્લાહ. પૌદોંકો લહ્લહાએ ઔર ઉનકે લિયે હવાએેં ચલાએ તો અલ્લાહ ઔર કાએનાતકે પીનેકે લિયે આસ્માનસે પાની બરસાએ, દરિયાઓંસે નહરેં નિકલવાએ તો અલ્લાહ. ઔર જબ પૂજનેકા વક્ત આએ તો ગય્રૂલ્લાહ ! ઈસસે બળી બે ગૈરતીકી ક્યા બાત હય. ઈસસે બળી અલ્લાહકી ના ફરમાની, અલ્લાહકી ગુસ્તાખી ઔર ક્યા હય ? ઈઝઝત વોહ દે, વોહ કૌન હય !

અમ્મંય યુજીબુલ મુઝ્તર્ર ઈઝા દઆ હુ વ યકશિફુસ્સૂ-અ વ યજ્-અલુકુમ ખુ-લફાઅલ્ અર્ઝ. (સૂ.નમ્લ. આયત નં.૬૨)
બે કસકી પુકાર કો જબ વો પુકારે કૌન કબૂલ કરકે સખ્તીકો દૂર કર દેતા હય ? ઔર તુમ્હેં ઝમીનકા નાઈબ બનાયા હય. અગર અલ્લાહ ચાહે તો રાત હી રાત કરદે. કાએનાતકી કોઈ તાકત દિનકા સૂરજ તુલૂઅ નહીં કર સકતી. કૌન હય જો રાતકે અંધેરોંસે તુમ્હેં નિકાલ કર તુમ્હારે લિયે સૂરજ ચળ્હાએ. તુમ્હારે ખાનેકે લિયે, તુમ્હારે કારોબારકે લિયે, તુમ્હારે રાસ્તે રોશન કરે વોહ અલ્લાહ. ઔર કૌન હય જો ઈસ મરી હુઈ ઝમીનકો ઝિન્દા કરકે તુમ્હારે ખાનેકે લિયે ફલ નિકલવાએ. વોહ કૌન હય, જો તુમ્હીર સવારીયોંકે લિયે જાનવર પયદા કર દે. વોહ કૌન હય, કે ગોબર ઔર પેશાબકે દરમ્યાનસે ઐસા ખલિસ દૂધ નિકાલતા હય કે જબ ઈન્સાન પીતા હય તો ઉસકે લબોંસે અલ્લાહકા શુક્રિયા અદા હોતા હય.

'લ-બ-નન ખાલિસન સાઈગન લિશ્શારિબીન' (સૂ. નહ્લ, આયત-૬૬) યે દૂધ ઈન્સાન જો પીતા હય ભેંસકે થનોંસે નિકલતા

હય. ગોબર ઔર પેશાબકે દરમ્યાનસે. જબકે ગોબર ભી પલીદ પેશાબ ભી પલીદ. વોહ અલ્લાહ હી તો હય જો ઈન દોનોંકે દરમ્યાનસે દૂધકી નહરેં ચલવાતા હય. ઔર વોહ અલ્લાહ હી હય જો મખ્ખીકે પેટસે તુમ્હારે લિયે શહદ્ મુહય્યા કરતા હય. ઔર જબ પુજને કા વક્ત આએ તો વોહ મુર્દે !

જો કરવટ બદલના નહીં જાનતે હય
ઉન્હેં આપ મુશકિલકુશા માનતે હય.

તુમ્હેં ક્યા હો ગયા. તુમને કભી સોચા હય, કભી ગૌર કિયા હય. કભી ઈસ બાત પર તફક્કુર કિયા હય કે યે તો ખુદ તુમ્હારે મોહતાજ હય. તુમ લાલટેન ન જલાઓ, તુમ દિયા ન જલાઓ, તુમ મુમબત્તી રોશન ન કરો, તુમ ટ્યુબ ન લગાઓ. તો ઉનકી કબ્રોં પર રોશની ભી નહીં હો સકતી. ઔર જો તુમ્હારે મોહતાજ હય, વોહ તુમ્હેં કિસ તરહ અતા કર સકતે હય. ઔર અતા કૌન કરતા હય ? અલ્લાહુસ્સમદ જો કિસીકા મોહતાજ નહીં. દે વોહ સકતા હય. ઔર કોઈ દે સકતા નહીં. મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને હમેં ક્યા દર્સ દિયા હમ ભૂલ ગએ. હમને ફકીરોંકો ગની બના દિયા હય. હમને કલ્લાશોંકો, ગદા ગરોંકો દાતા બના દિયા હય. હમને, જો માંગતે હય ઉન્હેં અતા કરનેવાલા બના દિયા. જો ખુદ મોહતાજ હય, ઉન્હેં અપના હાજત-રવા સમઝ લિયા હય. ઔર જો ખુદ અપની મુશકિલોંમેં અપને કામ નહીં આ સકતે, હમને ઉનકો મુશકિલ કુશા સમઝ લિયા હય.

હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ કૌમકો ક્યા દર્સ દેને આએ થે. ઔર આજ કૌમકા ક્યા હાલ હય. યે કૌમ કહાંસે ભટકી હય, કહાં જા પોંહચી. યહાં તક કે શેખ અબ્દુલકાદિર જીલાની રહમતુલ્લાહિ અલયહિકો અપના મુશકિલ કુશા માન લિયા. હાલાંકે ખુદ શેખ અ.કાદિર જીલાની રહમતુલ્લાહિ અલયહિ અલ્લાહ તઆલાસે અપની દુઆમેં અર્ઝ કરતે હય. “અય અલ્લાહ મૈં કમઝોર હૂં ઔર ઝલીલ હૂં. અલ્લાહ મૈં લોગોંકી નઝરોંમેં હકીર હૂં. અલ્લાહ મેરે પાસ કોઈ કુવ્વત વ તાકત નહીં. અલ્લાહ મૈં તુઝસે માંગતા હૂં કે તૂ મેરી મદદ કર. ઔર જો અપની તાકત વ કુવ્વતકી કમીકા ખુદ એતેરાફ કરે વોહ તેરા મુશકિલ કુશા કૈસે બન

ગયા. લોગો ! હયરાનગીકી બાત હય, તઅજ્જુબકી બાત હય, કે લોગોંકી અકલોં પર કૈસે પરદે પળે. લોગોંને કિસ તરહ અપને આપકો ઈસ દઅ્વતે તવહીદસે તોળા, ઔર ઉસ શિર્કસે જોળા, જિસ શિર્કકો મિટાનેકે લિયે અલ્લાહને ઈતને બે શુમાર નબી ભેજે. ઔર ઉસ દઅ્વતકા રિશતા તોળા જિસકો મનવાનેકે લિયે મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને તેરહ (૧૩) સાલ તકલીફે ઉઠાઈ. આજ હમ અપને રબકો ક્યા જવાબ દેંગે.

હમ અપની અકલોંકા માતમ કરેં. ઈસ લિયે તો રબને કહા હય. **"અલ્લાહુ યસ્તહ્ઝિઉ બિહિમ વ યમુદ્દુહુમ ફી તુગ્યાનિહિમ યઅ્મહૂન."** (સૂ. બકરહ, આયત-૧૫) 'અલ્લાહ તઆલા ભી ઉનસે મઝાક કરતા હય ઔર ઉન્હેં ઢીલ દેતા હય. ઉનકી સરકશીમેં વોહ ભટકે જા રહે હય.' અલ્લાહ તૂ ઉનકા મઝાક ક્યું ઉળાતા હય. ફરમાયા, **"ઉલા-ઈ-ક કલ્ અન્આમિ બલહુમ અઝલ્લ."** અલ્લાહ કેહતા હય મૈં ઈસ લિયે ઈનકા મઝાક ઉળાતા હૂં કે યે જનાવરોંસે ભી બદતર હય. (જાનવરોંમેં ભી અકલ હય.) લોગો ! તવહીદકી કદ્ર વ કીંમત કો જાનો. અલ્લાહકી બારગાહમેં સબ અમલ તબ હી કબૂલ હોંગે. જબ અકીદએ તવહીદ દુરસ્ત હોગા. અગર અકીદએ તવહીદ દુરસ્ત નહીં તો અલ્લાહકી બારગાહમેં કોઈ ભી અમલ કબૂલ નહીં હય.

વ આખિરૂ દઅ્વાના અનિલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આ-લમીન.

ખુત્બા - 3

મા કા-ન લિલ્મુશ્રિકી-ન અંય્યઅ્મુરૂ મસાજિદલ્લાહિ શાહિદી-ન અલા અન્ફુસિહિમ બિલ્કુફરિ ઉલા-ઈ-ક હબિતત અઅ્માલુહુમ વ ફિન્નારિ હુમ ખાલિદૂન. (સૂ. તવબા, આયત-૧૭.) મુશરિકીનકે લિયે યે મુમકિન હી નહીં કે વોહ અલ્લાહી મસજિદોંકો આબાદ કરેં. જિસ હાલતમેં કે વોહ ખુદ અપને ઉપર કુફ્રકા ઈકરાર કર રહે હય. ઉન લોગોંકે સબ આમાલ અકારત હય. ઔર વોહ લોગ દોઝખમેં હમેશા રહેંગે.

તમામ કિસમકી તઅ્રીફાત વહ્દહૂ લાશરીક ખાલિકે કાએનાત માલિકે અર્ઝો સમાઅકે લિયે હયં. ઔર લાખોં કરોળોં દરૂદો સલામ હોં, ઉસ હસ્તીએ અકદસ વ મુકદસ પર જિનકા નામ નામી ઈસ્મે ગિરામી હઝરત મુહમ્મદુર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ અલા આલિહિ વ અસ્હાબિહી વ બારિક વ સલ્લિમ હય. વોહ ઝાતે મુકદસ મુબારક કે રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને જિન્હેં રહમતે કાએનાત બના કર ભેજા. ઔર જિનકે ઝરીએ એહલે કાએનાતકી હિદાયતકા ઔર રહનુમાઈકા બંદોબસ્ત ફરમાયા. મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહકી સીરતકે સિલસિલેમેં હમને પિછલે ખુત્બાતમેં નબીયે કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી દઅ્વતકા ઝિક્ર શુરૂ કિયા થા. ઔર યે બાત બયાન કી થી કે રહમતે કાએનાત અલયહિસ્સલાતુ વસ્સલામ કી ભી વહી દઅ્વત થી. જો આપસે પેહલે અંબિયા ઔર રૂસુલ (રસૂલોં) કી દઅ્વત થી. ઔર વોહ દઅ્વત અલ્લાહકી વહ્દાનિયત, અલ્લાહકી ઝાત વાલા સિફાતકે બારેમેં ઈસ અકીદેકા લોગોંકે દિલોંકે અંદર રાસિખ કરના કે ઉસકે સિવા મૌત વ હયાતકા કોઈ માલિક નહીં નફા નુકસાન સિર્ફ અલ્લાહકે કબ્ઝએ કુદરત ઔર ઈખ્તિયારમેં હય. ઔર સિર્ફ વહી હસ્તી ઔર ઝાત હય, કે જો ચાહે કરે, કોઈ ઉસકે ઈરાદોંકે અંદર દખલ દેને વાલા નહીં હય. **‘ઈન્નમા અમ્રૂહૂ ઈઝા અરા-દ શયઅન અંય્યકૂ-લ લહૂ કુન ફ-યકૂન.** (સૂ. યાસીન, આયત-૮૨, પારા-૨૩) જબ વોહ કિસી કામકા ઈરાદા કર લેતા હય, તો કેહતા હય હોજા, તો વોહ ચીઝ
હો જાતી હય. હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકો ભી ક્યું કે કહા ગયા થા **“કુલ મા કુન્તુ**

બિદ્અમ્ મિરરૂસૂલિ વમા અદ્રી મા યુફ-અલુ બી વલા બિકુમ ઈન અત્તબિઉ ઈલ્લા મા યૂહા ઈલય્ય વમા અના ઈલ્લા નઝીરુમ મુબીન." (સૂ. અહકાફ, આયત-૯)

અય મેરે મેહબૂબે કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ આપ લોગોંકો કેહ દીજીયે, કે મૈં કોઈ નયા પયગામ લેકે નહીં આયા. મેરી દઅ્વત વહી દઅ્વત હય જો મુઝસે પેહલે અંબિયા ઔર રસૂલોંકી થી. મૈં ઉસી પયગામકો દોહરાનેકે લિયે આયા હૂં. જિસકા ઈઝહાર ઔર એલાન પેહલે અંબિયા ઔર રસૂલ ફરમાતે રહે.

અબ ઝરા મસ્અલ-એ તવહીદકો સમઝનેકે લિયે સબસે બળી હસ્તી ઔર મખ્લૂકાતમેં સબસે બળે વજૂદે કૌનૈનકે સરતાજ, સ-કલૈનકે (દોનોં જહાંકે) ઈમામ હઝરત મુહમ્મદુર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી ઝાત વાલા સિફાતકી તરફ દેખીયે. તો ઉસસે માલૂમ હોતા હય કે તવહીદ કિસે કેહતે હય. હકીકી બાત યે હય કે જબ તલક તવહીદકી હકીકતોંકો ન સમઝા જાએ, આદમી તબ તક અલ્લાહકી વહદાનિયતકા સહીહ માનોંમેં કાઈલ નહીં હો સકતા. વૈસે તો હર આદમી યે સમઝતા હય કે જિસ અકીદેકો વોહ ઈખ્તિયાર કિયે હુવે હય ઔર અપનાયે હુવે હય, વોહ અકીદહ દુરસ્ત હય. ઔર અગર કોઈ શખ્સ કિસી અકીદેકો દુરસ્ત ન સમઝતા હો તો વોહ ઉસે અપના હી નહીં સકતા. ઉસે ઈખ્તિયાર હી નહીં કર સકતા. અકીદહસે અકીદત નિકલી હય. આદમી તભી કિસી અકીદાસે અકીદત રખતા હય ઔર ઉસે અપને દિલમેં બિઠાતા, ઉસે અપની ધડકનોંમેં સમેટતા ઔર ઉસે અપને દિલ ઔર દિમાગમેં મુહીત કરતા હય. (જમા લેતા હય) જબ કે વોહ ઉસકી સચ્ચાઈ ઔર ઉસકી હક્કાનિયતકા કાઈલ હો અગર ઉસે મામૂલી સા ભી શુબહ (શક) હો કે જો એતેકાદ, મૈં રખે હુવે હૂં ઔર જિસ અકીદેકો મૈં અપનાયે હુવે હૂં, ઉસમેં કિસી કિસમકા નુક્સ ઔર ખામી હય. તો વોહ કભી ઉસે ઈખ્તિયાર નહીં કર સકતા. કભી ઉસે અપના નહીં સકતા. ઈસલિયે અકાઈદકો સહીહ તૌરપર દુરસ્ત કરનેકે લિયે કલામે રબ્બુલ આ-લમીનમેં બળી ગેહરી નઝર ડાલની જરૂરી હોતી હય. ઔર ઉસી કસોટી પર આદમીકો યે પરખના ચાહિયે કે જિસ વાલિહાના તઅલ્લુકકી બુનિયાદ પર મૈં ઈસ અકીદે ઔર ફિક્રકો અપનાયે હુવે હું ક્યા યેહ અકીદહ ઔર ફિક્ર (સોચ) કુરઆન વ સુન્નતકે મુતાબિક હય ભી કે નહીં. ઔર સબસે બળી બાત

જો અકીદ-એ તવહીદકે સમઝનેમેં ઈન્સાનકી મુઆવિન (મદદગાર) હોતી હય વોહ યે હય કે આદમી યે સમઝે કે સારી કાએનાતકે અંદર અગર સબસે બળી હસ્તી ઔર ઝાત કોઈ પયદા હુઈ હય તો વોહ મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી ઝાત ઔર હસ્તી હય. ઔર અગર કોઈ ચીઝ કિસીકો દુન્યાકે અંદર હાસિલ હો સકતી હય તો ઈમામુલ અંબિયા ઔર સય્યિદુલ મુર્સલીન હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકો હાસિલ હોના ચાહિયે થી ક્યુંકે આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમસે બળી હસ્તી કાએનાતમેં કોઈ ભી નહીં હય.

ઈસ લીહાઝસે ભી કે વોહ અલ્લાહ કે બરગુઝીદહ નબી ઔર પયગમ્બર હય. ઔર ઈસ લિયાહઝસે ભી કે રબ્બુલ આલમીનકી નિગાહમેં જો ઉનકા મકામ હય વોહ કિસી ઔરકા મકામ નહીં. ઔર ઈસ લિહાઝસે ભી કે રબ્બુલ આલમીનને ઉન્હેં, ન સિર્ફ યે કે આને વાલોંકા ઈમામ બનાયા હય, બલકે રહમતે આલમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકો જાને વાલોંકા ભી ઈમામ બનાયા હય. ઔર યે એજાઝ ઔર યે મરતબા કિસી પયગમ્બર ઔર રસૂલકો હાસિલ નહીં. જિતને પયગમ્બર ઈસ કાએનાતમેં તશરીફ લાએ હય વોહ ઉન લોગોંકે ઈમામ થે, જિનકી તરફ ઉનકો ભેજા ગયા, યા ઉન લોગોંકે ઈમામ થે જો ઉનકે બાદ આને વાલે થે. લેકિન રબ્બુલ આલમીનને જબ આમિનાકે લાલ હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકે સરે અકદસ પર તાજે નુબુવ્વત વ રિસાલત રખા તો આપકો ન સિર્ફ યે કે મવજૂદહ ઔર આને વાલી નસ્લોંકા ઈમામ બનાયા, બલ્કે મેઅરાજકી રાત મસજિદે અકસામેં આપકો સારે નબીયોંકો આગે ખળા કરકે પેહલોંકી ઈમામતકા તાજ ભી આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકે સરે અકદસ પર રખા. હદીસે પાકમેં આયા હય. રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ ઈરશાદ ફરમાતે હયં. જબ મેરે ચચાકી બેટી ઉમ્મે હાનીકે ઘરસે, કઅબતુલ્લાહકે પળોસસે, બુરાક પર સવાર કરકે જિબ્રઈલ અમીન અલયહિસ્સલામ મુઝે લે કર ચલે. ઔર યે કહા કે અય મહબૂબે રબ્બુલ આલમીન, રબ્બે કાએનાતને આજ આપકો અપને પાસ આસ્માનકી બુલંદીયોંસે હમ કિનાર કરનેકે લિયે બુલાયા હય. તો મૈં બુરાક પર સવાર હો કે જિબ્રઈલ અલયહિસ્સલામ

અમીનકે સાથ ચલા, તો અભી બુરાકને એક હી કદમ ઉઠાયા થા કે જિબ્રઈલ અલયહિસ્સલામને ઉસકો રૂકનેકા ઈશારા દિયા. બુરાક રૂક ગયા. ઉસકે રૂકતે હી જિબ્રઈલ અલયહિસ્સલામને મુઝે કહા કે અય અલ્લાહકે રસૂલ ઉતરીયે. મૈં ઉતર પળા. જિબ્રઈલ અમીનને બુરાકકો એક પથ્થરકે સાથ બાંધા, ઔર મુઝકો સાથ લેકે આગે બળ્હે. મૈંને પૂછા અય જિબ્રઈલ યે કૌનસી જગા હય ? તો જિબ્રઈલ અ.સ.ને કહા, અય અલ્લાહકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમયે બયતુલ મુકદ્દસ હય. ઔર હમ મસજિદે અકસામેં દાખિલ હો રહે હય. મૈં મસજીદે અકસામેં જિબ્રઈલ અલયહિસ્સલામકે સાથ દાખિલ હુવા તો દેખા કે મસજિદકે અંદર સફેં બાંધી ગઈ હય. લોગ નમાઝકે લિયે ખળે હય, અપની સફોંકો દુરુસ્ત કર ચુકે હય. ઔર ઐસા માલૂમ હોતા હય કે વોહ નમાઝ શુરૂ કરનેકે લિયે કિસીકી આમદકે મુન્તઝિર હય.

મૈં તઅજ્જુબસે જિબ્રઈલ અમીનસે પૂછતા હૂં. અય જિબ્રઈલ, યે કૌન હય ? કહા અય અલ્લાહકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમયે આદમસે લેકર આપ તક આને વાલે સારે નબી ઔર રસૂલ હય. અલ્લાહને ઈન સબકો મસજિદે અકસામેં જમા કર દિયા હય. તો મૈંને કહા, જિબ્રઈલ યે ક્યું ખળે હય ? તો જિબ્રઈલ અલયહિસ્સલામ ઈનકો કિસકા ઈન્તેઝાર હય ? જિબ્રઈલને જવાબ દિયા, ઈનકો અપને ઈમામકા ઈન્તેઝાર હય. આપ ઈરશાદ ફરમાતે હય. મૈંને જિબ્રઈલસે પૂછા, ઈનકા ઈમામ કૌન હય ? તો જિબ્રઈલને મુઝે કંધેસે પકળા ઔર સફોંકો ચીરતે હુવે મુઝે લેકર આગે બળ્હે. ઈમામતકે મુસલ્લે પર ખળે કરકે કહા, અય મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ અલ્લાહને ઈન સબકા ઈમામ આપકો બના દિયા હય. તો યે હય મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ ઈતની બળી હસ્તી, કે રબ્બે કાએનાતને જિન્હેં ન સિર્ફ યે કે આને વાલોંકા ઈમામ બનાયા બલ્કે આપસે પેહલે જિતને અંબિયા ઔર રસૂલ આએ ઉન સબકા આપકો ઈમામ બનાયા હય. અલ્લાહ તઆલા કુરઆને મજીદમેં સૂરહ, સબા આયત નં. ૨૮ મેં ફરમાતે હય. **‘વમા અર્સલ્ના-ક ઈલ્લા કાફ્ફ-તલ લિન્નાસિ બશીરંવ વ નઝીરા. વલાકિન્ન અકસરન્નાસિ લા યઅ્લમૂન.”** અય મેરે હબીબ સ.અ.વ. મૈંને કાએનાતકે જિતને લોગ હય. કિયામત તક

જિતની મખ્લૂકાત પયદા હોનેવાલી હય ઉન સબકી ઈમામતકા તાજ આપકે સરે અકદસ પર રખ દિયા હય. સિર્ફ ઈસી પર ઈક્તિફા નહી કી (બસ નહીં કિયા) બલ્કે આપસે પેહલે જો ગુઝર ચુકે ઉન્હેં મસજિદે અકસા મેં જમા ફરમાકે ઈમામે કાએનાતસે ઉનકી ઈમામત કરવા કે ઈસ બાતકા ભી ફૈસલા કર દિયા, કે જિસ તરહ કિયામત તક આનેવાલી નસ્લોંકા તુઝકો ઈમામ બનાયા હય ઉસી તરહ આદમસે લેકર આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ તક પયદા હોનેવાલી સારી મખ્લૂકકી ઈમામતકા તાજ ભી તેરે હી સર પર રખ્ખા હય. ઔર ઝાહિર સી બાત હય. ઈસસે બળી હસ્તી તો કાએનાતમેં કોઈ નહીં હો સકતી. ઈસસે બળી ઝાતકા તસવ્વુર હી નહીં હો સકતા. અબ અગર અલ્લાહકી તવહીદકે મસ્અલેકો સમઝના હો તો સારી દુન્યાસે હટ કર સિર્ફ ઉસ ઝાત વાલા સિફાતકી તરફ અપની નિગાહેં જમા કર ઉસકે અકવાલ ઔર સીરત પર અપની નઝરેં ટિકા કર ઔર ઉસકી હયાતે તૈયિબાકે અવરાક કો પલટ કર ઉન્હેં અપને દિલમેં જગા દે કર, ફિર અલ્લાહકી તવહીદકે મસ્અલેકો સમઝના ચાહિયે તો ફિર મસ્અલએ તવહીદ સમઝમે આએગા. અબ ઝરા ઈતની બળી હસ્તીકો અહ્કમુલ હાકિમીનકી તવહીદકે સાંચેમેં રખકે દેખો. તો આપકો માલૂમ હો કે તવહીદ કિસે કેહતે હય. ફિર હમ અપને આમાલ પર નિગાહ ડાલેં, અપને આમાલ પર નઝર કરેં, અપને ગિર્દો-પેશ (આગે પીછે) કો દેખેં. મુસલમાનોંકે મુઆમિલાતકો પરખેં. તો હમેં માલૂમ હોગા. આજ દુન્યામેં હર ચીઝ મવજૂદ હય, ઔર અગર કિસી ચીઝકા વજૂદ નહીં હય તો વોહ અલ્લાહકી તવહીદકા નહીં હય. હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ જો કેહતે હય, અલ્લાહને ઉસે કુરઆનમેં નકલ કિયા ઔર યે બાત ન કિસી કિસ્સેકી કિતાબકી હય, ન કહાનીકી હય. કુરઆનકી બાત હય. મૈંને ઈતની ઝિયાદહ તમ્હીદ આપકે લિયે ઈસ વાસ્તે બાંધી હય કે આપકો તવહીદકી કયફિયતકા ઈલ્મ હો. જિસ તરહ દો ખુત્બાત ઈસસે પેહલે તવહીદકી અહમિયતકે બયાન કરને પર સર્ફ કિયે તાકે આપકો યે માલૂમ હો કે તવહીદકી અહમિયત ક્યા હય. કે આદમ અલયહિસ્સલામસે લેકર આપ તક હર નબી ઈસકી દઅ્વત દેતા રહા ઔર ઈસી ચીઝકો દઅ્વતુ ર્રસુલ ઔર દઅ્વતે અંબિયા (અંબિયા ઔર રસૂલોંકી દઅ્વત) કરાર દિયા ગયા હય. ઔર ઈસકા બાર બાર

ઈઆદહ કિયા ગયા ઔર બાર બાર તકરાર કિયા ગયા. તો અબ યે ભી તો સમઝના હય કે તવહીદ ક્યા હય. હર આદમી જો અલ્લાહકે અલાવા કિસીકી બારગાહમેં ઝુકતા હય, ખુદાકે દરવાઝેકો છોળ કર કિસી ઓર દરવાઝેસે માંગતા હય. અલ્લાહ કી ઝાતે-વાલા સિફાત કે અલાવા કિસી ઓર કો માલિકુલ મુલ્ક સમઝતા હય. મૌત વ હયાત ઉસકે કબઝેમેં ઠેહરાતા હય. નફા વ નુકસાનમેં ઉસકા દખલી (શરીક) સમઝતા હય. ઈઝઝત વ ઝિલ્લત ઉસકે ઈખ્તિયારમેં શુમાર કરતા હય. વોહ ભી અપને આપકો યે કેહતા હય કે મૈં તવહીદકા માનને વાલા મુવહ્હિદ હૂં. ઈસસે યે પતા ચલતા હય કે તવહીદકે તો સારે કાઈલ હોનેકે દઅ્વેદાર હય. લેકિન લોગોંકો યે પતા નહીં કે તવહીદ કેહતે કિસે હય ? ઉનકો યે માલૂમ નહીં કે તવહીદકા મઅ્ના ક્યા હય ? તવહીદકી કય્ફિયાત ક્યા હય ? શિર્ક કિસે કેહતે હય ? વોહ સમઝતે હય કે કિસીકો જન્નત વ દોઝખકા માલિક સમઝના, ઈસસે તવહીદમેં કોઈ ખલલ નહીં આતા. કિસીકો નફા નુકસાનકા માલિક સમઝના, ઈસસે તવહીદ મેં કોઈ ખલલ નહીં આતા. કિસી સે યે અકીદા રખતે હુવે બચ્ચા માંગતા હય કે યે બચ્ચા હોને પર કુદરત રખતા હય તો ઈસસે તવહીદમેં કોઈ ખલલ નહીં આતા. ઔર બદકિસ્મતીસે આજ મુસલમાનોંકી અકસરિયતકે યહાં યે અકીદા રિવાજ પા ગયા હય કે વલી વોહ હોતા હય, જિસકો અલ્લાહને સારે ઈખ્તિયાર સોંપ દિયે હોં. ઔર કાએનાતકે સારે કામ ઉસકી મરઝીસે અંજામ પાતે હોં. ઔર બદકિસ્મતીસે યે અકીદા અગર કોઈ અનપઢ જાહિલ, કુરઆન વ હદીસસે બે-ખબર આદમી રખે તો કોઈ બાત નહીં. બદકિસ્મતીકી બાત યે હય કે ઈસ અકીદેકો વોહ લોગ ઈખ્તિયાર કિયે હુવે હય, જો અપને આપકો આલિમ કેહતે હય. જો અપને આપકો કુરઆન વ હદીસકા સમઝને વાલા કેહતે હય. ઔર મુઝે મુઆફ કરો. જગા જગા કુરઆનકી મજલિસેં સજતી હય, હદીસ કી મહફિલેં સજતી હય. લોગ અપને પઠ્ઠોંકી સારી કુવ્વતેં, ઔર અઅ્સાબકી સારી તાકતેં ઔર અપને ગલેકી સારી તવાનાઈયાં, ઔર અપને ફેફળોંકી સારી ઝોર આઝમાઈયાં, સારા તરન્નુમ ઈસ બાત પર સર્ફ કર દેતે હય કે હમ કુરઆનકે સમઝને વાલે હદીસકે માનને વાલે. લેકિન અગર ઉન્હેં તવફીક નહીં હોતી તો મસ્અલએ તવહીદકે સમઝાનેકી તવફીક નહીં હોતી. દુન્યા જહાંકે મસાઈલ બયાન કરતે વહી. તવહીદકા મસ્અલા

બયાન નહીં કરતે. ઔર અગર બયાન કરતે હયં તો ગોલમોલ બયાન કરતે હય. યે નહીં બતલાતે કે તવહીદ કેહતે કિસકો હય. તવહીદકી અહમિયત પર તકરીરેં કરતે હય શિર્કકી મઝમ્મતમેં તકરીરેં કરતે હય. લેકિન સામને બેઠને વાલે બેચારે લોગોંકો ઈલ્મ નહીં હોતા કે તવહીદ કેહતે કિસકો હય ? શિર્ક કિસકો કેહતે હય ? ઓર તો ઓર, ખુદ અહલે તવહીદ, આજ વોહ ભી તવહીદકી હકીકતોંસે બે-ખબર હો ગએ હય. પતા હી નહીં લોગોંકો, કે તવહીદકા મફહૂમ ક્યા હય ? સિર્ફ મકસદ યે હોતા હય કે અગર તવહીદકી બાત કરેંગે તો લોગોંકી પેશાનિયોં પર શિકનેં પળ જાએંગી. કુછ લોગ નારાઝ હો જાએંગે. કુછ દુકાન દારિયાં ખતરેમેં પળ જાએંગી. લોગ નારાઝ હો જાએંગે ઔર લોગોકે અંદર મકબૂલિયતમેં કમી આ જાએગી. મસ્અલએ તવહીદ સમઝનેકે લિયે આદમી કો ઉસી તરહ દુન્યા ઔર દુન્યા વાલોંસે બેનિયાઝ હોના ચાહિયે જિસ તરહ મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને જો બેનિયાઝ હો કર મસ્અલા બયાન કિયા થા. ઔર વહી રવિશ ઈખ્તિયાર કરની ચાહિયે, જો ઈમામે કાએનાત અલયહિસ્સલામને ઈખ્તિયાર કી થી. **"ફસ્દઅ્ બિમા તઅ્મરુ વ અઅ્રિઝ અનિલ મુશરિકીન."** (સૂરહ હિજ્ર, આયત-૯૪) તવહીદકા મસ્અલા ખોલ ખોલ કર બયાન કરો, મુશરિકોંકી કોઈ પરવાહ ન કરો.

તવજ્જોહકે સાથ મેરી બાતકો સુનો. **"વ ઈન કા-ન ક-બૂ-ર અલય્-ક ઈઅ્રાઝુહુમ ફ ઈનિસ્ત-તઅ્-ત અન તબ્તગિ-ય ન-ફ-કન ફિલ અર્ઝિ અવ્ સુલ્લમન ફિસ્સમાઅ."** (સૂ. અન્આમ, આયત-૫૩) અય લોગો સુનો ! ખુદાવંદે આલમ અપને મહબૂબે પાક સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કો મુખાતિબ હોકે ફરમાતે હય, કે અગર તવહીદકા મસ્અલા બયાન કરતે હુવે લોગોંકી પેશાનિયોં પર પળી હુઈ શિકનેં ના-ગવાર ગુઝરતી હય તો અગર આપકો કુદરત હય કે ઝમીનકે અંદર ઘુસ જાઓ યા આસ્માનકે ઉપર ચળ્હ જાઓ, હમકો પરવાહ નહીં. અગર તવહીદકા મસ્અલા બયાન કરના હય તો પેશાનિયોં પર શિકનેં પળેંગી. લોગ નારાઝ હોંગે, દિલોંકે અંદર કુદરતેં પયદા હોંગી. બદ-કિસ્મતીકી બાત હય, આજ લોગ કેહતે હય, ઔર લોગ કહેંગે ભી કે, કિતના ફિર્કા પરસ્ત હય. ફિર્કા પરસ્તીકી ક્યા બાત હય ? લોગ કહેંગે, યે માં, બેટી, બાપકે દરમ્યાન જુદાઈ ડાલતા હય.

તફરકે કી બાત કરતા હય. યહી બાત અલ્લાહને નબીયોંકે લિયે ભી કુરઆનમેં કહી હય. **"વ લ-કદ અર્સલ્ના ઈલા સમૂ-દ અખાહુમ સાલિહા અનિઅ્બુદુલ્લા-હ ફઈઝા હુમ ફરીકાનિ યખ્તસિમૂન."** (સૂ.નમ્લ, આયત-૪૫, પારા-૧૯) યકીનન હમને સમૂદકી તરફ ઉનકે ભાઈ સાલેહ અલયહિસ્સલામકો ભેજા, કે તુમ અલ્લાહકી ઈબાદત કરો. ફિર ભી વોહ ફરીક બનકર આપસમેં લળને ઝગળને લગે.

જબ ભી કિસી નબીને અલ્લાહકી તવહીદકી બાત કહી તો તફરકા પળ ગયા થા. ખુદ મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ આપકી ઝાત વાલા સિફાતકો લોગોંને કહા, અય મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ આપ ઈસ લિયે આએ હય કે બાપ બેટેકે દરમ્યાન, મિયાં બીવીકે દરમ્યાન, ભાઈ ભાઈકે દરમ્યાન જુદાઈ ડાલ દેં. આપ તફરકેકે લિયે હય. નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ ઈસ બાતસે નહીં ઘબરાએ ફરમાયા **"લકુમ દીનકુમ વલિ-ય દીન"** (સૂ. કાફિરૂન, આયત-૬)

જાઓ, જો જી ચાહે કર લો. મૈં અલ્લાહકી તવહીદકા આવાઝ બુલંદ કરકે રહૂંગા. નહીં માનતે, ન માનો. ઈસ લિયે તવહીદકે મસ્અલેકો બયાન કરતે હુવે અચ્છે અચ્છે લોગ ગભરા જાતે હય. મકબૂલિયતમેં કમી આ જાએગી ફર્ક પળ જાએગા. ઔર ફિર અપને નફસકો ધોકા દેતે હય, કેહતે હયં, પેહલે લોગોંકો કરીબ કર લો. ખુદ બખુદ સમઝ જાએંગે. અગર લોગ ખુદ બખુદ સમઝ જાતે તો નબીયોંકો તવહીદકા ડંકા બાજેનેકી ઝરૂરત નહીં થી. પેહલે હી દિન તવ્હીદકા એલાન થા. ચુનાંચે ઈસ તમ્હીદકો પેશે નિગાહ રખકે, તવહીદકે મસ્અલેકો સમઝને કે લિયે હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી ઝાતે ગિરામીકો સામને રખેં તો યે બાત સમઝમેં આએગી કે તવહીદ કિસે કેહતે હય.

અલ્લાહ તઆલાને મુહમ્મદ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકો યે હુકમ દિયા. **"કુલ મા કુન્તુ બિદઅમ્ મિર્રુસુલિ વમા અદરી મા યુફઅલુ બી વલા બિકુમ ઈન અત્તબિ-ઉ ઈલ્લા મા યૂહા ઈલય્ય."** (સૂ. અહકાફ, આયત-૯) મૈં કોઈ નઈ બાત લેકે નહીં આયા મૈં તો અલ્લાહકા વહી પયગામ લેકે

આયા, જો પેહલે સારે નબી લેકે આતે રહે. ઔર વોહ પયગામ ક્યા હય ? વોહ પયગામ યે હય. મુઝકો પતા નહીં કે કિયામતકે દિન મેરા હશ્ર ક્યા હોગા ? યે કૌન કેહ રહા હય ? હઝરત મુહમ્મદ રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ ઈમામુલ અમ્બિયા, આદમકી અવલાદકે સરદાર, સૈયિદુલ મુર્સલીન ફરમાતે હય. અય લોગો મૈં તુમકો ક્યા ખબર દૂં કે તુમ્હારે સાથ ક્યા હોગા. ખુદ મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહકો ભી પતા નહીં કે ઉનકે સાથ ક્યા હોગા. યે કુરઆન કેહ રહા હય કે તુમ્હારે દરમ્યાન ઔર મેરે દરમ્યાન ફર્ક યે હય કે મુઝ પર અલ્લાહકી વહ્‌ય ઉતરતી હય, ઔર મૈં ઉસીકી ઈત્તિબાઅ્ કરતા હૂં. તુમ પર અલ્લાહકી વહ્‌ય નહીં ઉતરતી. આજકા અકીદા ક્યા હય ? યે ચરસ પીને વાલે, ધૂની લગાકે બૈઠને વાલે, યે ભી જન્નતકી ટિકટેં બાંટ રહે હય. યે જો ચાહે, કરદેં. જો ચાહે, હો જાએ. જિસ પર નઝર ડાલદેં ઉસકી તકદીર બદલ જાએ. જિસ તરફ રૂહ હો જાએ, ઉસ તરહ રબકી રહમતેં આ જાએ. (મઆઝલ્લાહ.) મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ કિતની બળી હસ્તી ! મૈંને યહી તમ્હીદ બાંધી હય કે ઉસ ઝાતકો સામને રખો ફિર પતા ચલેગા, તવહીદ ક્યા હય ? અગર આદમીકા અકીદા યે હો કે જબસે આદમ અલયહિસ્સલામ પયદા હુવે, ઔર જબ તક બની આદમ મવજૂદ રહેંગે. ઉસ વક્ત તક મુહમ્મદે અકરમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ સે બેહતર હસ્તી કોઈ પયદા નહીં હોગી. ફિર યે દેખિયે કે, ઉસ બરગુઝીદા હસ્તીને ક્યા કહા હય ? તો ઉસકો સમઝ આતી હય કે તવહીદ કિસે કેહતે હય. કુરઆનમેં અલ્લાહ તઆલા કા ઈરશાદ હય. **"કુલ મા કુન્ત બિદઅમ મિર રસુલિ વમા અદ્‌રી મા યુફ્અલુ બી વલા બિકુમ."** (સૂ. અહકાફ, આયત-૯, પારા-૨૬) અલ્લાહ તઆલા કેહલવા રહા હય. આસ્માન વાલા તવહીદ સમઝાનેકે લિયે, (કુલ.) અય મેરે નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ તુમ કેહ દો, કોઈ ઔર ન કહે. સિદ્દીક રઝિ. વ ફારૂક ન કહેં. ઝુન્નૂરૈન ઔર અલી મુરતઝા ન કહેં. તુમ કેહદો. મુઝે પતા નહીં કે મેરે સાથ ક્યા હોને વાલા હય. ઔર ન મુઝે યે પતા હય કે તુમ્હારે સાથ ક્યા હોને વાલા હય. મુઝકો હરગિઝ માલૂમ નહીં કે મેરે ઔર તુમ્હારે સાથ ક્યા હોને વાલા હય. યા ક્યા હોગા. અલ્લાહકે હબીબ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ

અગર આપકો માલૂમ નહીં તો ઓર (દૂસરા) કૌન હય જિસકો માલૂમ હોગા.

આજ જિતના શિર્ક હમારે અંદર ઘુસ આયા હય. જિતના મુસલમાનોંકે અંદર અકીદએ તવહીદકા ખાતિમા હુવા હય, ઉસકા બુનિયાદી સબબ યે હય કે કુરઆન પર નઝર નહીં હય. કુરઆન છુપાકે રખા હુવા હય. કહાનિયાં આગે રખી હઈ હય.

આજ સુબ્હ મૈં નઈ કિતાબકો લિખવાતે હુએ એક બહોત બળે પીરકા તઝકિરા પળ્હ રહા થા. બહોત બળે. જો કેહતા હૈ, ઔર યે કોઈ નયા બંદા નહીં ૫૦૦ હિજરીમેં પૈદા હુવા હૈ, આજ સે ૯૦૦ સાલ પેહલેકા. તૌહીદ કિસ તરહ તબાહ હુઈ હૈ. લિખતે હે. ઉસકા મુરીદ કેહતા હૈ એક આદમી આયા, હઝરતકે પાસ. કેહને લગા મૈં જન્નત ખરીદના ચાહતા હૂં. આપને ફરમાયા, બાગ મુઝે દે દો. જન્નત મુઝસે લે લો. જો બાગ હૈ તેરા વોહ મુઝકો દે દે. મુઝસે જન્નત તૂં લે લે. ઉસને કહા હઝરત મુઝે સૌદા મંઝુર હૈ. બાગ લે લિયા. જન્નત લિખકે દે દી, કે ઈતના બળા તુઝે જન્નતમેં મહલ દે રહા હૂં, જિસકી હદેં, એક તરફ જન્નતે મુઅલ્લા હૈ ઔર એક તરફ જન્નતુલ ફરિદૌસ હૈ. એક તરફ જન્નતુલ ખુલ્દસે એક જન્નત મિલતી હૈ. જહાં ખુદ મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ ઈકામત પઝીર હોંગે.

એક મુરીદ અપને પીરકે પાસ આયા. કેહને લગા કે, મુઝે જહન્નમસે આઝાદી ચાહીયે. પીર સાહબને આસમાનકી તરફ નઝર ઉઠાઈ. આસમાનસે વરક ઉતરા જો નૂરસે લિખા હૂવા થા કે જા, હમને ઉસે જહન્નમસે આઝાદ કિયા હૈ. લોગ કેહતે હૈં ઈતના બળા બુઝુર્ગ ! ?

મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ અપની બેટીકો મુખાતિબ કરકે ફરમા રહે હૈં, ઉસ બેટીકો જિસ બેટીસે નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી નસલ ચલી હૈ, ઉસ બેટીકો જિસકે દોનો બેટોંકો અલ્લાહને જન્નતકે નૌજવાનોંકા સરદાર બનાયા હૈ, ઉસ બેટીકો જો ઉસ આદમીકે નિકાહમેં આઈ જો નબીકી ઉમ્મતકા ચોથા અમીર ઔર ખલીફા બના. ઉસ બેટીકો ફરમાયા યા ફાતીમા બિન્તે મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ

વ આલિહિ વ સલ્લમ ઈસ વહમમેં મુબતિલા ન હો જાના કે મેરા બાપ અલ્લાહકા નબી ઔર રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ હૈ. કિયામતકે દિન મુઝકો છુળા લેગા. ફાતિમા (રઝિ.) સુનલે, કિયામતકે દિન મૈં, મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ ભી તેરે કોઈ કામ ન આઊંગા. કિયામતકે દિન અગર તેરે કામ આયેગા તો તેરે આ'માલ આયેંગે. અપની ફુફીકો મુખાતિબ કરકે કહા, યા સફીય્યાહ ! યે ન સોચના કે કિયામતકે દિન મેરા ભતીજા મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ મુઝકો બચા લેગા. કિયામતકે દિન અગર તેરે કામ આયેંગે તો વોહ તેરે આ'માલ હૈ. યે તો ફુફી ઔર બેટીકી બાત થી. અપની બીવી, ઔર બીવીભી કૌનસી, વો બીવી જીસકે બારેમેં ખુદ મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ને ઈર્શાદ ફરમાયા કે કાઈનાતમેં અગર મુઝે સબસે ઝ્યાદા મહબૂબ હૈ તો આઈશા સિદ્દીક રઝિ. મહબૂબ હૈ. વોહ ફરમાતી હૈં કે એક દિન નબી (સ.અ.વ.) ને જન્નત ઔર દોઝખ કા તઝકિરા કિયા ઔર ઈરશાદ ફરમાતી હૈં આપકી આંખોસે આંસુ ઈસ તરહ બરસને લગે જિસ તરહ મોસમે બરસાતમેં બારિશ બરસ્તી હૈ. ફિર આપને હશ્રકી હોલનાકિયોંકા ઝિક્ર કિયા. મેહશરકી તકાલીફ ઔર અલમનાકિયોંકી ઝિક્ર કિયા. ફરમાયા એક વક્ત ઐસા આયેગા-કુરઆન કી આયત તિલાવત કી "વસાહિબતિહિ વ બનીહ લિ કુલ્લિમ્રિઈમ મિનહુમ શઅ્નુય્યુંગ્નીહ. વુજૂહુંય્યવ્મઈઝિમ્મુસ્ફિરહ. ઝાહિકતુમ મુસ્તબ્શિરહ." (સૂર : અબસ, આયત-૩૯, પારા-૩૦) એક દિન ઐસા આયેગા બેટા અપની માં કો ભૂલ જાએગા. કોઈ કિસીકો યાદ નહીં કરેગા. હર આદમીકો અપની જાનકી પળી હોગી.

ઉમ્મુલ-મુઅ્મિનીન (રઝિ.) પાસ બેઠી થીં. કેહને લગીં યા રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) ! મુઝસે આપકો કિતના તઅલ્લુક ઔર પ્યાર હૈ. ફરમાયા આઈશા (રઝિ.) પૂરી કાઈનાતમેં સબસે ઝ્યાદા તુઝસે પ્યાર હે. ઔર અર્ઝ કી, અલ્લાહકે હબીબ ઈતને પ્યાર કે બાવજૂદ ક્યા આપ ભી મુઝકો ભૂલ જાએંગે.

અલ્લાહુ અકબર યે બાત કોઈ મૌલવી ઔર કિસ્સે કહાંનિયાં બયાન કરનેવાલા નહીં કેહ રહા હૈ, વોહ કેહ રહા હૈ, જિસકી ઝબાનકી હિફાઝતકી અર્શવાલેને કસમ ખાઈ હૈ. જિસકે તહફ્ફુઝકી

ઝમાનત દી હૈ. “વમા યન્તિકુ અનિલ હવા ઈન હુવ ઈલ્લા વહ્યુંય્યૂહા.”

(સૂરઃ નજ્મ, આયત-૪, પારા-૨૭)

આપ સ.અ.વ.ને ફરમાયા આઈશા (રઝિ.) કિયામતકી હોલનાકિયોંમેં મૈદાને હશ્રકી તલખિયોમેં એક વક્ત ઐસાભી આયેગા, કે મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) તુઝકોભી ભૂલ જાએગે. કોઈ કિસીકો યાદ નહીં કરેગા. લોગો, મૈંને યે બહોત મુતાલિઆકે બાદ માલૂમ કિયા હૈ, કે તૌહીદકા મસ્અલા સમઝમેંહી તબ આ સકતા હૈ જબ મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કી ઝાત વાલા સિફાતકો આદમી સામને રખે. અગર ઈતને બળે ઈન્સાનકી યે હાલત હૈ, તો કિસીકી ક્યા મજાલ હૈ. ફરમાયા “મા અદરી માયુફ્અલુ બી વલા બિકુમ.” મુઝે મઅલુમ નહીં હૈ કે મેરે સાથ ક્યા હોગા ? ઔર તુમ્હારે સાથ. કુરઆન સાતવાં પારા ઔર નવવાં રુકૂઅ અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝતકી બાત સુનોં. સૂરએ અન્આમ; ખુદાવંદે આલમ ઉસી નબી, ઉસી પયગમ્બર (સ.અ.વ.) ઔર ઉસી મહબૂબકો ઈર્શાદ ફરમાતે હૈં (કુલ) લોગોં કો મસ્અલએ તૌહીદ સમઝમેં આ જાએ, અય પૈગમ્બર (સ.અ.વ.) તૂં કેહ દે અપને બારેમેં,

“કુલ લા અકૂલુ લકુમ ઈન્દી ખઝાઈનુલ્લાહિ વલા અઅ્લ-મુલ ગય્-બ વલા અકૂલુ લકુમ ઈન્ની મલક. (સૂ. અન્આમ, આયત-૫૦, પારા-૭) અય લોગો મૈં અલ્લાહકે હુક્મ પર કેહ રહા હૂં કે મેરે પાસ અલ્લાહકે ખઝાને મૌજૂદ નહીં. કિસકે પાસ હૈ ? **“વ ઈન્દહુ મફાતિહુલ-ગય્બિ લા યઅ્લમુહા ઈલ્લા હૂ.”** (સૂરઃ અન્આમ, આયત-૫૯, પારા-૩) અય લોગો સારે ખઝાને ઉસને અપને પાસ રખે હુએ હૈં. કિસીકો અતા નહીં કિયે. મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કો તો અતા નહીં કિએ, ચરસીકો અતા કિસ તરહ હો ગયે, અફીણીકો કહાંસે મિલ ગયે. વોહ અલ્લાહ તઆલા કા રાઝ જો કિસી નબી ઔર પૈગમ્બરકો નહીં મિલા ચરસી ઔર અફીણીકો કહાંસે મિલ ગયા હૈ.

હૈરાનગીકી બાત હૈ, અલ્લાહ તઆલા, મુહમ્મદુર્રસૂલુલ્લાહ (સ.અ.વ.) કો કેહતે હૈં કે તુ કેહ અય નબી (સ.અ.વ.) અપને બારેમેં કે **‘વલા અકૂલુ લકુમ ઈન્દી ખઝાઈનુલ્લાહ”** મેરે પાસ રબકે ખઝાનોંમેં સે કોઈ ચીઝભી મૌજૂદ નહીં. **“વલા અઅ્લુમલ-ગય્બ”** મૈં અલ્લાહ કે ગૈબમેંસે કિસી ચીઝકો ભી જાનતા નહીં. મુઝે કુછ

મઅ્લુમ નહીં. સબ કુછ અલ્લાહહીકો મઅ્લૂમ હૈં. યહાં કેહતે હૈં પીર તો પીર હે, પીરકી બિલ્લીયોંકો ભી મઅ્લૂમ હે. બિલ્લીકો મઅ્લૂમ હે ક્યા હોનેવાલા હે. હઝરત સાહબ તો હઝરત સાહબ હે ! ઔર બદકિસ્મતીકી ઈન્તિહા હૈં, કે ઝિંદા નબી અપની ઝિંદગીમેં કેહતા હે કે મેરે પાસ કુછ નહીં, ન મેરે પાસ ખઝાને ગૈબકે, ન મેરે પાસ ઈલ્મે ગૈબ. હમ મરે હુવોંકો ઈન સારી ચીઝોંકે વારિસ સમઝતે હૈં. હમારી બદબખ્તીકી ઈન્તિહા હૈં. નબી અપની ઝિંદગીમેં કેહતા હે, મેરે પાસ કુછ નહીં. મૈં કિસી ચીઝકા માલિક નહીં. હમ કેહતે હૈં યે મરે હુએ ભી સબ ચીઝોંકે માલિક હૈં. **"વલા અકૂલુ લકુમ ઈન્દી ખઝાઈનુલ્લાહ"** ઔર ઈસસે બળી ભી બાત ક્યા હે. નવવાં પારા સૂરઃ અન્આમમેં ઈસસે ભી બળી બાત કહી. કહા, **"કુલ્ લા અમલિકુ લિનફ્સી ઝર્રંવ્વલા નફ્આ"** (સૂરઃ અઅ્રાફ, આયત-૧૮૮, પારા-૯) ઓર તો ઓર, મૈં તો અપને આપકે લિયે ભી નફા નુકસાનકા માલિક નહીં. ઝરા કુર્આન ઉઠાકે પળ્હો તો સહી. કિયામતકા દિન હોગા લોગ આયેંગે અલ્લાહ ફરમાએગા, ઈનકો જહન્નમમેં ફેંકે દો. ઉસ દિન ઝાલિમ અપને હાથોંકો ચબા ચબા કર કહેગા, અલ્લાહ તઆલાને લોગોંકી કૈફિયતકો બયાન કિયા હે. મુશરિકોંકે બારેમેં કહા હે, કિયામતકે દિન આયેંગે અપને હાથોંકો કાટતે હુએ. કહેંગે હાય અલ્લાહ ! કાશ હમ મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકા રાસ્તા ઈખ્તિયાર કરતે ? શૈતાનકા રાસ્તા ઈખ્તિયાર ન કરતે. ઔર ઉસ દિન ફિર મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિવ સલ્લમ ફરમાએંગે, અય અલ્લાહ યે વો લોગ થે, જિન્હોંને કુરઆનકો છોળ દિયા. કિસ્સોંકે પીછે લગ ગયે.

આજ હમારી હાલત ક્યા હે. કિસીકો કેહ દો, પીર ફકીર કોઈ કુછ નહીં કર સકતા. પીછે પળ જાતે હૈં, કેહતે હૈં મુનકિરોંકા ટોલા હેય યે મુનકિર હૈં, દેખોજી, પીરોંકી કરામતકે મુનકિર હૈં. ઉનકે ઈખ્તિયારતકે મુનકિર હૈં. ઔર કોઈ પીર મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમસે બળા ભી હો સકતા હે ? ઔર બદકિસ્મતીકી બાત હે. કુરઆનકા મુનકિર હો જાએ. પીર ફકીરકા મુનકિર નહીં હોના ચાહીયે. કુરઆન કેહતા હે **"કુલ લા અમલિકુ લિનફ્સી ઝર્રંવ વલા નફ્આ"** તુમ્હેં અલ્લાહકી કસમ !

જિસકો શુબા હે, અપને ઘર જાકર કુરઆન સાદા તર્જુમા પળ્હે **“વ લકદ યસ્સરનલ કુર્આ-ન લિઝ્ઝિકરિ ફ-હલ મિમ્ મુદ્દકિર”** હમને ઈસ કુર્આનકો (લોગોકે લિયે) આસાન કર દિયા, કોઈ નસીહત પકળને વાલા હૈં ? નવવાં પારા સૂરએ અઅ્રાફ આયત નં. ૧૧૮ મેં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝત અપને નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમસે ફરમાતે હૈં, અય ઈમામુલ અમ્બિયા તુમ કેહ દો **“કુલ લા અમલિકુ લિ નફસી ઝર્રંવ વલા નફ્આ ઈલ્લા માશાઅલ્લાહ”** મૈં અપની ઝાતકે લિયે ભી નફા નુકસાનકા માલિક નહીં. ઔર જો અપની ઝાતકે લિયે નહીં, વો તુમ્હેં ક્યા નફા પહોંચાયેંગે. ઈલ્લા માશાઅલ્લાહ ‘મુઝકો ભી નફા નુકસાન અલ્લાહ હી પહોંચાતા હે. અલ્લાહ કે સિવા મુઝકો ભી નફા વ નુકસાન પર કુદરત ઔર ઈખ્તિયાર નહીં.’ દેખિયે ઝિંદા નબી ઓર હમ મરે હુવોંકો કેહતે હૈં. યે સારે નફા નુકસાનકે માલિક હૈં. આગે ઈસ આયતમેં અલ્લાહ તઆલા ઈરશાદ ફરમા રહે હૈં **“વ લવ કુન્તુ અઅ્લમુલ-ગય્બ લસ્-તક-સર-તુ મિનલ-ખય્રિ વમા મસ્સનિયસ્સૂઉ ઈન અના-ઈલ્લા નઝીરૂંવ વ બશીરૂલ લિ કવ્મિંય્યુ અ્મિનુન”** (સૂ.અઅરાફ, આયત-૧૮૮, પારા-૯) અગર મુઝકો ઈલ્મે ગૈબ હોતા તો કભી મુઝકો નુકસાન ન પહોંચ સકતા. મુઝકો તો અપની ઝાતકે બચાનેકે લિયે ભી અલ્લાહ ને ગૈબકા ઈલમ નહીં દિયા. અગર નફા નુકસાનકા માલિક હોતા, અગર ગૈબકા ઈલ્મ મુઝકો હોતા, તો કભી મુઝકો તંગી ઔર નુકસાન છુતા હી નહીં. જબ આપ અપને બેટે ઈબ્રાહીમકો કબ્રમેં ઉતાર રહે થે તો આંખોસે આંસૂ ગિર રહે થે ઔર ફરમા રહે થે **“ઈન્ન બિ ફિરાકિ-ક યા ઈબ્રાહીમ લ મહજૂબૂન”** (હદીષ) અલ્લાહ તેરી રઝાપે રાઝી હે લેકિન બેટે ઈબ્રાહીમ તૂં જા રહા હે, અપને બાપકે દિલકો ઝખમી કરકે જા રહા હૈ. તેરા બાપ તેરી જુદાઈમેં બેહાલ હે યે મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ કેહ રહે હૈં. અગર મૌતો હયાત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકે હાથમે હોતી તો મૈદાને બદ્રકે અંદર અપની પેશાનીકો નંગી રેત પર રખકર ઈતના રોનેકી ઝરૂરત ન થી, રેત ભી આપકી આંખોકે આંસુઓંસે ભીગ ન જાતી ઔર ઈસ કદર ગિળગિળાનેકી ઝરૂરત ન થી કે સીદીકે અકબર (રઝિ.) ભી પરેશાન હોકે આ જાતે ઔર કેહતે **“ઈરફઅ્ રઅ્સક યા**

મુહમ્મદ," અલ્લાહકે હબીબ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ અપને સરકો ઉઠાઈએ. મુઝે યકીન હે કે મેરા રબ આપકી દુઆકો રદ નહીં કરેગા. અપને નફા નુકસાનકા માલિક ! ઔર, ક્યા કહા ? ! હાય હાય ! અલ્લાહ તેરા નબી તપતી હુઈ રેત પર અપની આંખે બિછા કર, અપના માથા ટિકા કર યે કેહતા હૈ, અય અલ્લાહ અગર તૂને આજ ઈસ જમાઅતકો હલાક કર દિયા તો તેરી ઈબાદત ન કી જાએગી.

અય લોગો, તૌહીદકો સમઝનેકે લિયે હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલાલહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી ઝિંદગીકો સામને રખો ફિર પતા ચલેગા તૌહીદ કેહતે કિસકો હૈ ? વરના મસ્અલએ તૌહીદ સમઝમેં નહીં આ સકતા. તૌહીદ યે હૈ કે અલ્લાહકે સિવા કાએનાતકી કિસી ચીઝમેં કિસીકા ઈખ્તિયાર ન માને, માને તો સિર્ફ રબકા ઈખ્તિયાર માને. ઔર સમઝેકે દુનિયાકી કિસી ચીઝમેં અગર રબકે નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકા ઈખ્તિયાર નહીં ચલ સકતા તો વલીકા કહાં ચલ સકતા હૈ. વોહ લોગ જો નમાઝ નહીં પળ્હતે, રોઝે નહીં રખતે, શરાબેં પીતે હૈ, ભાંગ પીતે હૈ. વોહ વલી નહીં, શયતાન હૈં. શેખ જુનૈદ બગદાદી (રહ.) જિન્હેં અવલિયા અલ્લાહકા સરદાર કહા જાતા હૈ ઉન્હોને ફર્માયા થા, અગર કોઈ શખ્સ હવામેં અપના મુસલ્લા બિછાકે નમાઝ પળ્હે. પાની પર પાંવ રખે તો પાની ઉસકે લિયે રાસ્તા છોળ દે, ફર્માયા, ઉસકા એક અમલ ભી મહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી સુન્નતકે ખિલાફ હો, **ફઈન્નહુ લય્સ બિ વલીય્યીંન વ ઈન્નહુ શયતાનુન** (અકવાલે બગદાદી) વોહ અલ્લાહકા વલી નહીં હો સકતા. વો શૈતાન હૈ ઉસકે સરપે જુતે મારો. અગર એક સુન્નતકા તારિક હો ઔર અગર ફર્ઝોકા તારિક હો તો વોહ વલી કહાંસે હો ગયા ? યહાં સુન્નતકી મુખાલિફતકી બાત હૈ, એક સુન્નતકા મુખાલિફ વલી નહીં હો સકતા. યહાં તો પૂરે પૂરે ફર્ઝ છોળ દેતે હૈં. ઔર વલી ! ઔર ફિર મરે હુવોંકો લોગોને અપના વાલી ઔર વારિસ સમઝા હુવા હૈ. કુર્આન ઉનકે મુતઅલ્લિક કેહતા હૈ :

"વમા અન્ત બિ મુસ્મિઈન મન ફિલ-કુબૂર" (સૂ. ફાતિર, આયત-૨૨, પારા-૨૨) ઔર અય નબી (સ.અ.વ.) આપ ઉન લોગોંકો નહીં સુના સકતે જો કબ્રોમેં હય.

જો કરવટ બદલના નહીં જાતને હૈં
ઉન્હેં આપ મુશ્કિલકુશા માનતે હૈં.

ઔર કૌમકા બેળા ગર્ક કિસ તરહ હુવા હે. હેરાન રેહ જાઓ. સારે કિસ્સે બયાન કરતે હુએ કહીં નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકા નામ નહીં લેતે. ઔર યે ભી અલ્લાહકા મોઅજિઝા હે કે શિર્ક કે સાથ અલ્લાહકા નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકા નામ વાબસ્તા નહીં કીયા જા સકતા. યે ભી અલ્લાહકી મહરબાની હય, શિર્કકી જિતની કહાંનિયાં હય. વોહ સારી નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ કે બાદ બનાઈ ગઈ હયં. નબીકી ઝાતકે અંદર ઈસકા દખલ નહીં હય. ફુલાં ફુલાં બૈઠે હુવે થે, દો હઝાર માઈલ પર લળાઈ હો રહી થી. બૈઠે બૈઠે ગાઈબ હો ગએ, કહાં ગએ થે, હઝરત, ! મેરે મુરીદ પર ગોલી ચલને વાલી થી. મૈં ઉસકો બચાને ગયા થા. ફુલાં મુશલિક કુશા હય. ઔર અલાલહકી કુદરત દેખો, યે અલ્લાહકી કુદરત હય. જિનકો હમને મુશકિલ કુશા બનાયા હુવા હય. અલ્લાહને ઉનકી ઝિંદગીયોંકો હમારે લિયે રાહનુમા બનાયા હય. કે જિનકો તુમ મુશકિલ કુશા સમઝતે હો, વોહ તો અપને આપકો ભી બચાનેકી કુદરત નહીં રખતે. ઔર જો અપને બચાનેકી કુદરત નહીં રખતા વોહ દૂસરેકો બચાએ ? યહી બાત હય ના. અલ્લાહ કિતના સમઝાતા હય બાર બાર. અરે! જો અપને આપકો ભી બચાનેકી કુદરત નહીં રખતા વોહ તુઝકો કૈસે બચાયેગા ?

હઝરત અલી (રઝિ.) કો મુશકિલ કુશા જો કેહતે હયં. હાલાંકી ખુદ શહીદ હો ગએ. બેટેકી શહાદત હુઈ. બળે બેટેકો ભી (યે કેહતે હય, હમ નહીં કેહતે) ઝહર દેકર શહીદ કિયા ગયા. ન બળે બેટેકે કામ આએ, ન છોટે બેટેકે કામ આએ, ન અપને કામ આએ. તો ફિર કિસ તરહ વોહ તુમ્હારે પાસ (મુશકિલ કે વક્ત) પહોંચ જાતે હય ! અલ્લાહકી કસમ હય. અર્શ વાલેને ઈસી લિયે કુરઆન મજિદમેં કહા હય. **"લહુમ કુલૂબુલ્ લા યફ-કહૂ-ન બિહા વ લહુમ અઅ્યુનુલ લા યુબ્સિરૂ-ન બિહા વ લહુમ આઝાનુલ લા યસ્મઊ-ન બિહા ઉલા-ઈ-ક કલ્-અન્આમિ બલ હુમ અઝલ્લ.**

ઉલા-ઈ-ક હુમુલ ગાફિલૂન.” (સૂ.અઅ્રાફ, આયત-૧૭૯)

આંખે હય લેકિન દેખનેકી હિમ્મત નહીં. દિલ હય લેકિન સમઝનેકી સલાહિયત નહીં. કાન હય લેકિન સુનનેકી સલાહિયત નહીં. ફરમાયા **‘ઉલા-ઈ-ક અલ્અન્આમ. બલ હુમ અઝલ્લ’** યે ચોપાયે હય, જાનવર હયં. બલ્કે ઉસસે ભી બદ-તર. જાનવર ભી કુછ સમઝ જાતે હય. યે તો સમઝતે હી નહીં. યે કુરઆન કે અલ્ફાઝ હય. અલ્લાહસે દુઆ હય કે અલ્લાહ હમેં અકીદએ તવહીદ પર સાબિત કદમ રખે. અકીદએ તવહીદકો સમઝનેકી તૌફીક અતા ફરમાએ.

વ આખિરૂ દઅ્વાના અનિલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આલમીન.

ખુત્બા - ૪

વ જ-અ-લૂ લિલ્લાહિ મિમ્મા ઝ-ર-અ- મિનલ હર્ષિ વલ્અન્આમિ નસીબન ફ-કાલૂ હાઝા લિલ્લાહિ બિ ઝઅ્મિહિમ વ હાઝા લિ-શુ-ર-કા-ઈના.
ફમા કા-ન લિ શુ-રકા-ઈહિમ ફલા યસિલુ ઈલલ્લાહ. વમા કા-ન લિલ્લાહિ ફ હુ-વ યસિલુ ઈલા શુ-ર-કાઈહિમ સા-અ મા યહ્કુમૂન. (સૂ. અન્આમ, આયત-૧૩૬)

તમામ કિસમકી તઅરીફાત વહ્દહૂ લા-શરીક ખાલિકે કાએનાત માલિકે અરઝો સમાઅકે લિયે હય. ઔર લાખોં કરોળોં દરૂદો સલામ હોં ઉસ હસ્તીએ અકદસ વ મુકદ્દસ પર જિનકા નામ નામી ઈસ્મે ગિરામી મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ હય. વોહ ઝાતે મુકદ્દસ મુબારક જિન્હેં રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને રહમતે કાએનાત બનાકર ભેજા. ઔર જિનકે ઝરીએ અહલે કાએનાતકી હિદાયત ઔર રહ્નુમાઈકા બંદોબસ્ત ફરમાયા. હમને પિછલે ખુત્બેમેં મસ્અલએ તવ્હીદ કે બારેમેં ગુફ્તગૂ કી થી. હમને મસ્અલએ તવ્હીદકો બયાન કરતે હુવે યે બયાન કિયા થા કે તવહીદકા મસ્અલા ઈતની અહમિયત ઔર હય્સિયત રખતા હય. અગર ઈન્સાન અચ્છી તરહ અલ્લાહકે નબી હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ કી સીરતે મુકદસા કે હવાલેસે ઔર આપકી ઝાત વ સિફાતકો સામને રખ કર ઈસ મસ્અલે પર ગૌર કરે તો ઉસે સમઝ આતી હય કે યે મસ્અલા હય જો સારે નબીયોં ઔર રસૂલોંકે દરમ્યાન મુશ્તરક હય. ઈસ લિયે કે હઝરત આદમ અલયહિસ્સલામસે લે કર હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ તક કોઈ એક નબી, એક પયગમ્બર, એક રસૂલ ભી ઐસા નહીં આયા જિસને ઈસ મસ્અલેકી તરફ લોગોંકી તવજ્જોહ ન દિલાઈ હો. જિસને અપની સારી દઅ્વતકા મહ્વર વ મદાર ઈસ મસ્અલેકો ન બનાયા હો. મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને ભી દઅ્વતકે આગાઝસે પેહલે દિનસે લે કર મક્કા મુકર્રમહસે હિજરત તક સિર્ફ એક હી બાત લોગોંકે ઝહનોંમેં બિઠાનેકી સઈ (કોશિશ) ફરમાઈ. ઔર વોહ બાત તવહીદકા મસ્અલા થા.

આપને લોગોંકો યે બાત સમઝાઈ ઔર બતલાઈ કે અગર અકીદએ તવહીદ દુરસ્ત નહીં હય તો અલ્લાહકે નઝદીક કોઈ અમલ ભી કાબિલે કબૂલ નહીં. ઈસ સિલસિલેમેં આજ હમ આપકી તવજ્જોહ ઈસ તરફ દિલાતે હય કે હમને યે કહા થા કે મસ્અલએ તવ્હીદ ઈતની અહ્મિયત ઔર હય્સિયત રખતા હે. ઈસકો પેશે નિગાહ રખતે હુવે હમ અગરચે દેખે કે હમારે મુસલમાન મુઆશરેમેં ઈસ મસ્અલેકી ક્યા હય્સિયત ઔર ક્યા અહ્મિયત હય ? તો હમેં માલૂમ હોતા હય કે મુસલ્માનોંને સબસે કમ તવજ્જોહ અગર કિસી ચીઝકી તરફ દી હય તો, તવ્હીદ હી કે મસ્અલેકી તરફ દી હય. બલ્કે હકીકી બાત યે હય કે મુસલમાનોંકો ઔર સારે મસ્અલે યાદ હય. કભી લોગ નમાઝ, કભી ઝકાત, કભી રોઝે, કભી હજ. ઈન મસાઈલ કે બારેમેં તો ગુફતગૂ કરતે ઔર પૂછતે હય. લેકિન તવહીદકે બારેમેં ન તો કોઈ આલિમ બયાન કરતા હય. ઔર ન કોઈ બંદા સવાલ કરતા હય. વોહ સમઝતા હય કે યે મામૂલી બાત હય, ઈસકો પૂછનેકી ઝરૂરત નહીં. હાલાંકે હકીકી બાત યે હય કે આજ હમેં જિસ કદર યે મસ્અલા સમઝનેકી જરૂરત હય ઉસ કદર કિસી દૂસરે મસ્અલેકો સમઝનેકી ઝરૂરત નહીં હય. ઈસ વજહસે કે શિર્ક હમારે રગ વ પયમેં ઈસ તરહ સરાયત કર ગયા હય કે જેસે હમારે ખૂનકા હિસ્સા બન ગયા હય.
કે ઉસકો અપને જિસ્મ ઔર વજૂદસે અલગ કરના હમારે લિયે નામુમકિન હય. આજ અચ્છે ભલે લોગ, નેક નમાઝી, પરહેઝગાર, ઉનકો ભી યે પતા નહીં કે તવ્હીદ કિસે કેહતે હય ? ઈસ વજહસે મૈં ને યે કહાથા કે તવ્હીદકે મસ્અલેકો સમઝનેકે લિયે હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી સીરતે મુકદસાકો સામને રખના હોગા.

લોગોંકો યે ભી માલૂમ નહીં કે તવ્હીદ હય ક્યા ? લોગ યે સમઝતે હય કે હર બાત ગય્રૂલ્લાહસે માંગી જાએ, હર ચીઝકા સવાલ ગયરૂલ્લાહ સે કિયા જાએ. મન્નતેં, નઝરેં, નિયાઝેં ગયરૂલ્લાહકી ચળ્હાઈ જાએં. ઔર ફિર નમાઝ પળ્હ લી જાએ, તો ઈસસે તવ્હીદકે અકીદેમેં કોઈ ખલલ નહીં આતા. હાલાંકે અગર હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી હયાતે તય્યિબહ, આપકી સીરતે મુબારકા, આપકી ઝિન્દગીકે મઅ્મૂલકે બારેમેં અગર હમ તવજ્જોહ દેં તો હમેં પતા

ચલતા હય કે મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને તવ્હીદકી કિસ તરહ પાસદારી કી. ઔર ઈસ (તવહીદકે) મસ્સઅલે મેં કિસ કદર કિસી છોટીસી ચીઝકો ભી બરદાશ્ત કરના ગવારા નહીં કિયા. આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ હી કે બારેમેં હદીસે પાકમેં યે આતા હય કે જબ નબીએ કાએનાત સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ મક્કા મુકર્રમહસે હિજરત કરકે મદીના મુનવ્વરહ તશરીફ લાએ તો, મદીનાકે લોગોંને આપકે ઈસ્તિકબાલકી ખાતિર સુબહસે લે કર શામ તક અપને ડેરે ઉન રાસ્તોં પર ડાલને શુરૂ કર દિયે, જો રાસ્તે મક્કેકી તરફ જાતે થે, ઈસ ઈન્તિઝાર મેં કે, ન જાને કબ નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકા તુલૂઅ હો. ઈસ લિયે કે ઉન્હેં ઈમામે કાએનાત અલયહિસ્સલામકી આમદ કી ખબર મિલ ચુકીથી. ઉન્હેં ઈસ બાતકા ઈલ્મ હો ચુકા થા કે રહમતે કાએનાત અલયહિસ્સલામ મદીના મુન્વરહ તશરીફ લાને વાલે હય. ઈસ લિયે વોહ હર દિન અપને બચ્ચોંકો લે કર, અપની બચ્ચીયોંકો લે કર, અપને જવાનોં ઔર બુળ્હોંકો લેકર મક્કા મુકર્રમહકી તરફસે આને વાલે રાસ્તોં પર ખળે હો જાતે થે. ઉનકે ઈસ્તિકબાલકે લિયે. ઔર ફિર વોહ દિન આ ગયા, જબ નબીએ કાએનાત અલયહિસ્સલામ મદીના મુનવ્વરહમેં તશરીફ લે આએ. ઉસ દિન ફિર નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી આમદ કી ખુશીમેં છોટી છોટી બચ્ચીયોં ઔર માસૂમ બચ્ચીયોંને યે તરાના પળ્હના શરૂ કિયા.

ત-લ-અલ્બદરૂ અલય્ના મિન સનિય્યાતિલ વદાઅ્
વ-જ-બશ્શુક્રૂ અલય્ના મા દઆ લિલ્લાહિ દાઅ્

અલ્લાહકા શુક્ર હય કે આજ મદીના તય્યિબહમેં ચાંદ આસ્માનસે તુલ્અ નહીં હુવા બલ્કે મક્કાકી તરફસે આને વાલે પહાળોંકે દરમ્યાનસે તુલૂઅ્ હુવા હય. મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ ચૂં કે ઉન રાસ્તોંસે તશરીફ લા રહે થે. ઈસ લિયે બચ્ચીયોંને ખુશીસે યે પળ્હા કે અલ્લાહકા શુક્ર હય કે આજ મક્કાકી તરફસે આનેવાલે રાસ્તે પર જો પહાળ વાકેઅ હય. ઉનકી ઓટસે ચાંદ તુલૂઅ હો રહા હય. ઔર હમ ઈસ બાત પર અલ્લાહકા જિતના ભી શુક્ર અદા કરેં કમ હયં. ગાતે વક્ત બચ્ચીયોંને યહ ભી કહા કે, ‘‘આજ હમમેં વોહ નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ

સલ્લમ તશરીફ લાએ હૈં જિનકો યહ ભી માલૂમ હૈ કે કલ ક્યા હોને વાલે હૈ.''

અબ યહ મઅમૂલીસી બાત હૈ, ઔર મસ્અલા ભી કોઈ બળે લોંગોકા નહીં થા. છોટી છોટી બચ્ચીયાં જો અભી ઉમરે શઊરકો ભી નહીં પહોંચી થી. પાંચ સાલકી, છે સાલકી, સાત બરસકી, આંઠ બરસકી બચ્ચીયાં,
વોહ તરાના પળ્હ રહી થી. ઔર નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકે રુફકા (સાથી) આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકે અસહાબ, આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકે ખયૂ્ર મકદમ આવકાર-ખુશઆમદીદ) કે લિએ ખળે થે. નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને મઅસૂમ બચ્ચીયોંસે યહ બાત સુની. આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ રૂક ગએ. ઔર ફરમાયા, ''સુનો ! બચ્ચીયોં! વહી બાત કહો જો પેહલે કહ રહી થી. ક્યોં કે અલ્લાહકે સિવા ગય્બકા ઈલ્મ કોઈ ભી નહીં જાનતા.''

યહ થા તૌહીદકા મસ્અલા ! કે મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને ઈતની છોટીસી બાત પર મઅ્મૂલી દેરકે લિયે ભી રૂકના ગવારા નહીં કિયા ! કે ચલો, યહ તો બચ્ચીયાં કેહ રહી હૈં, કૌનસે કોઈ બળે લોગ કેહ રહે હૈં. લેકિન અલ્લાહકે નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને વહીં ટોક દિયા. ફરમાયા ''યહ મત કહો. કોઈ બન્દા યા કોઈ બચ્ચી યહ બાત ન કહે, ઈસ લિએ કે, અલ્લાહ કે સિવા ગય્બકા ઈલ્મ કોઈ નહીં જાનતા.'' વોહ તમામ ચીઝેં જિસસે શિર્ક કે પૌદેકી આબ્યારીકા ઈમકાન હો, જિસસે શિર્કકે પૌદૈકો પાની મિલ સકતા હો. ઉન સબ ચીઝોંસે અલ્લાહકે નબી મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને હમેં રોકા હય.

ઔર વોહ લોગ જો ઈસ્લામકી તઅલીમાતકો અચ્છી તરહ સમઝતે હૈં ઉનકો યહ બાત પેશે નિગાહ રખના ચાહીએ, યાદ રખના ચાહિયે, કે ઈસ્લામકે અંદર જિતની ચીઝેં મમ્નૂઅ (મના) હૈં, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝઝતને ઔર અલ્લાહકે પાક નબી હઝરત મુહમ્મદ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને લોગોંકો

બરાહે રાસ્ત (ડાયરેક્ટ) ન સિર્ફ ઉન ચીઝોંસે રોકા, બલ્કે ઉન રાસ્તોં પર ચલનેસે ભી રોકા હય. જિન રાસ્તોં પર ચલ કર આદમી ઉસ બુરાઈ તક પહોંચતા હે.

ઔર યહી વજહ હે હમારે મુઆશરે (સમાજ) કી તબાહીકી ઔર મુસલમાન ઉમ્મતકી બરબાદીકા સબબ યહ હૈ કે અવ્વલતો યહ બુરાઈકો બુરાઈ નહીં સમઝતે. બાકી કેહતે હેં કોઈ બાત નહી. મઅમૂલી બાત હૈ ! ફિર ઉસકે નતાઈજ (પરિણામ) જબ બુરી તરહસે હમારે સામને આતે હૈં તો ફિર પરેશાન હો જાતે હૈં.

આજકે અખબારમેં સુબ્હ મૈંને પળ્હા, લિખા હુઆ થા કે, ‘‘પોલીસને છાપા મારા હૈ. બદકારીકે અડ્ડોં પર, બજારે ગુનાહ પર, ઔર ઉસમેં ઔરતોંકો શરાબ પીતે હુએ પકળા હૈ.’’ અજીબ બાત હૈ કે જબ આપને અડ્ડે ખોલે હુએ હૈં, જબ આપને ગુનાહકે લાયસન્સ દિએ હુએ હૈં, જબ આપને ગુનાહકો જવાઝ કા દરજ્જા દિયા હુઆ હૈ, જબ આપને ઔરતોંકો ઈસ બાતકી ઈજાઝત દી હુઈ હૈ કે, લોગોંકો ગુનાહકી દઅ્વત દેં. ઈન સારી ચીઝોંકે બાદ કેહના કે ‘‘ઉસને મઅમૂલી શરાબ પી લી હે ઉસકો પકળ લિયા !’’ યહ કિતની અહ્મકાના (મુર્ખાઈ ભરેલી) બાત હૈ. યઅની બળા ગુનાહ ! ઉસકા તો લાયસન્સ હે. ઔર મઅમૂલી બાત ! ઓહો ! ઓહો ! યહ તો બળા ખરાબ કામ હો ગયા.

મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકા દીન ઐસા દીન નહીં. મુહમ્મદ કરીમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને અલ્લાહકે હુકમ પર જબ લોગોંકો બુરાઈસે રોકા તો યહ નહીં કહા, કે ગુનાહકે અડ્ડે કાયમ રહે મગર બુરાઈ ન કરો !

ફરમાયા, કોઈ ઔરત બેહિજાબ (બે પરદા) ઝયબાઈશ વ આરાઈશ (સાજ શણગાર) કરકે અપને ઘરસે બાહર ભી નહીં નિકલ સકતી. ઔર કોઈભી બન્દએ મુઅમિન અપની નિગાહોંકો આવારગી (ભટકવું) કી આદી (ટેવાયેલી) નહીં બના સકતા. જબ ભી બાઝારોંમેં ચલો, નઝરોંકો ઝુકા કર ચલો. ઔર મુઅ્મિનહ ઔરતોંકો કહા ! જબ ભી બાહર નિકલો તો પરદેમેં નિકલો.

યહ ઈમામે કાએનાત (સ.અ.વ.) કા ઈર્શાદ હે. આજ બઅ્ઝ મસ્અલે ઐસે હો ગએ હૈં. જિનકો બયાન કરે તો, બળે બળે હાજીયોં

ઔર નમાઝીયોંકી પેશાનિયોં પર શિકન (કરચલી-વળ) પળ જાતી હે કે, ''છોળોજી યહ ભી કોઈ મસઅલા હે ?''

લેકિન મસ્અલે મૌલવીયોંકે બનાનેસે ન બનતેં હેં, ન તો મૌલવીયોંકે મિટાનેસે મિટતે હેં. મસ્અલે વોહ હોતે હેં, જિન્હેં અલ્લાહ બયાન કરતા હૈ, યા મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ બયાન ફરમાતે હેં. સારી કાએનાતકે મૌલવી મિલ કર ન તો ઈન મસ્અલોંકો ખતમ કર સકતે હેં, ન તો બના સકતે હેં.

મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, ''સુનો ! મસ્અલા બળા નાગવાર ગુઝરતા હે. લોગોકો બદકારીસે બળી નફરત હે. ઔર યહ પતા નહીં કે, નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને કિસકો બદકાર કહા હે. ઈમામે કાએનાત સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને ફરમાયા હે કે, જબ કોઈ ઔરત ખુશ્બુ લગાકર ઘરસે નિકલતી હે, બાહર બાઝારોંમેં જાતી હે, જબ તક વહ ઔરત વાપસ આ નહી જાતી અલ્લાહકે ફરિશ્તે ઉસ પર લઅ્નત કરતે રેહતે હેં.

ઔર ફરમાયા, જબ ઔરત પાઝેબ (ઝાંઝર) પહન કર, યા ચૂળિયાં છનકાતી હુઈ બાઝારમેં જાતી હૈ. ઔર જબ તક વહ ઔરત અપને ઘર વાપસ નહીં આતી, અલ્લાહકી બારગાહમેં વહ ઔરત બદકારોંમેં લિખી જાતી હૈ.

આજ યહી મસ્અલોંકો, નેક, નમાઝી, જુમ્અહમેં આને વાલે, નમાઝ પળ્હનેવાલે હાજી, વોહ ભી ઈન મસ્અલોંકો બુરા સમઝતે હૈં. ઔર કેહતે હૈં છોળીજી ! યહ તો પુરાને મસ્અલે હૈં ! લેકિન મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને જો દીન અતા કિયા હૈ ઉસ દીનકી ખસૂસિયતહી યહ હૈ કે ઉસ દીનમેં બુરાઈકે દરવાઝોંકો બન્દ કિયા ગયા હૈ. ક્યોં કે જબ તક દરવાઝોંકો બન્દ ન કિયા જાય ઉસ વક્ત તક બુરાઈ ખત્મ નહીં હોતી.

બાતકો સમઝેં, કે જિસ તરહ અલ્લાહ તઆલાને ઔર હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને બુરાઈકે દરવાઝોંકો બન્દ કિયા હે. તાકે આદમી ઉન રાસ્તોં પર હી ન ચલે, જિન રાસ્તોં પર ચલ કર આદમી બદકારીકી તરફ પહોંચ સકતા હૈ. ઈસી તરહ મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ

આલિહિ વ સલ્લમને અપને ફરામીનકો ઔર રબ્બે કાએનાતને અપને કલામમેં શિર્કકે રાસ્તોં પર ચલનેસે ભી રોકા હે.

યહ ઈસ લિયે કે, અગર શિર્કકે દરવાઝે ખુલ ગએ તો, લોગ ઈન રાસ્તોં પર ચલ કર શિર્ક મેં મુબ્તિલા હો જાએંગે. યહ અસલ સબબ હે ઈન તઅ્લીમાતકા ઔર ઈન ફરામીનકા, કે વોહ રાસ્તે બન્દ કર દિયે જાએં જિન રાસ્તોં પર ચલ કર આદમી શિર્કકી મંઝિલ પર પહોંચ જાતા હે.

ઔર વોહ શિર્ક કે રાસ્તે ક્યા હેં ? શિર્ક કા પહલા ઝીના (પગથિયું) યહ હે કે અલ્લાહકે સિવા કિસીકો ગય્બદાં (ગયબકા જાનનેવાલા) સમઝા જાએ. ક્યૂં ? ઈસ લિએ કે શિર્ક યહ હોતા હે કે અલ્લાહકે સિવા કિસીસે મદદ માંગી જાએ, અલ્લાહકે સિવા કિસીસે સવાલ કરના, અલ્લાહકે સિવા કિસીકે સામને ઝોલી ફેલાના, ગય્રૂલ્લાહકે સામને હાજત કો માંગના, અલ્લાહકે સિવા કિસીકો અપના હાજતરવા યા મુશકિલકુશા સમઝના. ઔર આદમી યહ બાત ઉસ વક્ત સમઝતા હે જબ આદમીકા અકીદા યહ હો કે, જિસકો મૈં હાજતરવા, મુશ્કિલકુશા, મુસીબતોંકો દૂર કરનેવાલા, કાઝિયુલ હાજાત સમઝતા હૂં વોહ ગય્બકા ઈલ્મ જાનતા હે. જબ તક ઉસકા અકીદા ગય્બકે ઈલ્મકા ન હો તબ તક વહ કિસીકો મુશકિલકુશા સમઝ નહીં સકતા. ક્યોં ભલા ! જબ આદમીકા યહ અકીદા હો કે ઉસકો તો પતા હી નહીં કે મેરે સાથ ક્યા હોનેવાલા હે, જબ આદમીકા કિસીકે બારેમેં યહ અકીદા હો કે, ઉસકો તો કલકા પતા હી નહીં કે કલ ક્યા હોનેવાલા હે. ઉસ વક્ત તક ઉસસે કલ હોનેવાલે વાકેઆહકે લિયે પનાહ માંગનેકી હિમ્મત નહીં કર સકતા. તબ કહેગા જબ યહ અકીદા રખેગા કે ઉસકો પતા હે કે કલ મેરે સાથ ક્યા હોગા! ઈસલિયે ઉસસે યહ સવાલ કરેગા કે જો મુઝ પર મુસીબત આનેવાલી હે ઉસસે મુઝકો બચાલો. અગર વોહ સમઝે કે ઉસકો પતા હી નહીં કે મેરે ઘર બચ્ચા હોગા કે નહીં ? ફિર ઉસસે કભી બચ્ચેકા સવાલ કર નહીં સકતા. અગર ઉસકો પતા હે કે, ઉસકો મઅલૂમ હી નહીં કે કલ મુઝે પૈસે મિલેંગે કે નહીં, કભી ઉસસે રિઝ્ક માંગ નહીં સકતા. અગર ઉસકા અકીદા હો કે, ઉસસે મઅલૂમ હી નહીં કે મેરી બીમારી દૂર હોગી કે નહીં, ફિર કભી ઉસે શિફાઅ્કા સવાલ નહીં કર સકતા.

અલ્લાહસે યહ સારે સવાલ તબ ઈન્સાન કરતા હૈ, કે ઈન્સાનકા અકીદા યહ હોતા હૈ કે, અલ્લાહકો પતા હૈ કે મેરા ફકર (મોહતાજી) દૂર હોગા કે નહીં. અલ્લાહકો પતા હૈ કે મેરી બીમારી દૂર હોગી કે નહીં. અલ્લાહકો ઈલ્મ હે કે, મેરે ઘર બચ્ચા હોગા કે નહીં. અલ્લાહકો પતા હૈ કે મેરી ફલાં હાજત પૂરી હોગી કે નહીં. ઔર ઉસે યેહ ભી યકીન હો કે અલ્લાહ મેરી હાજત પૂરી કરને પર કુદરત રખતા હય. તબ આદમી અલ્લાહસે સવાલ કરતા હૈ.

ઈસ લિએ, હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને શિર્કકી જળ કાટનેકે લિએ અપની ઝાતકો સામને રખકર કહા, "ઓ દુનિયાકે લોગો ! અગર મૈં મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ, જો ઝમીન વ આસ્માનમેં સબસે બળા આદમી ! ન તો ઝમીન પર મુઝસે બેહતર કોઈ, ન આસ્માન પર મુઝસે બેહતર કોઈ મખલૂક ! અલ્લાહ આસ્માનોંવાલા! વોહ ખાલિકો માલિક ! જિસકી હસ્તી બેમિસાલ ! ઉસકા કોઈ ષાની વ શરીક નહીં. ઔર અગર ઉસકે બાદ કિસીકી ઝાત હે તો મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકી.

અગર મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ ગય્બકા ઈલ્મ નહીં જાનતે, જિનકી અલ્લાહકે બઅ્દ સબસે બળી હૈસિયત હે, તો ફિર દુનિયામેં ઔર કૌન હે, જો ગય્બકા ઈલ્મ જાનતા હો ? ઈસી લિયે હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને બચ્ચીયોંકો રોક કર કહા, "મત કહો હમમેં વોહ નબી હૈ જો કલકી બાત જાનતા હૈ."

"મા યુફઅલુ બી વલા બિકુમ" મુઝકો મઅ્લૂમ નહીં કે મેરે સાથ ઔર તુમ્હારે સાથ ક્યા હોને વાલા હય. **ઈન્નલ્લા-હ ઈન્દહુ ઈલ્મુસ્સાઅતિ વ યુનઝ્ઝિલુલ ગયષ. વ યઅ્લમુ મા ફિલ અરહામ વમા તદરી નફસુમ-માઝા તકસિબુ ગદા. વમા તદરી નફસુંમ બિ અય્યિ અરઝિન તમૂત** (સૂ. લુકમાન, આયત-૩૪) લોગો ! અલ્લાહકે સિવા કિસીકો પતા નહીં કે કિયામત કબ આએગી. અલ્લાહ કે સિવા કોઈ નહીં જાનતા કે બારિશ હોગી કે નહીં. અગર હોગી, તો કહાં હોગી ઔર કબ હોગી ? અલ્લાહકે સિવા

કોઈ નહીં જાનતા કે માંકે પેટમેં ક્યા હે, બચ્ચા હોગા કે બચ્ચી હોગી. ઔર હોગા કે નહીં. કુર્આન ! અલ્લાહકી શાન ! આજ સારા કુરઆન હમ ભૂલ ગએ.

"ય-હ-બુ લિમંય્યશાઉ ઈનાસંવ વ ય-હબુ લિમંય્યશાઉઝ્ઝુકૂર"

(સૂ.શૂરા, આયત-૪૯)

ઓ ઝાલિમો ! સુન લો ! યહ અલ્લાહ કે કબઝેમેં હૈ જિસકો ચાહે બેટે દે દે, જિસકો ચાહે બેટિયાં દે. ઔર જિસકો ચાહે બેટે-બેટિયાં મિલાકે દે. ઔર જિસકો ચાહે બે અવલાદ કરે. **'વ યજઅલુ મંય્યશાઉ અકીમા'** (સૂ.શૂરા, આયત-૫૦) સારી કાએનાત મિલકે ભી ઉસે અવલાદ દે સકતી નહીં. રબ હે રબ ! અલ્લાહકે સિવા ઈન સારી ચીઝોંકો કોઈ જાનતા નહીં. ઔર અલ્લાહને ફરમાયા અલ્લાહ હી જાનતા હૈ. અલ્લાહકે સિવા કિસીકો મઅલૂમ નહીં હૈ કે માંકે પેટમેં ક્યા હે ?

ફરમાયા, કિસીકો મઅલૂમ નહીં કે કલ ક્યા હોગા ? કિસીકો મઅલૂમ નહીં કલ ક્યા હોનેવાલા હૈ. અલ્લાહ ફરમાતે હૈ (કિસીકો ભી) કલકા પતા નહીં, યહ કેહતે હૈં સો સાલકા પતા હૈ. કેહતે હૈં આનેવાલી નસલોંકા ભી પતાહૈ. અલ્લાહ તઆલાકા ખવ્ફ કરો !

અકીદા ઠોસ હોના ચાહીયે, કે સારી કાએનાત એક તરફ ઔર અલ્લાહકી તવહીદકા મસ્અલા એક તરફ. આદમીકા અકીદા યહ હો, સારી કાએનાત ટલ સકતી હૈ અલ્લાહકા હુકમ ટલ સકતા નહીં.

હિજરતસે પેહલેકા વાકેઆહ હૈ. મક્કા મુકર્રમા મેં ઈમામે કાએનાત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમ તશરીફ ફરમાયે. હઝરત ઝુનયરહ (રઝિ.) કે કાનોંસે નબીકી આવાઝ ટકરાઈ.

"વ યઅ્બુદૂ-ન મિન દૂનિલ્લાહિ માલા યન્ફઉહુમ વલા યઝુર્રુહુમ" (સૂ. ફુરકાન, આયત-૫૫) ઔર વોહ અલ્લાહકો છોળકર ઐસી ચીઝકો પૂજતે હૈં જો ન તો ઉનકો નફા પહોંચા સકતી હૈ ન તો નુકસાન

"ઈય્યંદઉ-ન મિન દૂનિહિ ઈલ્લા ઈનાષંવ વઈય્યદ્ઉન ઈલ્લા શયતાનમ્-મરીદા"

(સૂ.નિસા, આયત-૧૧૭) યે તો અલ્લાહકો છોળકર સિર્ફ દેવિયોંકો હી પૂજતે હૈ, ઔર દરઅસલ યે સરકશ શયતાનકો પૂજતે હૈ."

લોગો ! અલ્લાહકો છોળકર ગયરૂલ્લાહકો પૂજને વાલો ! તુમ બુઝુર્ગોંકો નહીં પૂજતે. કુરઆનતો કેહતા હૈ કે તુમ શયતાનકી પૂજા

કરતે હો. અલ્લાહકે સિવા કિસી દૂસરેકો પુકારનેવાલા, કિસી દૂસરેકો નહીં પુકારતા બલ્કે શયતાનકો પુકારતા હે. યહ અલ્લાહકા ફરમાન હે, કુરઆનકા ફરમાન હે. મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહી વ સલ્લમકી દઅ્વત ઝુનયરહ (રઝિ.) કે કાનોંસે ટકરાઈ. દિલ અલ્લાહકી બારગાહમેં પસંદીદાહ થા યહ બાત આઈ હે તો, સુન લો, દિલોંકી કેફિયત ભી ઝમીનકી તરહ હોતી હે. વોહ લોગ બળે ખુશનસીબ હૈં જિન પર દીનકી બાત સુન કર દિલોં પર અસર હોતાહે. ઈસ લિએ કે હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, ''અલ્લાહકી મુહબ્બત કરને વાલે જો દિલહૈં જિનકો અલ્લાહસે પ્યાર હે. ઔર વોહ દિલ જો અલ્લાહ કી બારગાહમેં પસંદીદગીકી નઝરસે દેખે જાતે હેં. વોહ દિલ, જિનકી અલ્લાહકે યહાં કદરો કિંમત હે.'' ફરમાયા કે ''ઉન દિલોંકી મિષાલ સર સબ્ઝ, શાબાદ ઔર ઝરખેઝ ઝમીનકી તરહ હૈ. કે બારિશ ઝમીન પર ગિરતા હૈ તો સબ્ઝા ઊગ નિકલતા હૈ.''

ફરમાયા ''બદકાર મુનાફિક ઔર વોહ દિલ, જો અલ્લાહકી બારગાહમેં ના પસંદીદહ હો.'' ફરમાયા, ''ઉન દિલોંકી મિષાલ બન્જર ઔર ખાલી ખુશ્ક ઝમીનકી તરહ હે. કે ચાહે જિતની બારિશ બરસ જાએ. ઉસ પર કોઈ અષર નહીં હોતા.''

દિલ ભી અલ્લાહકા એક અતિય્યહ (તોહફા) હૈ. ઈસ લિયે અપને દિલોંકો ઝર ખેઝ ઝમીનોંકી તરહ બનાઓ. જિસ પર અલ્લાહકે કુરઆનકી બરખા બરસે તો દિલ હરે હો જાએં. અચ્છી ઝમીન વોહ હોતી હે, કે ચન્દ કતરે બારિશકે ગિરતે હેં તો ઝમીનમેં જબ્ઝા ઊગ આતા હૈ. ઔર બુરી ઝમીન વો હોતી હૈ, બારિશ સારી બરસ જાએ, ઉસ ઝમીનકો કોઈ અષર નહીં હોતા. તો દિલ વોહ હૈં, જો અલ્લાહકી બાત સુન કર તાઝાહ હો જાએં. તો, મૈં કેહ રહા થા કે, હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ) કી આવાઝ ઝુનય્રહ (રઝિ.)કે કાનોંસે ટકરાઈ. કે અલ્લાહ કે સિવા કોઈ દૂસરા નફઅ નુકસાનકા માલિક નહીં. ઉસને તૌહીદકી બાત સમઝી. મકકહકી ગલિયોંમેં ઔર બાઝારોંમેં, મક્કાકે ઘરોંમેં બરતન માંજ કર ગુઝારહ કરતી થી બુઢિયા કમઝોર-મુફલિસ-વ કલ્લાશ (કંગાલ) બે કસ વ બેબસ ઔર તહીદસ્ત (ખાલી હાથ) ઔરત ! અલ્લાહુ અકબર ! કરઆન કી બરખા ઉસકે દિલ પર બરસી,

દિલ હરા હો ગયા. ઈમાન લે આઈ. અબૂ જહલકો-વલીદકો-ઉતબાહકો-શયબાહકો મક્કાહ કે સરદારોંકો પતા ચલા કે, ઝુનય્રહ (રઝિ.) ને તૌહીદકો માન લિયા હે. તો કહા જાઓ ! પકળકે લાઓ !

હઝરત ઝુનયરહ (રઝિ.) કો ગિરફતાર કરકે લાયા ગયા. અબૂ જહલને ગુસ્સેસે કહા, ''અય ઝુનય્રહ ! મૈંને સુના હૈ કે, તૂ ભી દીન મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકો માન ચલી હૈ.'' કહા ! જબ તક પતા નહીં થા, ઈઝહાર નહીં કિયા થા. અબ પતા ચલ ગયા હૈ, તો છુપાનેકે લિયે તૈયાર નહીં. કેહને લગી. ''તુમને ઠીક સુના હય.''

''તુમ્હારી મત મારી ગઈ હૈ, કિસકો માના હૈ ? કહા, ''મૈંને ઈસ અકીદેકો માના હૈ કે અલ્લાહકે સિવા કોઈ નફઅ વ નુકસાન દે સકતા નહીં. અલ્લાહકે સિવા કોઈ માલિક નહીં. કોઈ નહીં જિસકે ખઝાનેમેં કુદરત ઔર ઈખ્તિયારકા સરમાયા મૌજૂદ હો. અકેલા અલ્લાહ, જો હર ચીઝકા માલિક વ ખાલિક હૈ.''

અબૂ જહલ ગુસ્સેસે તિલમિલા ઉઠા. હદીષે પાકમેં આયા હૈ કે, અબૂ જહલને કહા : ''અય ઝુનય્રહ ! યહ મનાત, ઉઝ્ઝા, હુબલ, લાત યહ જો હમારે ઈલાહ હૈં-મઅ્બૂદ હૈં, કુછ નહીં કર સકતે, સિર્ફ અલ્લાહ
કર સકતા હૈ ?''

કહા, ''હમ ભી બેવકૂફ ! હમારે બાપ-દાદા ભી બેવકૂફ ! તૂં અકલમંદ હૈ ? ''ઝુનયરહ (રઝિ.)ને કહા, ''તુમ ભી બેવકૂફ, તુમ્હારે બાપ-દાદ ભી બેવકૂફ - મૈં ભી બેવકૂફ થી. લેકિન મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ અલ્લાહકે સચ્ચે બન્દે હૈ, આપને જો બાત કહી વહી સચ્ચી હૈ.''

કેહને લગા, બાઝ આ જાઓ (ઈસ્લામ છોળ દો) ઝુનયરહ (રઝિ.) કેહને લગી, તૌહીદકા અકીદહ ઐસા નહીં હૈ જિસકો આદમી અપનાનેકે બાદ ફિર છોળ દે. !

હદીષકે અલ્ફાઝ હૈં. ''અબૂ જહલને કહા જાઓ ! દહકતે હુએ અંગારે લે આઓ ! દહકતે હુએ કોએલે લાએ ગયે. ફિર હુકમ દિયા ગયા, ''મેખેં લાઓ, સલાખેં લાઓ.'' લોહેકી સલાખેં લાઈ ગઈ. સલાખેં કોયલોં પર રખી ગઈ. જબ સલાખેં તપ કર સૂર્ખ (લાલ) હો ગઈ તો ઉઠાયા ઔર કેહને લગા. ''ઝુનયરહ ! દેખ રહી હો ! યહ ક્યા હૈ ?''

ફરમાયા, ''વોહ આગ હે, જિસકો કયામતકે દિન અલ્લાહને મુશરિકોંકે લિયે રખા હે, યહ વો આગ હે.''

વોહ કેહને લગા, ''તેરે ખુદા તો ન જાને પૂછેગા કે નહીં. હમારે ખુદા મૌજુદ હેં, વોહ અભી તુમસે પૂછતે હેં. ''ઉઠાયા સલાખોંકો, કેહને લગાઃ
''અબ ભી પલટ આઓ !'' ઝુનયરહ (રઝિ.) ને કહા, ''તૌહીદકે લિયે જાન તો દી જા સકતી હે, પલટા નહીં જા સકતા.'' અબૂ જહલને સલાખોંકો ઉઠાયા ઔર હઝરત ઝુનયરહ (રઝિ.) કો આંખોંમે સલાખેં ડાલનેકે લિયે દોનોં હાથ બળ્હાએ. ઝુનૈરહકે મૂંહસે બે સાખ્ના નિકલા કે અલ્લાહ ઈમ્તેહાન બળા સખ્ત હે. લેકિન અલ્લાહ મૈં બળી કમઝોર હૂં. તૂ તાકતવર હે તૂ મુઝે ઈસ ઈમ્તિહાનમેં કામ્યાબ કરના. મેરે કદમોંમેં ડગમગાહટ ન આએ. અલ્લાહ ! મૈં ઈસ કાબિલ નહીં કે ઈસ ઈમ્તિહાનમેં તેરી મદદકે બગૈર કામ્યાબ હો જાઊં. અલ્લાહ ! તૂં મુઝે સાબિત કદમ રખના.'' હદીષકે અલ્ફાઝ હેં. જબ સલાખેં આંખોમેં ફેરી, તો આંખોંકે દીદે પિઘલ કર મૌમકી તરહ બાહર આ કર ગિરે. હઝરત ઝુનય્રહ (રઝિ.)કી આંખે પિઘલ ગઈ. ઔર જબ આંખેં પિઘલ કર બાહર આ ગઈ તો દેખા કે ઝુનયરહ (રઝિ.) તળપ રહી હે. તો ઉસ વક્ત મુશરિકોંને કહ કહા મારા, ઔર કહા : ''ઝુનયરહ ! તૂં તો કેહતી થી મેરે નબીને કહા હે અલ્લહકે સિવા કોઈ નફઅ વ નુકસાન નહીં દે સકતા. દેખો હમારે ખુદાઓંને તેરી આંખોંકી બીનાઈકો ખતમ કર દિયા હે કે નહીં ?''

અલ્લાહુ અકબર ! ઝરા આદમી અપને બારેમેં સોચે કે, આંખ જલ કર પિઘલ કર બાહર આ ગિરી હો ઉસ વક્ત હશ્ર ક્યા હોતા હે આદમીકા ? જવાન મર જાતા હે તો, ફિર વહ બુઢિયા કિસી તરહ ઝિન્દા થી ? ક્યા હાલત હુઈ હોગી ઉસકી-કિસ તરહ ચીખ રહી હોગી ઔર ચિલ્લા રહી હોગી ઔર તળપ રહી હોગી. ઈસ હાલતમેં ભી જબ ઉસને શિર્કકા કલિમા સુના, હાથ ઉઠાકે કેહને લગી, ''રૂક જાવ !''

''મુઝે ઉસ રબકી કસમ હે જિસને મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકે મુબારક સરપે (નુબુવ્વતકા) તાજ રખા હે, લાત વ ઉઝ્ઝા કિસીકા કુછ બિગાળ સકતે

નહીં. તુમ્હારે ખુદા કિસીકો નફઅ-નુકસાન નહીં દે સકતે. તુમને કહા હૈ કે, હમારે ખુદાઓંને તેરી બીનાઈકો ખતમ કિયા, મુઝે ઉસ રબ્બે કિબ્રીયાકી કસમ હૈ અગર મેરી આંખોંકી બીનાઈ ગઈ હૈ તો ઉસકી મરઝીસે.''

ફિર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકો ભી જલાલ આ ગયા. અલ્લાહકી તૌહીદકો ભી જોશ આ ગયા. હદીષમેં હૈ કે અભી ઉસકે મુંહસે બાત
નિકલી થી કે, અલ્લાહને નઈ બીનાઈ અતા કર દી.

ડૉક્ટર અગર ફાહા રખે તો, આરામ આ જાતા હૈ. ઓર અગર ખાલિકે કાએનાત ફાહા રખે તો આરામ કૈસે નહીં આયેગા. ઈધર પિઘલી હુઈ આંખે પળી હુઈ થીં. ઉધર ઝુનયૂ્રહકી ચમકતી હુઈ આંખેં લોગ દેખ રહે થે. લાત-ઉઝ્ઝાકી બે બસી ભી દેખી. મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકે અલ્લાહકી તાકત ભી દેખી. લોગો ! આજ હમારે અંદર યહ નુકસ પેદા હુઆ હૈ, વોહ યહ કે હમેં અલ્લાહકી ઝાત પર એઅ્તમાદ (ભરોસા) નહીં. હમેં અલ્લાહકી ઝાત પર યકીન નહીં રહા. વોહ લોગ, જિનકો યકીન થા, વોહ જાનકી બાઝી લગા દેતે થે, લેકિન તૌહીદકા છોળના ગવારા નહીં કરતે થે.

ઉનકા અકીદા થા દુનિયા ઈધર કી ઉધર હો જાએ, પર અલ્લાહકી તૌહીદમેં ખલલ આ નહીં સકતા. ઔર અલ્લાહકે સિવા દુનિયાકી કોઈ તાકત નફઅ-નુકસાન પહોંચાનેકી કુદરત નહીં રખતી.

ખાલિદ બિન વલીદ (રઝિ.) લશ્કર લેકર ઈસાઈયોંકે ખિલાફ બઢને કે લિયે ગએ. ઈસાઈયોંકી હિમાયતમેં (મદદમેં) યહૂદી ભી નિકલ આએ. ઔર મુકાબલા શુરૂઅ હુઆ. યહૂદિયોંને કહા, ઈસાઈયોંને કહા, ક્યું લળતે હો ? જાઓ ! અપને ઘરમેં બૈઠો. હમને તુમ્હારે મુલ્ક પર હમલા નહીં કિયા. ક્યું આએ હો ? તો ખાલિદ બિન વલીદ (રઝિ.) ને જવાબ દિયા કે, ''હમ અલ્લાહકી તૌહીદ મનવાનેકે લિયે આએ હૈં.''

કહા, ''કૌનસા અલ્લાહ ?'' ખાલિદ બિન વલીદ (રઝિ.) ને જવાબ દિયા. જિસકે હુકમકે બગયૂ્ર કોઈ પત્તા હિલ સકતા નહીં. વોહ અલ્લાહ, કે જિસકે હાથમેં સારે ઈખ્તિયારાત, ઉસકે સિવા કિસીકે હાથમેં ઈખ્તિયારાત નહીં. વોહ અલ્લાહ જો હર તરહકે નફઅ-નુકસાનકી કુદરત રખતા હય.

ઉન્હોંને કહા, ‘‘અલ્લાહકે સિવા કોઈ નફઅ-નુકસાન નહીં પહોંચા સકતા !’’ જાહિલ થે ન જાહિલ. ઓર જાહિલ હમેશા ગલત બાત કરતે હૈં. ઢકોસલે બયાન કરતે હૈં. મસ્અલેકે જવાબમેં દલીલ નહીં આતી તો ઢકોસલે ઘળ લેતે હૈં.

અલ્લાહકી કસમ ! બઅ્ઝ દફઅહ તો તૌહીન આમેઝ બાત કરતે હૈં કે, યે નહીં સમઝતે કે ઈસ તૌહીનકા અસર કિસ પર હો રહા હૈ. મૈંને ખુદ અપને કાનોંસે સુના હૈ, એક મૌલવી સાહબ મુશ્કિલ કુશાકે જવાબમેં કેહ રહે થે કે, અગર ગોલી કબ્ઝ કુશા હો સકતી હૈ તો અલી (રઝિ.) મુશકિલ કુશા નહીં હો સકતે ? શર્મ નહીં આતી બાત કરતે હુએ. આદમીકો બાત કરતે હુએ હયા આની ચાહીએ. બાત ઐસી કરતે હૈં જિસસે અલ્લાહકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ ઔર અલ્લાહ કે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકે સહાબા (રઝિ.) કી તૌહીન હો. મસ્અલેકા જવાબ મસ્અલેસે નહીં દેતે, ઢકોસલેસે દેતે હૈં.

પિછલે જુમ્અહ એક દોસ્તને કહા, કે એક મૌલવીને કહા, ‘‘વહાબી કેહતે હૈં કે અલ્લાહકે સિવા કિસીસે ન માંગો-તો ફિર બીવીસે રોટી ક્યોં માંગતે હો ?’’ ઈસકો કેહતે હૈં મસ્અલેકે જવાબમેં ઢકોસલા. યહ અલ્લાહકે દીનમેં મઝાક ઉળાનેવાલી બાત હૈ.

ઔર અલ્લાહકી કસમ હૈ કે ઈસ તરહકા મઝાક મક્કેકે મુશરિકોંને ભી નહીં ઉળાયા થા. જાઓ ! ઉઠાકે દેખો સારે કલામે પાકકો ! જાઓ ! ઉઠાકે દેખો સારી હદીષે પાકકે ઝખીરોંકો ! આપકો યહ બાત કહીં નહીં મિલેગી કે, મક્કેકે મુશરિકોંને નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમકો કભી ઈસ તરહ જવાબ દિયા હો. ક્યોંકે, વહ સમઝતે થે કે દલીલકા જવાબ દલીલસે હોતા હૈ. મસ્અલેકા જવાબ ઢકોસલેસે નહીં. હર મુસલમાન નમાઝમેં **‘‘ઈય્યા-ક નઅ્બુદુ વ ઈય્યાક નસ્તઈન** પઢતા હૈ. યાની અય અલ્લાહ હમ તેરી હી ઈબાદત કરતે હે ઔર તુઝહી સે મદદ માંગતે હૈં.’’ યાને હર નમાઝી ઈસ બાતકા ઈકરાર કરતા હૈ કે ઈબાદત ઔર બંદગી કે લાઈક સિર્ફ અલ્લાહ હૈ. ઔર હર તરહકી મદદ અલ્લાહ હી સે માંગી જાએ. બિમારીસે શિફા, તંગદસ્તી ઔર મુફલિસીસે નજાત, મુશકિલાત ઔર તકાલીફકે દૂર કરનેકે લિએ અલ્લાહ હી સે મદદ

ચાહો. લેકિન અફસોસકે સાથ કેહના પળતા હે કે આજકા મુસલમાન ઈન હાલાતમેં અલ્લાહકો છોળકર ગયરોંકે દરોં પર ભટકતા નઝર આતા હે. અવલાદકે લિયે ગયરૂલ્લાહકે દરવાઝોં પર જાના ઓર ઉનસે મદદ તલબ કરના આમ દેખા ગયા હે. યે તમામ કામ શિર્ક હૈં.

હઝરત ઈબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ અલયહિસ્સલામ બુઢે, બીવી બૂઢી, અવલાદ નહીં હે. નબી ઐસે જિન્હેં ખલીલુલ્લાહકા લકબ મિલા અલ્લાહકી દોસ્તીકા લકબ મિલા. વોહ નબી કિસસે જા કર કેહતે હૈં, કે અવલાદ દે દો. તૌહીદકે પરસ્તાર, અલ્લાહકે દોસ્ત, હઝરત ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામસે પેહલે હઝરત નૂહ અલયહિસ્સલામને સાળે નવસો બરસ અલ્લાહકે દીનકી તબલીગ કી. અગર અલ્લાહકે સિવા કિસી ઓરસે માંગના જાઈઝ હોતા તો ખલીલુલ્લાહ કેહતે કે, અય નૂહ ! મુઝકો અવલાદ દે દો ! ખુદ નબીને યહ નહીં કહા કે, મૈં અવલાદ દેને પર કુદરત રખતા હૂં. કુરઆન શાહિદ હે. હઝરત ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામને રબ્બુલ આલમીનસે માંગા. **“રબ્બિ હબલી, મિનસ્સાલિહીન”** ફરમાયા, અય અલ્લાહ મુઝે નેક અવલાદ અતા ફરમા.

ઝકરિય્યાહ અલયહિસ્સલામ, હઝરત ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામકી અવલાદમેંસે હૈં. આપને હઝરત ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામકો નહીં પુકારા. અલ્લાહકે સિવા દૂસરેકો ભી નહીં પુકારા ? **“વશ ત-અલર્રઅ્સુ શય્બંવ- વ લમ અકુમ બિ દુઆ-ઈ-ક ગયયા**-ઔર મૈં તેરે હુઝૂરમેં દુઆ કરકે કભી નામુરાદ નહીં રહા.’’ ફરમાયા અલ્લાહ મૈં બુળ્હા મેરી બીવી બાંઝ, અલ્લાહ ! યહ સારી ચીઝેં તો હૈ, પર તુઝકો તો ઈન ચીઝોંકી કોઈ પરવાહ નહીં હે. ચાહે તો ઈસકે બાવજૂદ અવલાદ દે દે.

રબ્બિ હબલી મિલ્લદુન્ક વલિય્યા (સૂ. મરયમ, આયત-૫) અલ્લાહ મુઝકો બેટા દે દે. જો મેરા ભી વારિષ હો ઔર ઈબ્રાહીમકે પોતે યઅ્કૂબકા ભી વારિસ હો. યહ કિસસે માંગા ? યહ સારે નબી અપને અપને મુકામ પર, લેકિન હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમસે બળા તો કોઈ નહીં. અગર આપને દુશ્મનોં પર કામયાબી માંગી તો કિસસે માંગી ? અગર દુશ્મનોંસે રિહાઈ માંગી તો કિસસે માંગી ? કુરઆન પળ્હા હી નહીં.

અલ્લાહકે નબીકી તૌહીદકા તો આલમ યહ હૈ કે, સબસે પહેલી જંગ, જંગે બદ્રમેં, ફતહકે બઅ્દ કહા, અલ્લાહ ! મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને ઔર ઉસકે સાથીઓંને ફતહ નહીં પાઈ, તૂને ફતહ અતા કી હૈ. હમને ફતહ નહીં પાઈ. ઔર કુરઆનને ભી કહા, **વમા રમય્ત ઈઝ રમય્ત વલા કિન્નલ્લા-હ રમા.** (સૂ.અન્ફાલ, આયત-૧૭) અય નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ જબ આપને મિટ્ટી ફેંકી તો આપને નહીં ફેંકી, બલ્કે અલ્લાહને ફેંકી. ઔર જબ ગારે ષોરમેં છુપ કર જબ હઝરત અબૂ બકર (રઝિ.) કી ઘબરાહટકો દેખા તો. આપને દેખા કે સિદ્દીકે અકબર (રઝિ.) પરેશાન હૈં. અપને લિએ કમ, અપને આકાકે લિયે ઝિયાદહ પરેશાન હૈ. તો કહા, **લા તહ્ઝન્ ઈન્નલ્લા-હ મ-અ-ના** (સૂ. તવબહ, આયત-૪૦) અય અબૂબકર ગમ ન કરો. ! બેશક અલ્લાહ હમારે સાથ હૈ. જિતના નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમને તૌહીદકા ખયાલ રખા કિસીને નહીં રખા.

હમ ભી ચલતે હૈં કભી સફરમેં ! તો કેહતે હૈં ઘબરાનેકી કોઈ બાત નહીં. મૈં તેરે સાથ હૂં. યહી કેહતે હૈં ના ? ઔર નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ તો, તૌહીદકે બારેમેં ઈતને મુહ્તાત હૈં કે યહ ભી કેહના ગવારા નહીં કિયા કે, મૈં તુમ્હારે સાથ હૂં. બલ્કે ફરમાયા, અબૂ બકર ગભરાનેકી ઝરૂરત નહીં. રબકી તાઈદ હમારે સાથ હૈ. ઔર જિસકે સાથ રબકી મદદ હોતી હૈ, દુનિયાકી કોઈ તાકત ઉસે ખૌફ ઝદહ નહીં કર સકતી.

યહ હૈ અકીદા અલ્લાહ તઆલા ફરમાતે હૈ : **ઈન્નલ્લા-હ ઈન્દહૂ વલ્મુસ્સા-અ-તિ વ યુનઝ્ઝિલુલ ગય્-સ વ યઅ્લમુ મા ફિલ અર્હામિ વમા તદ્રી નફ્સુમ માઝા તક્સિબુ ગદા. વમા તદ્રી નફ્સુમ બિ અય્યિ અર્ઝિન તમૂત ઈન્નલ્લા-હ અલીમુન ખબીર.** (સૂ. લુકમાન, આયત-૩૪)

જાન લો, કે અલ્લાહ તઆલા હી કે પાસ કિયામતકા ઈલ્મ હૈ. વોહી બારિશ બરસાતા હૈ. ઔર માંકે પેટમેં જો હૈ ઉસે જાનતા હૈ. કોઈ ભી નહીં જાનતા કે કલ ક્યા કુછ કરેગા-ન કિસીકો યે માલૂમ હૈ કે કિસ ઝમીનમેં મરેગા. યાદ રખો અલ્લાહ તઆલા હી પૂરે ઈલ્મ વાલે ઔર સહી ખબર રખને વાલે હૈં.

ખુત્બા - ૫

અ-જ-અલ્તુમ શિકા-યતલ્હાજ્જિ વ ઈમા-રતલ મસ્જિદિલ હરામિ ક-મન આ-મન બિલ્લાહિ વલ્ યવ્મિલ આખિરિ વ જા-હ-દ-ફી સબીલિલ્લાહ. લા યસ્તવૂ-ન ઈન્દલ્લાહ. વલ્લાહુ લા યહ્દિલ કવમઝ્ઝા-લિમીન (સૂ. તવબા, આ.૧૯)

તમામ કિસ્મકી તઅ્રીફાત વહદહૂ લા શરીક. ખાલિકે કાએનાત્, માલિકે અરઝો-સમાઅકે લિએ. ઔર લાખોં કરોળોં દરૂદો સલામ હોં ઉસ હસ્તીએ અકદસ વ મુકદ્દસ પર જિનકા નામ નામી ઈસ્મે ગિરામી મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ અલા આલિહિ વ અસ્હાબિહિ વ બારિક વ સલ્લિમ હૈ.

વોહ ઝાતે મુકદસ, મુબારક, રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને જિન્હેં રહમતે કાએનાત બના કર ભેજા, ઔર જિનકે ઝરીએ અહલે કાએનાતકી હિદાયતકા ઔર રાહનુમાઈકા બન્દોબસ્ત ફરમાયા. હમને પિછલે ખુત્બાતમેં દઅ્વતુર્રુસુલ યા અંબિયા અલયહિમુસ્સલામકે ઉસ મુશ્તરિક પયગામકે બારેમેં ગુફતગૂ કી, જિસ પયગામકો, હઝરત આદમ અલયહિસ્સલામસે લેકર હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમ તક હર નબી, હર પયગમ્બર, હર રસૂલ-લોગોંકો સુનાતે રહે, ઔર લોગોં તક પહોંચાતે રહે. ઔર વોહ પયગામ ઔર વોહ દઅ્વત, અલ્લાહકી વહદાનિયતકી, અલ્લાહકી તૌહીદકી દઅવત થી. ઈસ તૌહીદકી દઅવતકે સિલસિલે મેં હમને તીન બાતેં અબ તક બયાન કી હૈં.

એક બાત યહ બયાન કી હે કે ઉસકી અહમિયત ઔર હેસિયત ઈસ કદર ઝિયાદહ હૈ કે. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને અપને કલામે મજીદમેં ઈરશાદ ફરમાયા; **''વમા અર-સલ્ના મિન કબ્લિ-ક મિર-રસૂલિન ઈલ્લા નૂહી ઈલયહિ અન્નહૂ લાઈલા-હ ઈલ્લા અના ફઅ્બુદૂન.** (સૂ. અંબિયા, આયત-૨૫)
કે ''હમને જિતને ભી પયગમ્બર ઔર રસૂલ ભેજે હૈં ઉનકો સિર્ફ યહી પયગામ દે કર ભેજા હૈ કે મેરે સિવા કોઈ મઅ્બૂદ નહીં. પસ તુમ સબ મેરી હી ઈબાદત કરો.'' ઈસસે ઈસ દઅવતકી અહમિયત ઔર હય્સિયતકા અંદાઝા હોતા હૈ. ઈસ લિયે કે જો ચીઝ જિતની

અહમિયત રખતી હો, ઉસકે લિયે ઉસી કદર ઝિયાદહ તાકીદ કી જાતી હૈ. ઉસ કદર ઉસકો તકરારસે (બાર-બાર) બયાન કિયા જાતા હૈ.

દૂસરી બાત હમને યહ બયાન કી કે, તૌહીદકા મઅ્ના તબ તક સમઝમેં નહીં આતા, જબ તક કે હઝરત મુહમ્મદ (સ.અ.વ.) કી શખ્સિયત ગિરામી જો કાએનાતકી સબસે બળી બાલા-તર હસ્તી હૈ ઉસકો પેશે નઝર રખા ન જાએ. કે આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ આલિહિ વ સલ્લમસે બેહતર-આપસે બુલન્દતર ઔર આપસે બાલા-તર કોઈ ઈન્સાન કાએનાતમેં પૈદા હી નહીં હુઆ હૈ.

જબ હમ ઈતની બાલા-તર હસ્તીકી ઝાતકો ઔર ઉનકી સિફાતકો ઔર ઉનકે વાકેઆતકો પેશે નઝર રખેં તો ફિર હમેં યહ પતા ચલતા હૈ કે, અલ્લાહકી વહ્દાનિયતકા ઔર અલ્લાહકી તૌહીદકા મઅ્ના ક્યા હૈ ? યહ કેહ દેના કે અલ્લાહકે સિવા કોઈ રાઝિક નહીં હૈ ઔર ઉસકે સિવા કોઈ ખાલિક નહીં. અલ્લાહકે સિવા કોઈ મઅ્બૂદ નહીં હૈ. અલ્લાહકે સિવા કોઈ ઈલાહ ઔર કોઈ મસ્જૂદ નહીં હૈ. ઔર ફીર દૂસરે લોગોંકે બારેમેં યહ અકીદા રખના કે, વોહ ગયબકા ઈલ્મ ભી જાનતે હૈં. હમારી ફરિયાદોંકો ભી સુનતે હૈં. હમારી બાતોંકો પૂરા કરનેકી ભી સલાહિયત રખતે હૈં. હમારી બિગળીકો સંવાર સકતે હૈં-નફઅ વાલોંકો નુકસાન પહોંચા સકતે હૈં ઔર જો નુકસાનમેં મુબ્તિલા હૈં ઉન્હેં નુકસાનસે બચાકર નફઅ દે સકતે હૈં. યહ સારી ચીઝેં, ઈનકા એઅ્તેકાદ રખના, યે સબ અલ્લાહકી તૌહીદકે મનાફી (મુખાલિફ) હૈ.

તીસરી બાત મૈંને ઈસ સિલસિલેમેં જો બયાન કી થી, કુરઆન મજીદકે હવાલે સે, વોહ યહ બયાન કી થી, કે કભી હમને ઈસ બાત પર ગૌર નહીં કિયા કે, અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ખાસ તૌર પર નબીયોં ઔર રસૂલોંકા નામ લે કર, ઔર ઉનકી ઝિન્દગીયોંકે અહવાલ બયાન કરકે ઉનકી બે-કસી ઔર બેબસીકોં ક્યું ઝિકર કિયા હૈ. કભી ઈસ બાત પર આપને ગૌર કિયા હૈ ? અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને સારે નબિયોંકા તઝકિરહ કિયા. ઔર નબી એક બાલ-તર હસ્તીકા નામ હોતા હૈ. એક ઐસે મુન્તખબ ફર્દ (પસંદીદહ ઈન્સાન) કો કહા જાતા હૈ. ઔર જિસકો અલ્લાહ અપને બન્દોંકી તરફ અપના પયગામ પહોંચાનેકે લિએ મુન્તખબ ફરમા લેતા હૈ. ઔર ફિર ઉસકા હર હર

અમલ અલ્લાહકી રઝા કે તાબેઅ હો જાતા હૈ. વોહ કોઈ બાત અપની મરઝીસે નહીં કરતા. કોઈ બાત અપની મરઝીસે નહીં બોલતા. કોઈ કામ અપની મરઝીસે નહીં કરતા. નબી તભી બોલતેં હૈં જબ અલ્લાહ બોલનેકા હુકમ દેતા હૈ. ઐસા બરગુઝીદા ઔર ઐસે પસંદદીદહકો નબી ઔર પયગમ્બર કહા જાતા હૈ. ઐસા શખ્સ જબ કે ઈતને બળે મકામ પર ફાઈઝ હૈ કે અલ્લાહને ઉસે સારી મખલૂકાતમેંસે ઈન્તેખાબ કરકે ઉસે અપની પયગમ્બરી ઔર અપની રિસાલાતકે લિએ પસંદ કર લિયા-મુન્તખબ કર લિયા, ઉસકે સરપે તાજે નુબૂવ્વત ઔર રિસાલત રખ દિયા. ફિર ઐસી શખ્સિયતકા ઝિકર કરતે હુએ ઉસકી બેબસી ઔર ઉસકી બેકસીકા તઝકિરહ ક્યું કિયા જાતા હૈ ? યહ બાત સમઝનેકી હૈ.

કુરઆન પાક કે અંદર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને બહોતેરો નબીયોંકી ઝિકર કિયા હૈ. જહાં ઉનકી શાનકો બયાન કિયા હૈ. જહાં ઉનકે ઊંચે દરજ્જેકો બયાન કિયા હૈ. જહાં ઉનકી પાકીઝગી ઔર તહારતકો બયાન કિયા, વહાં યહભી બયાન કિયા હૈ કે, કિસીકે પાસ ખાનેકે લિએ કુછ નહીં થા. કિસીકે પાસ પીનેકે લિએ કુછ નહીં થા. વહાં યહ ભી તઝકિરહ કિયા કે કોઈ તન્હાઈયોંમેં અપને રબકી બારગાહમેં ગિળગિળાતા હુઆ કેહતા હૈ **"રબ્બિ ઈન્ની લિમા અન્ઝલ્ત ઈલય્ય મિન ખયરિન ફકીર."** ઔર (મુસા અલયહિસ્સલામ) કેહને લગે અય રબ તૂ જો કુછ ભલાઈ મેરી તરફ ઉતારે મૈં ઉસકા મોહતાજ હૂં.

અલ્લાહ ! મૈં ભૂખા હૂં મેરે પાસ ખાનેકો કુછ ભી નહીં. અલ્લાહ મૈં મોહતાજ હૂં. મૈં ફકીર હૂં. તૂં ગની હૈ. તૂ મુઝે ગની ફરમા દૈ. યહ ફકીરીકા તઝકિરહ અલ્લાહને ક્યું કિયા હૈ ?

કહીં અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને કિસી ઐસે નબીકા તઝકિરહ કિયા હૈ, જો કે ઈન્તિહાઈ બુલન્દ મકામ પર ફાઈઝ હોને કે બાવજૂદ રબ્બે કાએનાતને ઉસકે બારેમેં યહ કહા હૈ કે વોહ બીમાર થા ઔર બીમારીને ઉસકો નિઢાલ કર ડાલા થા. ઔર ઈસ તરહ નિઢાલ કર દિયાથા કે, બેગાને તો છોળતે હી હૈં, અપને ભી છોળ બૈઠે થે ! હઝરત ઐયુબ અલયહિસ્સલામ.

કહીં કિસીકા તઝકિરહ કિયા કે લોગ ઉસકો ઉઠા કર સમંદરમેં ફેંક દેતે હૈ યુનુસ અલયહિસ્સલામ ઔર સમંદરમેં ફેંક દેને કે બાદ એક મછલી આતી હે, ઉસે નિગલ લેતી હે. ઔર ઉસે અપને પેટમેં છુપા કર સમંદરકી તહોંમેં ઉતર જાતી હે. ઔર વોહ બેકસી ઔર બેબસીકે આલમમેં મછલીકે પેટકી તારીકીમેં પાનીકે અંધેરેમેં, રાતકી તારીકીમેં ઔર સમંદરકી તહોંકી તારીકીમેં પળા હુઆ હે.

કયા સબબ હે ? કભી યહ બાત સોચી હે ? એક લમહે કે લિયે અગર તવજ્જોહકે સાથ મેરી બાત સુનોગે, તો ઐસા મસ્અલા સમઝમેં આએગા કે અલ્લાહકે ફઝલો કરમસે તૌહીદકી અઝમત અપને દિલોંકે અંદર ઉજાગર
હો જાએગી. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ઉન બળે બળે લોગોકા મકામ, ઉનકી મનઝિલત ઔર ઉનકી શાન ઔર ઉનકે દરજાત ઔર ઉનકા મન્સબ બયાન કરનેકે બઅદ ઉનકી બેકસિયાં ઔર બેબસિયોંકા તઝકિરહ ઈસ લિએ કિયાહે, કે અલ્લાહકે બન્દો ! જબ ઈતને બળે બળે લોગ ભી અલ્લાહકે મોહતાજ હૈં તો તુમ્હારી હેસિયત કયા હે ? અલ્લાહકી બારગાહમેં જબ ઈતને બળે બળે લોગ, ઈતની શાનોંવાલે લોગ, ઈતને બળે મકામવાલે લોગ, ઈતને બુલન્દ મનાકિબવાલે લોગ, યહ બેકસ હૈં તો બાકી કૌન હે જો કિસી દૂસરેકી બેકસીકો દૂર કર સકતા હે ?

અલ્લાહને હઝરત યુનુસ અલયહિસ્સલામકા તઝકિરહ ફરમાયા કે, **વ ઝન્નૂનિ ઈઝ્ઝ-હ-બ મુગાઝિબન ફ ઝન્ન અલલન્નક્દિ-ર અલયહિ ફ નાદા ફિઝ્ઝુલુમાતિ અલ્લા ઈલા-હ ઈલ્લા અન્ત સુબ્હાન-ક ઈન્ની કુન્તુ મિનઝ્ઝાલિમીન** (સૂ. અંબિયા, આયત-૮૭) “મછલી વાલે હઝરત યુનુસ અલયહિસ્સલામકો યાદ કરો કે જબ વોહ ગુસ્સાસે ચલ દિયા. આખિર વોહ અંધેરોંકે અંદરસે પુકાર ઉઠા કે, અલ્લાહ તેરે સિવા કોઈ મઅ્બૂદ નહીં. તૂ પાક હૈ. બેશક મૈં ઝાલિમોંમેં હો ગયા.

અલ્લાહ ! ઈસ મછલીકે પેટકે અંદર કોઈ ભી નહીં જાનતા કે, યુનુસ અલયહિસ્સલામપે કયા ગુઝર રહી હે ? ઉસકે ઘરવાલોંકો મઅલૂમ હી નહીં. ઉસકે રિશ્તેદારોંકો મઅલૂમ નહીં. ઉસકે કરીબી લોગોંકો મઅલૂમ નહીં. ઔર જિન્હોંને યુનુસ અલયહિસ્સલામકો જના હે ઉનકો પતા નહીં કે યુનુસ અલયહિસ્સલામ કહાં ગએ હૈં. કોઈ આદમી અપને ઘરમેં મર જાતા હે. લોગ કમ અઝ કમ ઉસે નહ્લાતે

હે. ધુલાતે હૈં. કફનાતે હૈં. ફિર અપન કંધો પર ઉઠાકે કબ્રસ્તાનમેં લે જાતે હૈં. ફિર અપને તૌર તરીકોંકે મુતાબિક ઉસે અલવિદાઅ્ કેહતે હૈં. અલ્લાહ મૈં તો ઐસા મછલીકે પેટમેં ગયા કે કોઈ જાનતા ભી નહીં, ઝિન્દાહ ભી હૂં કે મર ગયા હૂં. કોઈ પતા નહીં કિસીકો મઅલૂમ નહીં કે યુનુસ કહાં ગએ. **"ફ સા-હ-મ ફ કા-ન મિનલ મૂદ્હઝીન. ફલ્ત-ક-મહુલ હૂતુ વ-હુ-વ- મુલીમ"** (સૂ. સાફ્ફાત, પારા નં. ૨૩, આયત-૧૪૧-૪૨) કુરઅહ અંદાઝી હુઈ તો યે મગલૂબ હો ગયે. તો ફિર ઉન્હેં મછલીને નિગલ લિયા ઔર વોહ ખુદ અપને આપકો મલામત કરને લગ ગયે.''

લોગોંને ઉઠાયા. કુરઅહ (નામની કાપલી) ડાલા ગયા. કશ્તીમેં બૈઠે. કશ્તી ડોલને લગી. કશ્તીવાલોંને કહા, ''કોઈ અપને માલિક કા ભાગા હુઆ શખ્સ ઈસ કશ્તીમેં આયા હે. જિસકી વજહસે કશ્તી ભંવરમેં ગિર ગઈ હે. કુરઅહ ડાલો ! જિસકે નામકા કુરઅહ નિકલેગા વહી વોહ શખ્સ હોગા, જો અપને માલિક સે ભાગા હુઆ હોગા. ! ઉસકો ઉઠાઓ કશ્તીસે, ઉઠા કર સમંદરમેં ફેંકદો. તાકે ઉસકી જાન જાએ. બાકીકે લોગોંકી જાન બચ જાએ ! અર્શવાલા કેહતા હે. કુરઅહ ડાલા ગયા તો ઉસકા નામ નિકલા. જો કાએનાતકા સબસે બેહતરીન ઈન્સાન યુનુસ અલયહિસ્સલામ થા. અલ્લાહકા નબી, અલ્લાહકા પયગમ્બર-અલ્લાહકા રસૂલ. ઉસસે બેહતર કૌન હો સકતા હે ?

"ફસા-હમ ફકા-ન મિનલ મુદ્હઝીન" ઔર યહ ભાગા હુઆ થા અપને માલિકસે. કૈસે ? તબલીગકે લિએ અલ્લાહને મબઊસ કિયા. બસ્તીવાલોંને માનનેસે ઈન્કાર કિયા. ઘબરા ગએ. યહ નહીં માનતે તો કિસી ઔર બસ્તીમેં ચલે જાતે હૈં. અલ્લાહને ફરમાયા. મુઝસે ભાગ કર કહાં જાતેહો. **ફસા-હ-મ ફકા-ન મિનલ મુદ્હઝીન.** કુરઅહ નિકલા તો યુનુસ અલયહિસ્સલામકા નામ નિકલા લોગોને ઉઠાયા ઔર સમંદરમેં ફેંક દિયા અલ્લાહને એક મછલીકો હુકમ દિયા. ઉભરો પાનીકી સત્હ પર ઔરઉસકો સાલિમ અપને પેટમેં નિગલ કર લે જાઓ ! **ફલ્ત-કમહુલ હૂત.** ફિર અલ્લાહ ફરમાતે હે **વઝન્નૂ-ન ઈઝ્ઝહ-બ મુગાઝિબન.**

કુરઆન ઈતની પુર લુત્ફ કિતાબ હૈ કે અગર ઈસકે અંદર એચ પેચ ન લગાયા જાએ ઔર ઈસકા સાદા તરજુમહ પળ્હા જાએ તો મોઅમીનોંકે દિલ ઈમાનસે ખિલ ઉઠતે હૈં. જો ઉનકે દિલોંકી ઝમીન હૈ વોહ સરસબ્ઝ શાદાબ હો જાતી હૈ.

અલ્લાહ તઆલાને યહ ભી ઈર્શાદ ફરમાયા હૈ કે : **"ઈન્નમલ મુઅ્મિનૂનલ્લઝી-ન ઈઝા ઝુકિરલ્લાહુ વજિલત કુલૂબુહુમ વ ઈઝા તુલિયત અલય્હિમ આયાતુહૂ ઝાદતહુમ ઈમાનંવ વ અલા રબ્બિહિમ ય-તવક્કલૂન."** (સૂ. અન્ફાલ, આયત-૨). "બસ ઈમાનવાલે તો ઐસે હોતે હૈં, કે જબ અલ્લાહ તઆલાકી આયતેં ઉનકો પળ્હ કર સુનાઈ જાતી હૈં તો વોહ આયતેં ઉનકે ઈમાનકો ઔર ઝિયાદહ કર દેતી હૈં. ઔર વોહ લોગ અપને રબ પર તવક્કુલ કરતે હૈં."

મુઅ્મીન વોહ હૈં, કુરઆનકી આયતે જબ ઉનકે સામને પળ્હી જાતી હૈં, ઉનકે ઈમાનકે બાગાતકે અંદર લહર દોળ જાતી હૈ. ઉનકે અંદર એક બહાર આ જાતી હૈ. અલ્લાહ કેહતા હૈં **"વઝન્નૂન"** ઔર યાદ કરો ! યુનુસ અલયહિસ્સલામકો. ઈઝ્ઝ-હ-બ મુગાઝિબન જબ વોહ ગુસ્સે હોકર અપની બસ્તીસે નિકલ ભાગે. **ફ ઝન્ન અલ્લન નક્દિ-ર અલયહિ** વોહ સમઝતા થા કે મૈં રબસે ભાગ કર ચલા જાઊંગા. હમને ઉઠાયા મછલીકે પેટમેં સમો દિયા. અબ આંખ ખોલી તો દેખા કે મછલીકે પેટકા અંધારા, રાતકા અંધેરા. ફનાદા ફીઝ્ઝુલુમાત. તેહ દર તેહ અંધેરોંમેં, પુકારા તો અર્શવાલે રબકો પુકારા. ઉનકે ભી બુઝુર્ગ તો થે. બુઝુર્ગ યુનુસ અલયહિસ્સલામકે નહીં થે ? લોગોંકે લિએ બુઝુર્ગ તો પરાએ હોતે હૈં. યુનુસ અલયહિસ્સલામકે તો અપને ઘરકે બુઝુર્ગ થે, જાનતે હો કે નહીં જાનતે ?

હઝરત યુનુસ અલયહિસ્સલામકે નસબ કે અંદર, યુનુસ અલયહિસ્સલામકા સિલસિલએ નસબ હઝરત યઅકૂબ અલયહિસ્સલામ તક મિલતા હૈ, ઔર હઝરત યઅકૂબ અલયહિસ્સલામ હઝરત ઈસ્હાક અલયહિસ્સલામ કે બેટે હૈં. ઔર હઝરત ઈસ્હાક અલયહિસ્સલામ હઝરત ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામ ખલીલુલ્લાહકે બેટે હૈં. લેકિન ન અપને બાપકો પુકારા-ન દાદા કો, ન

કિસી ઔર બુઝુર્ગકો પુકારા, સિર્ફ અલ્લાહકો પુકારા. **"લા ઈલા-હ ઈલ્લા અન્ત સુબ્હાન-ક ઈન્ની કુન્તુ મિનઝ્ઝાલિમીન."** અલ્લાહ મૈં બેબસ હૂં. ઈન અંધેરોંમેં ભી અગર નજાત કોઈ ઝાત દે સકતી હૈ, તો તેરી ઝાત દે સકતી હૈ. તેરે અલાવાહ ઈન અંધેરોંસે કોઈ બચા સકતા નહીં. વોહ બચાએગા, જો ઈન અંધેરોમેં ઈન અંધેરોંસેં કોઈ બચા સકતા નહીં. વોહ બચાએગા, જો ઈન અંધેરોંમેં હોનેવાલી ગુફતગૂ (બાતચીત) સુનનેકી કુદરત રખેગા. ઔર જિસકો યે પતા હી નહીં કે દીવારકે પીછે ક્યા ગુફતગૂ હો રહી હૈ. વોહ ગુફતગૂ કરનેવાલેકી ગુફતગૂ સુનતાહી નહીં. ઉન કી ફરીયાદકો પૂરા કૈસે કરેગા ? પુરા તો વોહ કરેગા, જો સુનતા હૈ, પૂરા તો વોહ કરેગા જો દેખતા હૈં !

ફનાદા ફિઝ્ઝુલુમાત. યુનુસ અલયહિસ્સલામને અંધેરોંમેં પુકારા. યહ હિકમત હૈ ઈસ બાતમેં કે અલ્લાહને બળે બળે લોગોંકા તઝકિરહ કરતે હુએ સાથ હી ઉનકી બેકસીયોં ઓર બેબસીયોંકા તઝકિરહ કિયા. તઝકિરહ ઈસ લિયે કિયા, કે કાએનાતકે લોગો, તુમ્હેં અલ્લાહકી ઝાતકા ઈલ્મ હો. તુમ્હેં રબ્બે કાએનાતકી તૌહીદકા ઈલ્મ હો ! તુમ્હેં પતા ચલે કે તૌહીદ કિસકો કેહતે હૈં. ઈસ લિયે અલ્લાહને ફરમાયા ફનાદા-ઉસને પુકારા.

તો બતલાઓ ! યુનુસ અલયહિસ્સલામ પયગમ્બર હૈં, નબી હૈં, અલ્લાહકે પસંદદીદહ હૈં. ક્યા યે અપને આપકો ખુદ મછલીકે પેટસે બચાનેકી કુદરત રખતે થે ? નહીં ! ઓ બાલો ! નહીં. ખુદ કેહ રહે હૈં લાઈલા-હ ઈલ્લા અન્ત. તેરે સિવા કોઈ નહીં બચા સકતા. જબ પયગમ્બર હોનેકે બાવજૂદ યુનુસ અલયહિસ્સલામ અપના બચાવ ખુદ નહીં કર સકતે, તો જો પયગમ્બર ભી નહીં હૈ વોહ દૂસરોંકો કૈસે બચા સકતે હૈ ? ઈન પર તો અલ્લાહકી વહ્ય ભી નહીં ઉતરી. ઉનકે કામ, કૌલ-ફેઅલ ઔર બાતકી ઝમાનત ભી રબને દી નહીં. તુમ ઉનકો પુકારતે હો ! ઔર જિસકી હર હર હરકતકી ઝિમ્મેદારી અર્શવાલેને લી હૈ વોહ ભી અપને આપકો બચાનેકે લિએ કુદરત નહીં રખતે હૈં.

લાઈલા-હ ઈલ્લા અન્ત ઈતના પસંદીદહ કૌલ હૈ. મઅ્ના ક્યા હૈ ઈસકે? અલ્લાહ તેરે સિવા કોઈ ફરિયાદ સુન સકતા હી નહીં. **લા**

ઈલા-હ અન્ત સુબ્હાનક. તૂ પાક ! **ઈન્ની કુન્ત મિનઝ્ઝાલિમીન.** મૈં ઝુલ્મ કરનેમેં કસૂરવાર, મુઝસે અલ્લાહ ભૂલ હો ગઈ.

ઔર અલ્લાહને કુરઆનમેં ફરમાયા : **"વ અય્યુ-બ ઈઝ નાદા રબ્બહૂ અન્ની મસ્સનિયઝ્ઝુર્રુ વ અન્ત અર-હમુર્રાહિમીન"** (સૂ. અંબિયા, આયત-૮૩) ઔર યાદ કરો અય્યુબકી ઉસ હાલતકો જબ કે ઉસને અપને પરવરદિગારકો પુકારા, કે મુઝે યે બીમારી લગ લઈ હય. ઔર તૂ રહમ કરનેવાલોંસે ઝિયાદા રહમ કરનેવાલા હય. ઔર યે વોહ અય્યુબ અલયહિસ્સલામ હૈં જિનકો અલ્લાહને 'અપના બંદા' ફરમાયા.

"વઝ્કુર અબ્દના અય્યૂબ (સૂ. સાદ, આયત-૪૧) ઔર યાદ કર હમારે બંદે અય્યૂબકો. અલયહિસ્સલામ

ઈતના બુલન્દ મકામ કે અલ્લાહને ઉસકો અપના બન્દા કેહકે પુકારા, હમારા બન્દા - મેરા બન્દા કહા. વોહ ખુદ અપની બમારીમેં અલ્લાહકો પુકારે? અલ્લાહ મેં કિસીકી બિમારીકો ક્યા દૂર કરૂં ? મૈં તો ખુદ બીમાર હૂં. અપની બિમારીકો દૂર કરનેકી ભી તાકત નહીં રખતા.

યહ પયગમ્બર હૈં, નબી હે, જિસકો રબને અબ્દના કેહકે મુખાતિબ કિયા. હમારા બન્દા. ગૌર કિયા આપને, સોચા આપને ! અલ્લાહ બતલાતા હે, અપની તૌહીદ ! ઔર અલ્લાહ કે બન્દો ! કહાં ભટકે ફિરતે હો-કિનકો સમઝતે હો શિફાઅ્ દેનેવાલા ? કિનકો સમઝતે હો મુશ્કિલાતસે બચાનેવાલા? કિનકો સમઝતે હો કાઝિયુલ હાજાત ? કિનસે સમઝતે હો મુશ્કિલ કુશા ?

સહાબા (રઝિ.), અવલિયાઅ-સુફિયાઅ (રહ.) ઈનકી હેસિયત ક્યા હે ? યહાં પયગમ્બર ભી અપની આજિઝીકા એઅ્તેરાફ કર રહે હૈં. અલ્લાહ મૈં બીમાર હૂં. શિફા દેનેવાલા તૂ હી હે. ઔર યે ભી ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામ કી અવલાદમેં સે હે.

યાદ રખના એક બાત ! ખલીલુલ્લાહકે બઅ્દ જિતને નબી આએ હૈં, ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામકે બાદ જિતને પયગમ્બર હુએ હૈં ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામકી અવલાદમેં હુએ હૈં, જિતને નબી વ રસૂલ આએ. અલ્લાહકો અપને બન્દે પર ઈતના પ્યાર આયા કે કેહ

દિયા : "જા ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામ આજકે બાદ જોભી નબી આયેગા તેરી અવલાદમેં સે હોગા."

જિતને પયગમ્બર આએ ખલીલુલ્લાહકી ઔલાદમેંસે આએ. યહ બિમાર હૈ, ખલીલુલ્લાહકા પૌતા ! કિસકો પુકાર રહા હૈ ? અપને રબકો (અલ્લાહકો). ક્યું અપને દાદાકો નહીં પુકારા ? વહ ખલીલ હૈ, ક્યોંકે ઉસકે દાદાને

યહ દર્સ દિયા હૈ : **"વ ઈઝાત મરિઝ્તુ ફહુ-વ યશફીન**
(સૂ. શુઅરા, આયત-૮૦) અય લોગો ! સુન લો ! મૈં જબ બીમાર પળતા હૂં તો વોહી અલ્લાહ મુઝે શિફા દેતા હૈં.

તુમને યે ક્યા કહા ? તુમને યહ કહા, રબકે પલ્લેમેં બસ વહ્દતકે સિવા ક્યા હૈ ? જો લેના હૈ લે લેંગે મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમસે, તુમને યહ મસ્અલા બનાયા હૈ. ઔર મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! અલ્લાહ તેરી કુદરતપે કુરબાન. યે મસ્અલા સમઝ જાના. શાયદ કોઈ ન બતલાએ કે અલ્લાહને ઈતને બળે ઈન્સાનોંકા તઝકિરહ કરતે હુએ ઉનકી આજિઝીકે વાકેઆત ઈસ લિયે બયાન કિયે. તાકે આનેવાલી નસલેં તૌહીદકા મસ્અલા ઉનકી ઝિન્દગીયોં પર નઝર ડાલકર સમઝ લેં, કે અગર યહ અપની ભી મદદ નહીં કર સકતે થે, તો હમારી મદદ કરનેકી કુદરત નહીં રખતે. અગર યહ નહીં કર સકતે, તો બાકી કૌન હૈ ? જો કર સકતા હૈ હૈ ? બાકી કૌન હૈ ?

નબીએ મુકર્રમ, રસૂલે મુઅઝ્ઝમ સરવરે મુકર્રમ, રસૂલે આલમ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ, આપ મૌતકી બેહોશિયો મેં મુબ્તિલા હૈં, આખરી વક્ત હૈ. ઉમ્મુલ મુઅમિનીન આયશા સિદ્દિકહ (રઝિ.) ફરમાતી હૈં. "મૈંને અપને આકાકો દેખા ! પેશાની પસીનેસે તર થી ઔર મૌતકી બેહોશિયાં આપ પર તારી થીં. બાર બાર ગશી તારી હો જાતી. ફિર આંખે ખોલતે મૈં કેહતી, મેરે આકા ! મુઝસે આપકી તકલીફ દેખી નહીં જાતી."

આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ફરમાતે હૈં, "આયશહ ! અલ્લાહ અપને નેક બન્દોં પર, મરનેસે પહલે સખતિયાં તારી કરકે, ઉનકો ઈસ તરહ પાક કર દેતા હૈ, કે ઈધર ઉનકી રૂહ નિકલે, ઉધર જન્નતુલ ફિરદૌસમેં મુન્તકિલ કર દિયા જાએ !" લેકિન તકલીફકે

આલમમેં આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ઈર્શાદ ફરમાયા, “આયશહ ! ઠંડે પાનીકા પ્યાલા મંગવાઓ ! ઉમ્મુલ મુઅમિનીન (રઝિ.) ને ઠંડે પાનીકા પ્યાલા મંગવાયા. રહમતે કાએનાત સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને અપને દસ્તે મુબારક કો ઉસ પાનીકે પ્યાલેમેં ડાલા, ફિર હાથકો તર કરકે અપની પેશાનીએ અકદસકો પોંછા. ઔર તૌહીદકા દર્સ દિયા.

લોગોંકો બતલાયા કે, તૌહીદ કિસે કેહતે હૈં ? પેશાનીએ અકદસ પર ઠંડા હાથ મુબારક ફેરા. કુછ સખ્તીમેં કમી હુઈ. આસ્માનકી તરફ રૂખ કિયા. ઔર કહા, **“અલ્લાહુમ્મ અઈન્ની અલા સકરાતિલ મવ્‌ત.”** અલ્લાહ, મવ્‌તકી બેહોશિયોં પર મેરી મદદ ફરમા. તૂ અગર મદદ ન કરે તો, મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમભી અપને નફસકી મદદ કરનેકી કુદરત રખતા નહીં. **“અલ્લાહુમ્મ અઈન્ની અલા સકરાતિલ મવ્‌ત”** અલ્લાહ મવ્‌તકી સખતિયોં પર મેરી મદદ ફરમા.

આખરી વકતમેં ભી મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ અપની બન્દગીકા, ઔર અર્શવાલેકી કુદરતકા ઔર આસમાનવાલેકી ઉલૂહિયતકા ઔર આપની બેબસી ઔર બેકસીકા એઅ્‌તેરાફ (ઈકરાર) કર રહે હૈં. ઔર મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઈસ કદર અઅ્‌લાતરીન શખસિયત ! ચશ્મે ફલકને ઈસસે બેહતર શખ્સકા ચેહરા નહીં દેખા. ઔર જબ તલક કાએનાત બાકી હૈ, દુનિયાકી કોઈ માં ઈસસે બેહતર બચ્ચા જન નહીં સકતી. ઐસા ઈન્સાન, કે જબસે દુનિયા બની ઔર જબ તક દુનિયા બાકી રહેગી તબ તલક ઐસી હસ્તી કાએનાતમેં જનમ ન લે. ઈતની બળી હસ્તીકી હાલત યહ હૈ કે વોહ ભી અપને રબકી બારગાહમેં મદદ માંગ રહા હૈ. કે **અલ્લાહુમ્મ અઈન્ની અલા સકરાતિલ મવ્‌ત.** અલ્લાહ અગર તૂ મદદ ન કરેગા તો કૌન મદદ કરેગા, અલ્લાહ મવ્‌તકી સખ્તિયોં પે તૂ મેરી મદદ ફરમા. સબક દિયા.

ઔર મુસલમાનો સુન લો ! અગર મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઐસી હસ્તી, અઝીમુલ મરતબત હસ્તી ભી આજિઝીકા મુરક્કઅ્ બનકે, અબદિયતકા મઝહર બનકે, અપને રબસે ફરિયાદ રસ હૈ, તો ઔર કૌન હૈ? જો કિસી દુસરેસે

માંગે ? ઔર કહા કરતે થે, અલ્લાહ મૈં તેરા ગુલામ હૂં, તેરે ગુલામકા બેટા હૂં. તેરી બંદીકા બેટા હૂં. મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમકી આઝિઝીકી ઈન્તિહા હૈ. મેં ભી તેરા ગુલામ ! મેરા બાપ ભી તેરા ગુલામ ! મેરી માં ભી તેરી બન્દી.

સબક દિયા તૌહીદકા ! ઔર ઈસી લિએ કુરઆન મજીદમેં અર્શવાલેને કહા (કુલ) તૂ કેહ દે ! ઉનકો, **"મા આદરી મા યુફઅ્લુ બી વલા બિકુમ."** મુઝે કુછ મઅ્લૂમ નહીં કે મેરે સાથ ક્યા હોગા ? ઔર તુમ્હારે સાથ ક્યા હોગા ? કુરઆન હૈ, કુરઆન ! યહ વોહ કેહ રહા હૈ, જિસકો અલ્લાહને

ગુનાહોંસે પાક પેદા કિયા હૈ ઔર જીસસે કભી ગુનાહ સરઝદ હો સકતા હી નહીં. અલ્લાહકી તૌહીદકા ઈઝહાર કિયા. યહ હૈ તૌહીદ !

આજ હમને ક્યા કિયા હૈ ? હમને મઆઝલ્લાહ ! ષુમ્મ મઆઝલ્લાહ! અલ્લાહકો તમામ ઈખ્તિયારસે અલાયદહ કરકે રખ દિયા હૈ. રોટી, યહ ફુલાં દેતા હૈ. બેટા ફુલાં દેતા હૈ. શિફાઅ ફુલાં દેતા હૈ. ઔર મુશ્કિલાતસે નજાત ! ઔર કુરઆનમેં અલ્લાહ ઈર્શાદ ફરમાતા હૈ. **"મા કદરૂલ્લાહ હક્ક કદરિહિ"**

(સૂ. હજ્જ, આયત-૭૪)

અય મેરે હબીબ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ તૌહીદકે ન જાનને વાલોંને અલ્લાહકી કદર નહીં જાની. ઉન્હોંને અલ્લાહકી કદર નહીં જાની. ઉન્હોને અલ્લાહકી ઝાતકો નહીં પેહચાના. **"ઝઅુફત્તાલિબુ વલ મતલૂબ"** (સૂ. હજ્જ, આયત-૭૩) ઓ પાગલો, જિનકો પુકારતે હો, વોહ ભી કમઝોર ઔર જો પુકારનેવાલે હૈં વોહ ભી કમઝોર. કમઝોર, કમઝોરકો પુકાર રહા હૈ ! ક્યા મિલેગા ? પુકારો તો **અલ્લાહુસ્સમદ લમ્ યલિદ, વલમ્ યૂલદ, વલમ્ યકુલ્લહૂ કુફુવન અહદ.**

પુકારના હૈ, તો ઉસકો પુકારો, કે સારી કાએનાત જિસકી મોહતાજ. વોહ કિસીકા મોહતાજ નહીં. જબ ચાહે તાજવરોંકો-બાદશાહોંકો લોગોંકે પયરોંકી ઠોકરોંપે રખ દે. જબ ચાહે ગદાગરોંકો, તાજવર બના દે. વોહ અલ્લાહ ! ઔર કિસીને ક્યા અચ્છા હી કહા થા ? કે હમારી હાલત ક્યા હૈ.

જો કરવટ બદલના નહીં જાનતે હૈં
ઉનહેં આપ મુશ્કિલકુશા માનતે હૈં ?

જિનકો ખુદ નેહલાતે હૈં ! જિનકો ખુદ કફનાતે હૈં ! જિનકો ખુદ કબરોંમેં દબાતે હૈં ! જિનકો ખુદ લહદકે અંદર રખતે હૈં ! ફિર ઉપર ઈંટે રખતે હૈં ! ખુદ ઈંટે રખતે હૈં, ઉપર પટરે રખતે હૈં ! ફિર ઉપર મિટ્ટી ડાલતે હૈં અપને હાથોંસે ! ઓ ! કભી સોચા હૈ ? અલ્લાહ તઆલાકી કસમ હમારા શિર્ક હઝરત ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામ કે બાપકે શિર્કસે કમતર નહીં હૈ ! ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામ છોટે સે બચ્ચે થે. બાપ બૂતગર (મૂર્તિયાં બનાનેવાલા) થા. બુત બનાતા થા ! ખુદ પથ્થર તોળતા, ખુદ ઉનકો ઘળતા. ખુદ ઉનકે નાક, કાન બનાતા ! ખુદ ઉનકો રંગ રૂપ બખ્શતા ! ખુદ બુતકી આંખે, મુંહ બનાતા ! ઔર ઉનકી મૂરતેં બન જાતી, ખુદ ઉનકે સામને માથા ટેક લેતા ! ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામને કહા, જો શકલ વ સૂરતકે લિએ તેરી દસ્તકારીકે મોહતાજ, વોહ તેરા ખુદા કૈસે હો ગયા ?

ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામને અકીદએ તૌહીદકો સમઝા. જિન્હેં હમ ખુદ બનાએં, ઉન્હીંકી પૂજા કરેં ! તુમ્હે સમઝ ક્યોં નહીં આતી ? કે નેહલાતે ખુદહો ! કફનાતે ખુદ હો ! દફનાતે ખુદ હો ! કબરોં પર મિટ્ટી ખુદ ડાલતે હો! ઓ ! તુમ દિયા ન જલાઓ તો, દિયા જલ સકતા નહીં. ઔર ફિર ખુદ માથા ટેકતે હો ? ઝઅુફત્તાલિબુ. સબ કુછ ખુદ કરતે હો ! મરને હી સે હોતા હૈ તો ખુદ મર જાઓ ! કોઈ મરનેસે ભલા વલી બન જાતા હૈ ? વોહ અલ્લાહ આપની કુદરતોંકા ઈઝહાર કરતા હૈ. ન મરનેસે અલ્લાહ અપની ખુદાઈ મનવાતા હૈ ! યે મરનેવાલોંકો ખુદા બના લેતે હૈ ! ઉનકીભી કોઈ અકલ હૈ? અલ્લાહ કેહતા હૈ, મૈં અલ્લાહ હૂં ! અલ્લાહ, કૈસે ? ક્યું ? તુ અલ્લાહ હૈ, કેહતા હૈ ઈસ લિએ અલ્લાહ હૂં. **"હુવલ હય્યુલ કૈયુમ લા તઅ્ખુઝુહૂ સિનતુંવ-વલા નૌમ."** મૈં ઈસ લિયે અલ્લાહ હૂં, ન મૈં સોતા હૂં ન મુઝે ઊંઘ આતી હૈ ન મૈં મરૂંગા, જબસે ઝમાના ન થા તબ ભી થા. જબ ઝમાના બાકી નહીં રહેગા તબ ભી મૈં બાકી રહૂંગા. **"કુલ્લુ મન અલયહા ફાન. વ યબ્કા વજહુ રબ્બિક**
ઝુલ-જલાલિ વલ ઈકરામ" (સૂ.રહમાન, આયત-૨૬-૨૭)

ઈતની મત મારી ગઈ હૈ ! અલ્લાહ ખુદાઈ મનવાતા હૈ ઝિન્દગીકા સબૂત દે કર ! ઔર તુમ્હારી મત મારી જાતી હૈ બન્દોંકો

માર કે ! મરે હુઓંકો ઈસ લિયે માનતે હૈં કે, ઉસસે કોઈ પૂછનેવાલા નહીં હે ! બેચારે સે ! કોઈ ઝિન્દોંકો માને. ઉસે ખુદા કહે ! તો જો ખુદા બના હુઆ હે ઉસસે કહેં, કુછ કરકે તો દિખા ! કિસ તરહ કરે, જિસ તરહ ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામને નમરૂદસે કહા થા !

તૂ ઝુટા હે ! તૂ અલ્લાહ નહીં હો સકતા. કહા, ક્યું ? અલ્લાહ કૌન હોતા હે ? ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામને કહા, જો મારતા હે. જો ઝિન્દાહ કરતા હે, ઉસને કહા, યહ કામ તો મૈં ભી કર સકતા હૂં. એક કેદીકો જિસકો મૌતકી સઝા હુઈથી. કેહને લગા. ઉસકો છોળ દો ! એક બેગુનાહ આદમી જા રહા હે. કેહનેલગા, ઉસે પકળો, ઉસકો માર ડાલો ! કેહને લગા, યહ કામ તો મૈંને ભી કર લિયા હે ? ખલીલુલ્લાહને સમઝ લિયા ઝિન્દાહ થા ના, ઝિન્દા ! સમઝ લિયા. યે બદબખ્ત હે ! ટેળ્હે દિમાગકા હે ઔર કજ દિલ (બાંકે દિલવાલા) બાતકો સમઝા નહીં હે. ફરમાયા :

ફઈન્નલ્લા-હ યઅ્તી બિશ્શમ્સિ મિનલ મશરિકિ ફઅ્તિ બિહા મિનલ મગરિબ (સૂ. બકરહ, આયત-૨૫૮) અલ્લાહ હોને કે જૂઠે દઅ્વેદારો ! અગર અલ્લાહ હે તો સુન ! મેરે રબને સૂરજકો મશરિકસે નિકાલા હે ! તૂ અગર રબહે તો, આજ મગરિબસે સૂરજ નિકાલકે દિખા દે! ફબુહિતલ્લઝી કફર. મુંહ પર તાલે લગ ગએ. જવાબ નહીં દે સકા !

લોગોંને બહોતસે ઝુટે કિસ્સે બના લિયે હૈં. હર શહરમેં કોઈ ઐસા શહર નહીં કે જિસ શહરકા અલગ કિસ્સા ન બના હો !

હમ સિયાલકોટકે રહનેવાલે હૈં. સિયાલકોટકા કિસ્સા બના હુઆ હે.

એક મઝાર. જો પીર મુરાદકે નામસે મશહૂર હે. સિયલકોટ તબાહ હોને લગાથા ઉસને (પીર મુરાદને), અપની ગરદનકા લહૂ નીચે રખ કર સિયાલકોટ બચા લિયા ! ઈસ તરહકે કિસ્સે હર બસ્તીમેં લોગોંને ઘળ લિયે હૈં. એક છત્રીવાલા બાબા થા ! બેચારાહ પાગલ, ઉસને સાલો સાલ તક કભી ઈસ્તિન્જા નહીં
કિયા થા ! નમાઝ પળ્હની તો બળી બાત હે ! પાગલ થા ! પાગલ ન હોતા તો ઉસકી કબરકી પરસ્તિશ ક્યું હોતી ?

પાગલ, દીવાના, ઈસ્તિન્જા કભી નહીં કિયા ! ઔર યહ સારી બાત લોગ જાનતે હૈં ! કલ હમારે સામને મરા હૈ ! કલકી બાત હૈ ! મૈંને કઈ દફઅહ વોહ બાત બતલાઈ હૈ ! એક દફઅહ હમ ઈસ્લામાબાદમેં એક બળે આદમીકો મિલકે આ રહે થે ! દસ સાલ પેહલેકી બાત હૈ !

મૌલવી થે ! બહોતસે બરેલ્વી ભી થે ! શિયા ભી થે ! દેવબન્દી ભી થે! એહલે હદીષભી થે ! જબ હમ ગએ તો હમારે સાથ શિયા થે ! વોહ જબ ભી કાલા ઝંડા દેખતે ! કેહતે સલામ અબ્બાસકો ! એક કબ્ર આઈ તો બરેલ્વી કેહતે હૈં ! ઊં ઊં ! જબ વાપસી પર છત્રીવાલે બાબાકે પાસ હમ પહોંચે, તો ગાડી મૈં ચલા રહા થા ! મૈંને કહા યહાં ભી સલામ કરો ! કેહને લગે, 'ચલો ! ચલો ! હમારા મઝાક ઉળાતે હો ?' અભી ઈસે મરે હુએ સાલહી હુઆ થા. ઉસ વક્ત મૈંને કહા, ક્યું ? મઝાકકી ક્યા બાત હૈ ? તુમ્હારે બુઝુર્ગ હૈં. ઈતને બળે બઝુર્ગ, કે મરનેકે બાદ ભી લોગોંકો તકલીફ દે રહે હૈં. ઝિન્દાહ થે તબભી લોગોંકો દુખ દેતે થે. મરનેકે બાદ ભી સળક રોકી હુઈ હૈ. વહાંસે ટ્રાફિક નહીં ચલ સકતી. ઈસસે બળી ક્યા અલામત હો સકતી હૈ, પીરકે હોને કી !

કરો સલામ ! કેહને લગે, યાર ! હમારા મઝાક ? મૈંને કહા મઝાક ! ઈસ લિએ કેહતે હો, કે હમેં પતા હૈ, કે યહ કૌન થા ? હમેં ઈસકા પતા હૈ કે યહ કૌન થા ? એક દો નસ્લ ગુઝર જાએગી, તો ફિર લોગ કહેંગે, ઓ બાબા! ઈતના બુઝુર્ગ થા કે યહાં બાબાને કંધામારા ઔર રાવી નદી દરિયાએ રાવી દો મીલ દૂર ચલા ગયા !

ઈસ તરહકે ઝુટે કિસ્સે બનાએ હુએ હૈં ! યહી હોગા અગર યહ ન હો તો કૌન ઉનકો પૂછે ?

કુરઆન, વમા કદરૂલ્લાહ ! હાય ! હાય ! યહ તો વોહ હૈં, જિનકો જાનતા કોઈ નહીં. વહાં વોહ હૈ જિસકો આસ્માનવાલે ભી જાનતે હૈં ! ઝમીનવાલે ભી જાનતે હૈં ! મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ, જિનકે મકામકા આલમ યહ હૈ કે નિગાહ ઉઠાતે હૈં તો કિબ્લાહ તબદીલ હો જાતા હૈ. **"કદ નરા તકલ્લુ-બ વજ્હિ-ક ફિસ્સમા-ઈ ફ-લ-નુવલ્લિયન્ન-ક કિબ્લતન તરઝાહા"** (સૂ. બકરહ, આયત-૧૪૪)

મેરે મહેબૂબ હમને આપકી ઈલ્તેજાસે ભરી હુઈ નિગાહોંકો દેખા હૈ. આપ અર્શવાલેકી તરફ નિગાહ ઉઠાકે કેહતે હૈં. અલ્લાહ કિબ્લાહ બયતુલમુકદસકી બજાએ કઅ્બહ હો જાએ ! અલ્લાહ તઆલાને ફરમાયા, જાઓ હમને આપકી નિગાહોંકી લાજ રખ કર કિબ્લાહ વહી મુકર્રર કર દિયા જિસકો આપકા દિલ ચાહતા હૈ. ઈતની બળી ઝાત, ઈતની બળી હસ્તી, ઔર આખરી વક્ત હૈ, ઔર ઈરશાદ ફરમા રહે હૈં. **લઅ-નલ્લાહુલ્ યહૂ-દ વન્નસાર. ઈત્ત-ખઝૂ કુબૂ-ર અંબિયા-ઈહિમ મસાજિદા**, ફરમાયા, યહૂદો નસારા પર અલ્લાહકી લઅનત, કે ઉન્હોંને અપને અંબિયાકી કબરોંકો મસાજિદ બના લિયા.

(બુખારી-મુસ્લિમ)

ઔર ફરમાયા, **અલ્લાહુમ્મ લા તત્તખિઝુ કબ્રી-ઈદા.** મેરી કબ્રકો ઈદ ન બનાના. મેરી કબ્રકો પરસ્તિશગાહ ન બનાના ! અલ્લાહ મેરી કબ્ર પૂજી ન જાએ. ઔર ફિર લોગોંકો મુખાતિબ હો કર ફરમાયા. મેરી કબ્ર પર મેલે ન લગાના ! મેરી કબ્રકો સજદાગાહ ન બનાના.

યહ હૈં મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! આખરી વક્ત ભી અલ્લાહકી તૌહીદકા દર્સ દે રહે હૈં. તો ઈસસે મઅ્લૂમ હોતા હૈ કે તૌહીદ કી કદરો કીંમત, ઔર તૌહીદકા મુકામ ક્યા હૈ ? અલ્લાહસે દુઆ હૈ કે અલ્લાહ હમેં ઈસ અકીદએ તૌહીદ પર ગામઝન રેહને ઔર ઈસ પર ઝિન્દા રેહને ઔર ઈસી પર મરનેકી તવફીક અતા ફરમાએ, આમીન-ષુમ્મ આમીન.

વ આખિરૂ દઅ્વાના અનિલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આ-લમીન.

ખુત્બા - ૬

તમામ કિસમકી તઅરીફાત વહદહૂ લા શરીક ખાલિકે કાએનાત માલિકે અર્ઝો સમાઅકે લિયે હયં. ઔર લાખોં કરોળોં દરૂદો સલામ હોં ઉસ હસ્તીએ અકદસ વ મુકદ્દસ પર જિનકા નામ નામી ઈસ્મે ગિરામી મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલય્હિ વ અલા આલિહિ વ અસ્હાબિહિ વ સલ્લમ હય. વોહ ઝાતે મુકદ્દસ કે રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને જિન્હેં રહમત કાએનાત બનાકે ભેજા ઔર જિનકે ઝરીએ એહલે કાએનાતકી હિદાયત ઔર રહમાનુઈકા બંદોબસ્ત ફરમાયા. હમને પિછલે મુતઅદદ ખુત્બાતમેં એક હી બાતકા તઝકેરહ જારી રખ્ખા હય. ઔર યે બાત ભી ઐસી હય કે ઈસકા બહુત ઝિયાદા તઝકેરહ કિયા જાએ. ઔર મુતઅદદ પહેલૂઓંસે ઉસ પર રોશની ડાલી જાએ. ઔર મુખ્તલિફ ઉસ્લૂબ (તરીકે ઉસકો ઝહન નશીન કરાનેકે લિયે ઈખ્તિયાર કીયે જાએં. તાકે લોગોંકે દિલ વ દિમાગમેં ઉસકી કદ્રો કીંમત, ઉસકી હયસિયત ઔર અહમિયત ઔર અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતકી બારગાહમેં ઉસકે મુકામ ઔર ઈબાદતમેં ઉસકે ઝરીએ ઔર ઉસકે સબબસે કુબૂલિયત, ઔર અદમે કુબૂલિયત કા લોગોંકો ઈલ્મ હો.

ઔર વોહ બાત હય અલ્લાહકી તવહીદ. હમને પિછલે મુતઅદદ ખુત્બાતમેં યે બાત-બયાન કી હય કે અલ્લાહકી તવહીદકા મસ્અલા ઐસા મસ્અલા હય જિસ મસઅલેકે બયાનકે લિયે એક લાખ ચોબીસ હઝાર યા ઉસસે કમો બેશ (કમ-ઝિયાદા) રસૂલ આએ. ઔર યેહી મસ્અલા દઅ્વતુ ર્રુસૂલકા ઉન્વાન ઔર મવઝુઅ બનના થા. ઔર યેહી વોહ મસ્અલા હય જિસકો રહમતે કાએનાત હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને મક્કામેં ઈકામતકે (રહેઠાણકે) ૧૩ બરસમેં બ-તકરાર બયાન કિયા હય. ઔર યેહી વોહ એક મસ્અલા હય જિસકી વજહસે મુશરિકીને મક્કાકો ઈખ્તિલાફ- રહા. વર-ના ઉન્હેં નબીએ પાક સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમકી દઅ્વતસે ઔર કોઈ ઈખ્તિલાફ ન થા. ઉન્હે સિર્ફ યેહી ઈખ્તિલાફ થા કે આપ એક અલ્લાહકી પરશ્તિશ (ઈબાદત) કી બાત કરતે હય. ઔર હમેં હર બાત કુબૂલ હય સિવાએ ઈસકે કે હર કામ સિર્ફ અલ્લાહ હી કર સકતા હય. બલ્કે (ઉન લોગોંકા અકીદહ યે થા કે) અલ્લાહ ભી

કર સકતા હય ઔર અલ્લાહકે પ્યારે બંદે જિન્હેં અલ્લાહકે નઝદીક તકર્રુબ ઔર અલ્લાહકે યહાં પસંદદીદ્ગી ઔર મકબુલિયત હાસિલ હય. વોહ ભી કુછ કર સકતે હયં.

લોગોંને યહ સમઝા હૈ કે એક અલ્લાહકો માન કર બાકી સબ કુછ કિએ જાઓ. તૌહીદમેં કુછ ફરક નહીં આતા. લોગ કહેતે હૈં, તૌહીદ તો ઈસીકા નામ હૈ કે, એક અલ્લાહકે સિવા કોઈ ઔર અલ્લાહ માના ન જાએ. હાલાંકે મુશરિકાને અરબ ઔર કુફ્ફારે કુરય્શ, ઉનકા ભી અકીદહ યહી થા કે અલ્લાહ એક હી હૈ. વોહ ભી દો અલ્લાહ નહીં માનતે, ઉનકે નઝદીક ભી રબ એક હી થા. ફિર ભી અલ્લાહને ઉન્હેં મુશરિક કહા હૈ.

તૌહીદ સિર્ફ યે હી નહીં હૈ કે, અલ્લાહકે સિવા કિસી ઓરકો અલ્લાહ ન માનના ! ક્યોંકે કલામે મજીદમેં રબ્બે કાએનાતને અરબકે મુશરિકોં ઔર કુરય્શકે કુફ્ફારકા તઝકિરહ કરતે હુએ બેશુમાર મકામાત પર યહ બાત ફરમાઈ કે, અય મેરે નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! આપ અગર ઈનસે પૂછેં કે : **મન ખલકસ્સમાવાતિ વલ-અર્ઝ**, કે ઝમીન ઔર આસ્માનકો કિસને પૈદા કિયા? તો ‘**લિ-ય-કૂલુન્નલ્લાહ** વોહ કહેંગે કે અલ્લાહકે સિવા ઉનકો પૈદા કરનેવાલા દૂસરા કોઈ નહીં. અગર આપ ઈનસે પૂછેં કે : **અમ્મંય-યહદીકુમ ફી ઝુલુમાતિલ બર્રિ વલ બહરિ** (સૂ. નમ્લ, આયત-૬૩) કૌન હૈ જો તુમ્હેં ખુશકી ઔર તરીકી તારિકિયોંમેં રાહ દિખાતા હૈ ? કૌન હૈ જો તુમ્હેં રાહે રાસ્ત પર ગામઝન રખતા હૈ ઔર મંઝિલકી ખબર દેતા હૈ ? **અમ્મંય યબ્દઉલ ખલ્ક, ષુમ્મ યુઈદુહ.** કૌન હૈ ? જિસને દુનિયાકે અન્દર તખ્લીકકા આગાઝ કિયા ઔર સારી દુનિયાકો તબાહ કરનેકે બાદ દુનિયાકો દોબારહ પૈદા કરેગા ? તો કહેંગે અલ્લાહકે સિવા કિસીકે બસમેં નહીં.

અમ્મયં યુજીબલ મુઝતર્ર ઈઝા દઆહુ વ યકશિફુસ્સુ-અ વયજ્અલુકુમ ખુ-લ-ફાઅલ અર્ઝ (સૂ. નમ્લ, આયત-૬૨) આપ ઉનસે પૂછે ંકે કૌન હૈ ? જો બિગળીકા બનાનેવાલા-મુશ્કિલાતમેં ઘિરે હુવેકી મુશ્કિલાતકો દૂર કરનેવાલા (તમામ મસાઈલમેં મુબ્તિલા શખ્સકી સુનનેવાલા) **અ-ઈલાહુમ્ મઅલ્લાહ** અલ્લાહકે સિવા કોઈ ઔર ભી હૈ ? તો કહેંગે અલ્લાહકે સિવા કોઈ નહીં.

વલઈન સઅલ્તહુમ મન નઝ્ઝલ મિનસ્સમાઈ માઅન ફઅન્નબિહિલ અર્ઝ-મિમ્બઅ્દિ મવ્તિહા. લયકૂલુન્નલ્લાહ (સૂ. અનકબૂત, આયત-૬૩) અય અલ્લાહકે નબી (સ.અ.વ.) આપ ઉનસે સવાલ કરેં કે કૌન હે ? જિસને આસ્માનસે પાની નાઝિલ કરકે મુરદહ ઝમીનકો ઝિન્દહ કિયા ! ઔર ઉસકે અન્દર કિસ્મ કિસ્મકે ફલ પૈદા કિસને કિએ ? તો કહેંગે કે અલ્લાહકે સિવા કોઈ નહિં.

ફિર જબ ઉન્સે (મુશ્રીકીને મક્કા કો) પૂછા જાતા કે તૂમ અલ્લાહકે સિવા દૂસરે મઅ્બૂદોંકી ઈબાદત ક્યું કરતે હો ? તો વોહ જવાબમેં કેહતે કે

'મા નઅ્બુદુહુમ ઈલ્લા લિયુકર્રિબૂ-ન-ઈલલ્લાહિ ઝુલ્ફા.' (સૂ. ઝુમર-૩) હમ કિસીકો અલ્લાહ નહીં માનતે અર્શવાલેકે સિવા. હમ તો યહ કેહતે હૈં, યહ પહોંચે હુએ બુઝુર્ગ હૈં જિનકો અલ્લાહકે યહાં બળી કબૂલિયત હાસિલ હે. હમ ઉનકે સામને ઈસ લિએ ઝુકતે હૈં કે ઉનકે સામને હમારી ફરિયાદેં રખે ઔર ફિર યે હમારી ફરિયાદેં રબકે સામને પેશ કરતે હૈં. હમતો સિર્ફ ઈસ લિએ ઉનકો પૂજતે હૈં, કે યહ હમેં રબકે કરીબ કરનેકા ઝરીઆ હે.

અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝતને ફરમાયા કે ઈસકા નામ શિર્ક હૈં. કોઈ ઈન્સાન-કોઈ જિન્ન, કોઈ ફરિશ્તા, ચાહે વોહ કિતના હી ઊંચે દરજેકા ક્યું ન હો, અલ્લાહકે મુકાબલેમેં ઉસકી કોઈ હેસિયત નહીં. અગર ઈન્સાન ચાહે કે અપને રબકા કુર્બ પાએ અપને રબકી પસંદગી પાએ, તો ઉસકો સારી કાએનાતસે અપને તઅલ્લુકાત તોળ કર સિર્ફ એક અલાહસે જોળના ચાહિએ. ઔર યહ અકીદહ રખના ચાહિયે : **અલ્લાહુમ્મ લા માનિ-અ લિમા અઅ્તય-ત-વલા મુઅ્તિ-ય લિમા મનઅ્-ત.** અલ્લાહ જો તૂ અતા કરે તો દુનિયાકી કોઈ તાકત તેરી અતા કે અન્દર રૂકાવટ નહીં ડાલ સકતી ઔર જો તૂ ન દેના ચાહે, સારી દુનિયા મિલકે ઉસે દે નહીં સકતી. યહ હૈ અકીદહ સહીહ ! જિસકા દોસ્ત અલ્લાહ બન જાએ દુનિયાકી કઈ તાકત ઉસકો ઝલીલ નહીં કર સકતી. ઔર જિસકા તૂ (અલ્લાહ) દુશ્મન હો જાએ. દુનિયાકી કોઈ તાકત ઉસે ઈઝ્ઝત દે નહીં સકતી.

યહ અકીદહ હે ! તો મૈંને યહ કહા થા કે ઔર નબીયોંકી ઝિન્દગીયોંકો સામને રખ કર ઈસ અકીદેકી કદરો કીંમતકા ઔર

તૌહીદકી એહમિયત ઔર કેફિયતકા ઈલ્મ હોતા હૈ, કે તૌહીદ કેહતે કિસે હૈં ?

ઔર પિછલે ખુત્બેમેં મૈંને ખાસ તૌર પર યહ બાત કહી થી કે, અલ્લાહને અપને બળે બળે બન્દોંકી ઝિન્દગીકા તઝકિરહ કરતે હુએ જાનબૂઝકે ઉનકી બેકસી ઔર બેબસીકો બયાન કિયા. જાનબૂઝકે બળે બળે બુઝુર્ગ બરગુઝીદહ ઈન્સાન, ઔર ફિર ઉનકી બેબસી ઔર બેકસી ઉનકી ફકીરી, ઉનકી મોહતાજી, ઈખ્તિયારાતસે ઉનકી બરાત, ઈક્તિદારસે ઉનકી અલાહેદગી ઔર દુન્યાકે અંદર ઉનકી મસ્કનત ? અલ્લાહને ઈસ લિએ ઉનકા ઝિક્ર કિયા હૈ. કે અય અલ્લાહકે બન્દો ! અગર ઈતને બળે લોગ ભી કોઈ હેસિયત ઔર કોઈ કુદરત ઔર તાકત નહીં રખતે તો તુમ ક્યા હો ? ઔર વોહ ક્યા હૈ ? જિનસે તુમ માંગતે હો ! ઔર જિન પર અલ્લાહકી કોઈ વહ્ય ઔર અલ્લાહકા કોઈ ઈલ્હામ ઉન પર, ઔર ન ઉનકો નુબુવ્વત, ન રિસાલત અતા હુઈ.

અગર ઈબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ અલયહિસ્સલામ, અગર ઈસ્માઈલ ઝબીહુલ્લાહ અલયહિસ્સલામ, અગર આદમ સફીઉલ્લાહ અલયહિસ્સલામ, અગર મૂસા કલીમુલ્લાહ અલયહિસ્સલામ, અગર ઈસા રૂહલ્લાહ અલયહિસ્સલામ, અગર મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ અપની બેબસી ઔર બેકસીકા અપને રબકે સામને ઈઝહાર કરતે હૈં. તો કાએનાતમેં ઔર કૌન હૈ ? જિસકી અલ્લાહકે યહાં બાત ચલતી હો, જો અલ્લાહસે ચાહે, મનવા સકતા હો. કિસકી હેસિયત હૈ.

ઔર લોગો ! આજકે ઈસ મૌઝુઅ પર આખરી ખુતબામેં આખરી બાત યહ બતલાના ચાહતા હૂં કે, અકીદએ તૌહીદકી ઈસ્લામકે અન્દર ઈતની એહમિયત ઔર હેસિયત હૈ, કે કુરઆન મજીદકે મુતાલએસે ઔર નબીએપાક હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમકે ફરામીન પળ્હનેસે યહ બાત મઅ્લૂમ હોતી હૈ કે અગર આદમીકા યહ અકીદએ તૌહીદ દુરસ્ત ન હો. બાકી કિતની ભી નેકીયાં કરે કિતને ભી અચ્છે કામ કરે. પર અલ્લાહકે યહાં ઉસકી ઝર્રહ બરાબર હેસિયત નહીં હૈ. જિતની ચાહે નેકીયાં કરલે-જિતના જી ચાહે નેક અઅ્માલ કર લે-લેકિન અગર અકીદએ તૌહીદમેં ખલલ હૈ

તો ઈન અઅ્માલકો અલ્લાહકી બારગાહમેં કોઈ કબૂલિયત હાંસિલ નહીં.

એક સો હજ્જ કર લે-કરોળોં રૂપિએ ઝકાતમેં દે દે. લાખો રૂપિએ સદકાતમેં દે દે. દિનકી પાંચ નમાઝોંકે અલાવહ કઈ નમાઝેં પળ્હે, રમઝાનકે ફર્ઝ રોઝોંકે અલાવહ સાલ ભર રોઝે રખે. લેકિન અગર તૌહીદકે અકીદેમેં ઝર્રહ બરાબર ખલલ આ ગયા તો અલ્લાહકી બારગાહમેં કોઈ કદરો કીમત નહીં. યહ અકીદએ તૌહીદકી હેસિયત હે.

રબકી બારગાહમેં અઅ્માલકી કબૂલિયતકે લિએ ભી તૌહીદકે અકીદેકો પુખ્તા હોના ઝરૂરી હે. ઈસ લિએ હઝરત મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને તેરહ બરસ તક અઅ્માલકા હુકમ દેને સે પહલે ઔર અમલકી તરગીબ દેનેસે પેશતર અકીદએ તૌહીદકો પુખ્તા કિયા. ક્યોંકે, અગર તૌહીદકા અકીદહ હી દુરસ્ત નહીં હે, તો અઅ્માલસે ક્યા ફાયદા ?

આદમી યહ ન સમઝે કે મેરી નમાઝ-મેરા રોઝા-મેરી ઝકાત-મેરા હજ્જ-મેરા સદકાહ-મેરી ખયરાત-ઔર મેરી નેકીયાં મુઝકો અલ્લાહકી બારગાહમેં પસંદીદહ બના લેંગી. પર જબ તક અકીદએ તૌહીદ દુરસ્ત નહીં હે, ઈન સારે અઅ્માલકી કોઈ કદરો કીંમત નહીં, ઔર યહ બાત મૈં નહી કેહતા. અર્શવાલેને યહ બાત અપને કલામે મજીદમેં ફરમાઈ હે. આજ ઈસ બાતકો તવજ્જોહકે સાથ સુન લેના. અલ્લાહ રબ્બુલ આલમીનને કલામે મજીદકે દસવેં પારેમેં સૂરએ તવબહકે અંદર યહ બાત કહી કે અય લોગો ! **‘અ-જ અલ્તુમ શિકાયતલ હાજ્જી વ ઈમારતલ મસ્જિદિલ હરામિક-મન આમ-ન બિલ્લાહિ વલ્ યવમિલ્ આખિરિ. વ જા-હ-દ ફી સબીલિલ્લાહ’** (સૂ. તવબદ, આયત-૧૯) ક્યા તુમને હાજિયોંકો પાની પિલા દેના ઔર મસ્જિદે હરામ કી ખિદમત કરના ઉસકે બરાબર કર દિયા હય જો અલ્લાહ પર ઔર આખિરતકે દિન પર ઈમાન લાએ ઔર અલ્લાહકી રાહમેં જિહાદ કરે.

દુનિયાકે સારે ઈબાદતખાનોમેં કઅબતુલ્લાહકો જો હેસિયત હાસિલ હે. સારી દુનિયાકે મુસલમાન, ઈસસે આગાહ હૈં. કઅબા અલ્લાહકે ઉસ ઘરકો કહા જાતા હે. જિસકે બારેમેં અર્શવાલેને યહ ઈરશાદ ફરમાયા હે, કે દુનિયાકે અન્દર અલ્લાહકી બન્દગીકે લિએ,

સબસે પેહલે જિસ ઘરકો બનાયા ગયા વોહ કઅબતુલ્લાહ હૈ. **'ઈન્ન અવ્વ-લ બય્તિંવ વુઝિ-અ લિન્નાસિ લલ્લઝી બિ બક્ક-ત મુબા-ર-કંવ વહુ-દલ લિલ્ આ-લમીન.** (સૂ. આલિ ઈમરાન, આયત-૯૬)

સબસે પેહલે ઈબાદતગાહ, જો સિર્ફ અલ્લાહકી ઈબાદતકે લિએ બનાઈ ગઈ વોહ કઅબહ, વોહ કઅબતુલ્લાહ, જિસે ખલીલુલ્લાહ, ઈબ્રાહીમ અલયહિસ્સલામ ઔર ઝબીહુલ્લાહ, ઈસ્માઈલ અલયહિસ્સલામને દો-બારહ અલ્લાહકે હુકમ પર અઝ સરેનવ તઅ્મીર કિયા. દો નબી મિલકર ઈસે તઅમીર કરતે હૈં. વોહ કઅબતુલ્લાહ ! કે સારી કાએનાતકે મુસલમાન જિસકી તરફ રૂખ કરકે નમાઝ પઢ્હતે હૈં. વોહ કઅબતુલ્લાહ ! જિસકે ગિર્દ ઘુમનેકો ઔર જિસકે અળોસ-પળોસમેં રહનેકો હજ્જ કહા જાતા હૈ. વોહ કઅબતુલ્લાહ ! જિસકે દરવાઝે પર ચિમટ કર અલ્લાહકી બારગાહમેં દુઆ માંગનેવાલેકી દુઆ કબૂલ હોતી હૈ, વોહ કઅબતુલ્લાહ ! જિસકી તરફ નિગાહ ઉઠા કર દેખનેકોભી હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ઈબાદત કરાર દિયા હૈ. વોહ કઅબતુલ્લાહ ! અલ્લાહને જિસકા નામ લેકર કહા હૈ કે, **અ-જ-અલતુમ શિકાયતલ્ હાજ્જિ વ ઈમારતલ્ મસ્જિદિલ હરામિ.** ઉસ કઅબેકી ઈઝ્ઝત-વ તવ્કીર-ઉસ કઅબેકી તઅ્મીર-ઉસ કઅબેકી આબાદી-ઉસ કઅબેકી નિગરાની ઔર ઉસ કઅબેમેં આનેવાલોંકી ખિદમત અલ્લાહકે નઝદીક કોઈ હેસિયત નહીં રખતી. જબ તક કે અલ્લાહ કે સાથ અકીદએ તૌહીદ દુરસ્ત ન હો. **અ-જ-અલ્તુમ્ શિકા-ય-તલ્ હાજ્જિ...વ યવ્મિલ્ આખિરિ.** (સૂ. તવબહ) ફરમાયા, વોહ મુઅ્મીન, જિસને ઝિન્દગીમેં કભી કઅબેકા તવાફ નહીં કિયા. જિસને કભી બયતુલ્લાહ ચેહરા ભી નહીં દેખા. લેકિન અલ્લાહકી તૌહીદકે અકીદે પે કાયમ રહા, વોહ બન્દા ! અલ્લાહકે નઝદીક કહીં ઝિયાદહ અઅ્લા મરતબા રખતા હૈ. લેકિન જો કએબેકે અન્દર રેહતા હૈ, કઅબેકી ખિદમત કરતા હૈ, કઅબેકો આબાદ કરતા હૈ, કઅબેકી તઅમીર કરતા હૈ. લેકિન અલ્લાહકી તૌહીદમેં ખલલ ડાલતા હૈ. ઉસ આદમીકી અલ્લાહકે નઝદીક કોઈ કદરો કીંમત નહીં.

વ-જ-અલૂ લિલ્લાહિ મિમ્મા-ઝ-ર-અ-મિનલ હર્ષિ વલ્ અન્આમિ નસીબન ક-કાલુ હાઝા લિલ્લાહિ બિ ઝઅ્મિહિમ્ વ હાઝા લિ શુર-કાઈના ફમા કાન લિ શુ-ર-કાઈહિમ્ ફલા યસિલુ

ઈલલ્લાહિ વમા કા-ન લિલ્લાહિ ફ-હુવ યસિલુ ઈલા શુ-ર-કાઈહિમ સા-અ મા યહ્કુમૂન. (સૂ. અન્આમ, આયત-૧૩૬)

ઔર અલ્લાહ તઆલાને જો ખેતી ઔર મવાશી (જાનવર) પયદા કિયે હૈં ઉન લોગોંને ઉનમેંસે કુછ હિસ્સા અલ્લાહકા મુકર્રર કિયા ઔર અપને ખ્યાલમેં ખુદ કેહતે હૈં કે યહ તો અલ્લાહકા હૈ. ઔર યહ હમારે મઅ્બૂદોંકા હૈ. ફિર જો ચીઝ ઉનકે મઅ્બૂદોંકી હોતી હૈ વોહ અલ્લાહકી તરફ નહીં પહોંચતી ઔર જો ચીઝ અલ્લાહકી હોતી હૈ વોહ ઉનકે મઅ્બૂદોંકી તરફ પહોંચ જાતી હૈ. ક્યા બુરા ફૈસલા વોહ કરતે હૈં.

ફરમાયા, ઝકાત, સદકાત દેનેવાલે ગયરૂલ્લાહકી રાહમેં રતી બરાબર ખર્ચ કરને કે બઅ્દ આપની સારી સદકાત ખયરાત પર પાની ફેર દેતે હૈં. અલ્લાહકી બારગાહમેં ઉનકી ખયારતકી (માલી ઈબાદતકી) કોઈ કદરો કીંમત નહીં ! બિલકુલ ઈસી તરહ દૂધકા પ્યાલા લબાલબ ભરા હુઆ હૈ. ઉસકે અન્દર નજાસતકા એક કતરા ગિર જાએ ! સિર્ફ પેશાબકા એક કતરા! એક કતરા નાપાક ચીઝકા. પૂરે પાક દૂધકો ભી નાપાક કર દેતા હૈ. ઈસી તરહ રતી બરાબર શિર્ક કરના અલ્લાહકી બારગાહમેં સારે અઅ્માલકો ઝાએઅ્ કર દેતા હૈ. અલ્લાહકી બારગાહમેં ઐસે અઅ્માલકી કોઈ કદરો કીંમત નહીં રેહતી. ઈસી તરહ અલ્લાહ તઆલાને કુરઆન મજીદમેં સૂરએ માઊનમેં ફરમાયા. **ફવય્લુલ-લિલ્ મુસલ્લીન.** નમાઝ પળ્હનવાલોંકે લિયે જહન્નમ હૈ !

અય અલ્લાહ ! નમાઝ ભી પળ્હતે હૈં ઔર જહન્નમ ભી !

ઔર યાદ રખના બાતકો ! તવજ્જોહકે સાથ મેરી બાત સુનો ! મક્કેકે અન્દર કોઈ મુનાફિક મોજૂદ નહીં થા ! નિફાક પૈદા હોતા હૈ, કુવ્વતકે ડર સે! ઉસ મુઆશિરેમેં નિફાક જનમ લેતા હૈ, જહાં કુવ્વત વ તાકત મોજૂદ હો! જહાં કુવ્વત વ તાકત મોજૂદ ન હો વહાં મુનાફિક્ત પૈદા નહીં હોતી. મક્કેકે અંદર ઈસ્લામ લાના બળા મુશ્કિલ કામ થા. ઈસ્લામકા એઅ્લાન કરના બળા મુશ્કિલ કામ થા. ઈસ્લામકી બાત કેહના બળા મુશ્કિલ કામ થા ! મક્કહ મુકર્રમહમેં કોઈ શખ્સ ઈસ્લામકા નામ લેનેકી જુરઅત નહીં કર સકતા થા ! ઐસે વક્તમેં નિફાક કા સવાલ હી પૈદા નહીં હોતા ! જબ ઈસ્લામકે અન્દર કુવ્વત તાકત આઈ. બઅ્ઝ લોગ ડરતે હુએ મુસલમાન હો ગએ. લેકિન

મક્કાહકે અન્દર વોહી ઈસ્લામકા એઅ્લાન કરતા થા જો શહાદત ગહે ઉલફતમેં કદમ રખનેકે લિએ તૈયાર હોતા થા.

મક્કાહકે લોગોંકો અલ્લાહને કહા. **ફવય્લુલ્ લિલમુસલ્લીન** નમાઝ પળ્હને વાલોંમેંસે બઅ્ઝ ઐસે હૈં જિનકે લિયે જહન્નમ હૈં. યહ કૌન હૈં ? વોહ લોગ જો નમાઝભી પળ્હતે થે ઔર અલ્લાહકે સાથ શિર્ક ભી કરતે થે.

યહ આયત મક્કહકે મુશ્રિકોંકે બારેમેં હે કે વોહ નમાઝેં ભી પળ્હા કરતે થે.

હદીષમેં આયા હે કે, હઝરત અબૂ ઝર ગફ્ફારી (રઝિ.) ઈરશાદ ફરમાતે હૈં, હમ અકીદએ તૌહીદ ઈખ્તિયાર કરનેસે પેહલે, મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ પર ઈમાન લાનેસે પેહલે ભી નમાઝ પળ્હા કરતે થે. નમાઝ હમ પેહલે ભી પળ્હતે થે. હજ ! હજ તો અરબકા કદીમી (પુરાના) દસ્તૂર થા અબૂ જહલને છપ્પન (૫૬) હજ કિએ થે. ઔર હાજિયોંકી ખિદમત ભી કરતે થે.

અલ્લાહતઆલાને ઈસકા તઝકિરહ દસવેં પારેમેં સૂરએ બરઆતમેં કિયા હૈ. કે યહ લોગ ન સિર્ફ યહ કે ખુદ હજ્જ કરતે બલકે હજ્જકે લિએ આનેવાલોંકી ખિદમત ભી કિયા કરતે થે. બેવાઓંકો કપળે દેતે, યતીમોંકી મદદ કરતે, સદકહ વ ખયરાત કરતે, કઅબહકા તવાફ કરતે, અલ્લાહકે ઘરમેં એઅ્તેકાફ કરતે. અલ્લાહકે ઘરકી ખિદમત કરતે. લેકિન ઈન સારે કામોંકે બાવજૂદ **‘મઅ્વાહુમ જહન્નમ, વબિઅ્સલ મસીર’** ઈનકા ઠિકાના જહન્નમ હે.

સબબ ક્યા હે ! સબબ યહ હૈ કે યહ સારા કુછ કરનેકે સાથ, અલ્લાહકે સાથ શિર્ક ભી કિયા કરતે થે ! સિર્ફ, એક શિર્કને ઉનકે સારે અઅ્માલ બરબાદ કર દિએ ! ન હજ્જ બાકી રહા, ન ઝકાત બાકી રહી, ન રોઝહ બાકી રહા,
ન સલાત, કોઈ ચીઝ ભી બાકી ન રહી.

તો ઈસસે યહ મઅલૂમ હુઆ કે, મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ બુનિયાદી તૌર પર ઉન લોગોંકો નમાઝ પળ્હને યા ઝકાત દેનેકા હુક્મ દેને નહીં આએ. બલકે ઉનહે અલ્લાહકી બારગાહમેં અકીદએ તૌહીદકા દર્સ દેને આએ થે ! શિર્કસે બચાને આએ થે !

ઈસી લિએ એક દિન જબ હઝરત અબૂ ઝર ગફફારી (રઝિ.), હઝરત મુહમ્દુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમકી સવારી પર સવાર, આપકે પીછે બેઠે હુએ થે, ઔર મસ્અલા પૂછા રહે થે, તો નબીએ કાએનાત સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઈરશાદ ફરમા રહે થે કે, યહ મસ્અલેકા જવાબ યું હૈ. ઈસ મસ્અલેકા જવાબ યહ હૈ !

અબૂ ઝર (રઝિ.) કે દિલમેં ખયાલ આયા તો ઉન્હોનેં અરજ કી, ‘‘યા રસૂલુલ્લાહ ! મુસલમાન બનનાહી ક્યા ? જબકે મુસલમાનસે ગુનાહ હોતા રેહતા હૈ. આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, હા, મુસલમાનસે ગુનાહ સરઝદ હો જાતા હૈ. ઈન્સાન ભૂલ-ચૂક કા મુરક્કઅ હૈ. ખતાસે બના હૈ. ઈસસે ગલતી હો જાતી હૈ.

યા રસૂલુલ્લાહ ! છોટી ગલતી ભી હો જાતી હૈ, બળી ગલતી ભી હો જાતી હૈ ? ઉનકે દિલમેં ન જાને ક્યા બાત આઈ ઉન્હોંને કહા, ‘‘યા રસૂલુલ્લાહ! મુસલમાનસે કભી ચોરી ભી હો જાતી હૈ !’’ તો આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, ‘‘હાં ! શયતાન ગુમરાહ કર દેતા હૈ. કભી ચોરી ભી હો જાતી હૈ.’’

પૂછા, ‘‘રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ, મુસલમાનોંકે પૈરોમેં લગઝિશ આકે બુરાઈ ભી હો જાતી હૈ ?’’ આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા, ‘‘હાં ! અય અબૂ ઝર ! મુસલમાનકે પૈરોમેં લગઝિશ ભી આ જાતી હૈ. ઉસસે બુરાઈ ભી હો જાતી હૈ ! અબ ઝરા સુનતે જાઓ !

ફિર ઉનકે જીમેં ખ્યાલ આયા ફરમાયા ‘‘યા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! મુસલમાનસે કભી શિર્ક ભી હો જાતા હૈ ? ‘‘ફરમાયા, ‘‘અબૂ ઝર ! સુન લો! મુસલમાનસે ચોરી હો જાતી હૈ-બદકારી હો જાતી હૈ-મુસલમાનસે શિર્ક કભી સરઝદ નહીં હોતા ! મુસલમાન કભી ભી શિર્કકા ઈરતેકાબ નહીં કરતા. ક્યૂં કે શિર્ક ઔર ઈસ્લામ આપસમેં મુતઝાદ (મુખાલિફ-વિરોધી) હેં. યહ કભી સાથ નહીં રેહતે.

આજ હમારે યહાં બેશુમાર લોગ હૈં. જિનહોંને કભી ચોરી નહીં કી. કભી ઉનકી નિગાહોંને ખયાનત નહીં કી. કભી ઉનકે દિલોંમેં આવારગીકા ખ્યાલ નહીં આયા. લેકિન સર સે પાંવ તક શિર્કમેં ડૂબે હુએ હૈં આજ ! ઔર ફિર ! હમકો લોગ ક્યા કેહતે હૈં, ‘‘ચલો ! નમાઝ

તો પઢતા હે ના ? અલ્લાહકે બન્દે ઉસકી નમાઝકા ક્યા ફાયદા ? કીસી કિતાબમેં યહ નહીં હે કે નબીએ કાએનાત સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને કિસીકો કહા હો કે, હજ્જ કરો. ઔર ઉસને રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમકી તક્ઝીબ કી હો. (ન માના હો.) કિસી કિતાબમેં યહ નહીં કે મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને કિસીકો યહ કહા હો કે તુમ સદકાહ વ ખયરાત કરો ઔર ઉસને કહા હો કે નહીં કરતા! સારા કુછ લોગ માનતે થે. ઔર આપ હેરાન રેહ જાએંગે કે ઈસમેં કિસીને નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમકી ઈસ બાતકી તકઝીબ નહીં કી, કે તુમ ઝૂટે હો !

કુરઆનકા સાતવાં પારા હે. અલ્લાહ રબ્બુલ ઈઝ્ઝત ઈરશાદ ફરમાતાહે. **કદ નઅ્લમુ-ફઈન્નહુમ લા યુકઝ્ઝિબૂ-ન-ક** (સૂ. અન્આમ, આયત-૩૩) અય નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ હમ જાનતે હેં તેરી રિસાલતકો ભી માનનેકી રાહમેં કોઈ ચીઝ રૂકાવટ નહીં. રિસાલત માનનેકે લિએ તૈયાર હેં, ઈનકો માનનેમેં અગર તકલીફ હે તો અલ્લાહકી તૌહીદ માનનેમેં તકલીફ હે. તેરી રિસાલત માનનેકે લિએ ભી તૈયાર હેં. ઉનકો સિર્ફ યહ તકલીફ હે કે, તૌહીદકા વઅ્ઝ ન સુનાઓ ! આજ મુસલમાનોંકો સારી ચીઝ ગવારા હેં.

કઈ લોગોંને મુઝસે કહા, ''આપ ઈતના અચ્છા વઅ્ઝ કરતે હો. પઢે લિખે આદમી હે. નમાઝ-રોઝેકી સાફ બાત કરતે રહેં. બળી અચ્છી બાત હે. યે ક્યા ઈખ્તિલાફકી બાત હે.'' ક્યા ઈખ્તિલાફ ? અલ્લાહકી તૌહીદકા એઅ્લાન કરના યહ ઈખ્તિલાફકી બાત હે ? અલ્લાહકી કસમ ! અગર અલ્લાહકી તૌહીદકા વઅ્ઝ કરના, યા ઈસ બાતકા કેહના, યહ ઈખ્તિલાફકી બાત હે તો નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઈસી ઈખ્તિલાફ કે લિયે હી ભેજે ગએ થે. નબીયોંકો ભેજનેકા મકસદ ઈસકે સિવા ઔર કોઈ નહીં થા. ઈસ લિએ હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને અપને એક સાથીકો કહા થા, સાથી અગર તુઝકો મજબૂર કિયાજાએ તો કલ્મએ કુફ્ર ઝબાનસે કેહ દેના. ઔર કુરઆનને ઈસકી તસદીક કી હે કે : **ઈલ્લા મન અકરિ-હ વકલ્બહૂ મુત્મઈન્નલ ઈમાન.** અગર કિસીકો કલ્મએ કુફ્ર કેહને પર મજબૂર કિયા ગયા. ઔર ઉસકે દિલમેં ઈસ્લામ હે તો ઈસ કુફ્રકા ઉસકો કોઈ નુકસાન નહીં. અલ્લાહ ઉસે મુઆફ કર દેગા. અલ્લાહ જાનતા હે.

કહા ગયા, કેહ દો ! કલ્મએ કુફ્રકા ઈઝહાર કર દો ! ઉસને કહા, યા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! અગર જબ્ર કિયા જાએ, ઔર શિર્ક પર મજબૂર કિયા જાએ તો ? તો હુઝુર સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમકા ચેહરા મુબારક ગુસ્સેસે સુર્ખ હો ગયા : **'લા તુશરિક્ બિલ્લાહ. વ ઈન કુતિલ્ત અવ હુર્રિક-ત'** અગર તેરી લાશકે ટુકળે ટુકળે કર દિએ જાએં, યા તૂ જલા દિયા જાએ, યહ ગવારા કર લેના. લેકિન અલ્લાહકી બારગાહમેં શિર્ક ગવારા ન કરના.

તૂ ઝુકા જબ ગૈરકે આગે, ન તન તેરા, ન મન.

એક દફા જબ ગૈરૂલ્લાહકી બાત કરલી. તો કુછ ભી બાકી ન રહા મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમકે સામને એક આદમીકા તઝકિરહ કિયા ગયા કે, "યા રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ! ઉસકે સર પર તલવાર રખી ગઈ ઔર કહા ગયા કે આપકી રિસાલતકા ઈન્કાર કર દે. તો ઉસને અલ્લાહકે રસૂલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ કી રિસાલતકા ઈન્કાર કર દિયા.

ઔર દૂસરા એક આદમી હે જિસકે સર પર તલવાર રખી ગઈ. ઉસને કહા મુઝે મર જાના ગવારા હૈ. મૈં રિસાલતકા ઈન્કાર નહીં કરૂંગા !

તો આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને જવાબમેં ફરમાયા. "વહ દોનોં જન્નતી હે ક્યું કે ઉસને મર કર ભી હક બાતકા ઈઝહાર કિયા. ઔર ઉસને ઝિન્દા રેહકર ઈસ્લામકી ખિદમત કરનેકે લિએ ઝિન્દા રેહના ગવારા કિયા ! ઔર ઉસને મેરી રિસાલતકા ઈન્કાર તો કર દિયા, મગર દિલમેં માનતા રહા, કોઈ હર્જ નહીં.

આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ સે પૂછા ગયા, કે : એક લમ્હેકે લિએ ભી કોઈ કેહ દે કે અલ્લાહકે સિવા ભી કોઈ અલ્લાહ હૈ ? ફરમાયા, જલતી હુઈ આગમેં જલ જાઓ ! લેકિન યહ બાત કેહના ગવારા ન કરના ! દહકતે હુએ તાલાબમેં કૂદ જાઓ. લેકિન અલ્લાહકી બારગાહમેં અગર તૌહીદકે અન્દર ખલલ આ જાએ, તો ફિર કુછ ભી બાકી નહીં બચતા. જબ્રકે સામને ભી શિર્ક કરના જાઈઝ નહીં. ઈસ કદર તાકીદ હૈ.

ઈસી લિએ તો રબ્બે કાએનાતને કુરઆન મજીદમેં એક જગા અઠારહ નબીયોંકા ઝિક્ર કિયા હૈ. જિસમેં ઈબ્રાહીમ ખલીલુલ્લાહ

અલયહિસ્સલામ, ઈસ્માઈલ ઝબીહુલ્લાહ અલયહિસ્સલામ, ઈસ્હાક અલયહિસ્સલામ, યઅકૂબ અલયહિસ્સલામ, ઝકરિય્યહ અલયહિસ્સલામ વગૈરહ હૈં. ઈન સારે નબીયોંકા ઝિક્ર કરકે કહા : **'વ લવ અશ્‌રકૂ'** અય મેરે અંબિયા ! આમ આદમીકી નેકીયોં ઔર અઅ્‌માલકા તઝકિરહ કયા ? અગર યહ અઠારહ પયગમ્બર ભી શિર્ક કા ઈરતિકાબ કર લેતે તો, અલ્લાહ ઉનકી નુબુવ્વતેં છીન લેતા. ઉનકે અમલોંકો ઝાએઅ્‌ કર દેતા. દૂસરે નબીયોંકા તો ઝિક્ર હી ક્યા ? ચોબીસવેં પારેમેં વોહ બાત કહી કે ઝમીનકા સીના શક હો જાએ ! આસમાન ફટ જાએ ! વહાં અઠારહ પયગમ્બરોંકા ઝિક્ર કિયા. ચોબીસવેં પારેમેં અપને મેહબૂબ સૈયિદુલ અંબિયા ખાતિમુર્રસુલ સૈયિદે વલદે આદમ મુહમ્મદુર રસૂલુલ્લાહ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમકા તઝકિરહ કરતે હુએ કહા.

'લ ઈન અશ-રક્‌-ત લ યહ-બતન્ન અ-મ-લુ-ક.'

તો દૂસરે પયગમ્બરોંકી બાત ક્યા ? આમેનાકે લાલ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ અગર આપસે ભી શિર્ક સરઝદ હો જાતા. સબ કુછ છીન લિયા જાતા. કોઈ નેકી ભી બાકી ન રેહતી. ન નુબુવ્વત બાકી રેહતી-ન રિસાલત ! અલ્લાહ તઆલાને સમઝાનેકે લિએ અપને નબીકા તઝકિરહ કિયા. બાકી કૌન હૈ ? જિસકી કોઈ કદરો કિંમત હૈ. ઔર ફિર તૌહીદસે પ્યાર કરનેવાલોં ! અલ્લાહકે નબી સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમસે ખુશખબરી ભી સુન લો ! ફરમાયા, કિયામતકા દિન હોગા ! હિસાબો કિતાબકે લિએ તરાઝુ રખા જાએગા ! નામએ અઅ્‌માલ હાથોંમેં થમાયા જાએગા ! **'ફઅમ્મા મન ઊ-તિ-ય કિતાબહુ બિ યમીનિહી'** - વોહ લોગ જિનકા નામએ અઅમાલ ઉનકે દાએં હાથોમેં હોગા ઉનકે હિસાબ આસાન. વોહ ખુશીસે ઉછલતે ઔર કૂદતે હુએ જન્નતકી તરફ જાએંગે. ઔર કહેંગે : **'હા-ઉ-મુકરઊ કિતાબિયહ ઈન્ની ઝનન્તુ અન્ની મુલાકિન હિસાબિયહ ફ હુવ ફી ઈશતિર-રાઝિયહ ફી જન્નતિન આલિયહ.'** (સૂ. હાક્કહ, આયત ૧૯,૨૦,૨૧,૨૨) જિનકે નામએ અઅમાલ ઉનકે દાએં હાથોમેં દિએ જાએંગે, વોહ લોગોંકો પુકાર પુકાર કર કહેંગે, આઓ ! મેરા નામએ અઅ્‌માલ તો દેખો ! કે આજ મુઝે અલ્લાહને જન્નત અતા ફરમા દી.

વ અમ્મા મન ઊ-તિ-ય કિતા-બહૂ બિ શિમાલિહી યકૂલુ યા લય્-તની લમ ઊ-ત કિતાબિયહ. વ લમ અદ્‌રિ મા હિસાબિયહ. યા લય્-તહા કા-નતિલ કાઝિયહ. મા અગ્‌ના અન્ની માલિયહ. હ-લ-ક અન્ની સુલ્તાનિયહ. ખુઝૂ હુ ફ ગુલ્લૂહુ.

(સૂ. હાકકહ, આયત ૨૫ સે ૩૦)

વોહ જિનકા નામએ અઅ્માલ ઉનકે બાએં હાથોમેં થામાયા ગયા. ઉનહેં અલ્લાહ તઆલા ફરમાએગા, વોહ ચીખતા હુઆ, રોતા હુઆ કહેગા, કાશ ! આજ મુઝકો મૌત આ જાએ, મૈં જહન્નમકા ચેહરા દેખનેસે પેહલે મિટ જાઉં ફના હો જાઉં !

અલ્લાહ કહેગા, અબ નહીં ! આજ અપને નામએ અઅ્માલ કો લેકર જાઓ ! ઔર અલ્લાહ ફરિશ્તોંકો ફરમાતા હોગા કે : **ખુઝૂહુ ફ ગુલ્લુહુ ષુમ્મલ જહી-મ સલ્લૂહુ-ષુમ્મ ફી સિલસિ-લતિન ઝરઅુહા સબ્‌ઉ-ન- ઝિરાઅન્ ફસલુકૂહુ.** (સૂ. હાકકહ, આયત ૩૦ થી ૩૨)

અય ફરિશ્તોં ઈસકો પકળો, સત્તર સત્તર ગઝ લમ્બી ઝંજીરોંમેં ઈસકો જકળો, ઔર જહન્નમકી તેહમેં ઈસકો ફેંક દો !

મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમને ફરમાયા. જહન્નમકી સતહસે જહન્નમકી તેહ તક ઈતના ફાસલા હોગા કે અગર સત્તર સાલ તક આદમી નીચે ગિરતા રહે તો જહન્નમકી તેહ તક નહીં પહોંચ સકતા. ફરમાયા, જલકે રાખ હો જાએંગે. કોએલા બન જાએંગે. ફિર કહેંગે અચ્છા હુઆ જિસ્મ જલ ગયા ! અબ કુછ અઝાબમે કમી હો જાએગી.

કુલ્લમા નઝિજત જુલૂદુહુમ બદ્દલના હુમ્ જુલૂ-દન ગય્‌રહા લિયઝૂકૂલ્ અઝાબ્ (સૂર : નિસાઅ, આયત-૫૬) જબ પુરાની ચમળી જલ જાએગી અલ્લાહ જિસ્મ પર નઈ ચમળી ચળ્હા દેગા. તા કે અજાબમેં કમી ન હો ! કહા ! મુદતેં બીત જાએંગી. ફિર અર્શવાલેકી તૌહીદ જોશ મારેગી. અર્શવાલેકી વહદાનિયતકો જલાલ આએગા. અલ્લાહકી તૌહીદ જોશમેં આએગી. અલ્લાહ તઆલા કહેગા મેરે ફરિશ્તો આઓ ! અય અલ્લાહ, હાઝિર હૈં. ફરમાયા, જહન્નમકી તરફ જાઓ ! અલ્લાહ ! જાકે ક્યા કરેંગે ? કહા ઉન જલે હુએ, કોએલા બને હુએ, રાખમેં તબદીલ હુએ ઈન્સાનોંકો દેખો, **મન કાન ફી કલ્બહૂ મિસ્કાલ ઝર્રતિમ-મિનલ ઈમાનિ.** દેખો ! વોહ જિતને લોગ, જિનસે

ગલતિયાં હુઈ, કસૂર હુએ, જહન્નમમેં ફેંકે ગએ, ઔર જિન્હોંને કભી ભી કલ્મએ શિર્કકો અપની ઝબાનસે નહીં નિકાલા ! ઔર અપને અઅ્માલમેં શિર્કકો દાખિલ નહીં હોને દિયા જાઓ ! ઉનકો જાકે, ખુશખબરી સુનાઓ, કે અલ્લાહને નઝરે કરમ તુમ પે ડાલી હૈ. અલ્લાહ ! ક્યા કરેં ઉનકો ? જલે હુએ ઈન્સાનોંકો ? અલ્લાહ યહ તો ખાકતર હો ચૂકે, કોએલા હો ચૂકે ! ઉનકો ક્યા કરેં !

અલ્લાહતઆલા ફરમાંએગા, ઉનકો જહન્નમસે નિકાલો ! અલ્લાહ ! ઉનકી આંતે ટૂંટ ચૂકી હૈં ઉનકે જિસ્મ ગલ ચૂકે (અલ્લાહ યહ કાંટેદાર દરખ્ત ખાતે રહે) અલ્લાહ ! યહ અપને જિસ્મોંસે નિકલનેવાલા પીપ પીતે રહે. અબ ઈનકા ક્યા હોગા ? અલ્લાહ ફરમાતા હૈ. મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ
વ સલ્લમસે હદીષે કુદ્સી હૈ. રહમતે કાએનાત સલ્લલ્લાહુ
અલયહિ વ સલ્લમને કહા, અલ્લાહ કેહતા હૈ, મુઝે અપની કિબ્રિયાઈકી કસમ હૈ-મૈં અપને ઉન બન્દોંકો મુઆફ કર દૂંગા. જિન્હોંને મેરી તૌહીદકી લાજ રખી. મેરે સાથ શિર્ક નહીં કિયા. નિકાલો ઉનકો !

નબીએ કાએનાત સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ઈરશાદ ફરમાતે હૈ. અલ્લાહકે ફરિશ્તે નિકાલેંગે. કહેંગે અલ્લાહ ! ઈન જલે હુએ ઈન્સાનોંકો ક્યા કરેં. ફરમાયા, ઈનકો જન્નતકી નહરોંમેં ફેંક દો. ઉનકો જન્નતકી નહરોંમેં ફેંકા જાએગા. ઈસ તરહ જલે હુએ ઈન્સાનોંકો અલ્લાહ હરા ભરા કર દેગા. જિસ તરહ બારિશકે બરસનેસે સુખે હુએ પત્તે ઔર સુખે હુએ પેડ ઔર સુખે હુએ દરખ્ત હરે હો જાતેં હૈં અલ્લાહ ઈસી તરહ અપની તૌહીદકા ઈકરાર કરનેવાલોંકો ઔર શિર્કસે બચનેવાલોંકો જન્નતકી નહરોંમે ફેંક કર દોબારહ હરા ભરા કરકે, ફિર ઉનકો જન્નતુલ ફિરદૌસમેં જગાહ અતા ફરમા દેગા. યહ તૌહીદકા સમરહ હય.

લેકિન એક ઈન્સાન, જિસને સારી ઝિન્દગી તહજ્જૂદકી નમાઝ કઝા નહીં કી હૈ (છોડકર બાદ મેં નહી પળ્હી હૈ). રમઝાનકે રોઝે રખ કર નફલી રોઝે ભી રખતા હૈ. ઝકાતકે સાથ સાથ, સદકા-ખયરાત ભી કરતા રહા. લેકિન તૌહીદકે સાથ ખલલ કર દિયા શિર્કકા ઈરતેકાબ કર દિયા.

ઈન્નલ્લા-હ યગ્ફિરૂ અંચ્યુશ્-ર-ક બિહી વ યગ્ફિરૂ મા દૂ-ન ઝાલિ-ક લિમંય્યશાઉ. અલ્લાહકો કહેંગે, અલ્લાહ યહ બળી નેકીયાં કરતા રહા હૈ. નમાઝ પળ્હતા રહા હૈં. રોઝે રખતા રહા હૈ. ઝકાત દેતા રહા હૈ.

તો ફરમાયા, જિસને એક દફઅહ ઝિન્દગીમેં મેરી તૌહીદમેં ખલલ ડાલ દિયા. મેરે ફરિશ્તો ઈસકે બારેમેં ગુફતગૂહી ન કરો ! ઈસકો અ-બદુલ આબાદ તક (હમેશા) જહન્નમ હી મેં રખના હૈ. અલ્લાહકી તૌહીદકે અન્દર ખલલ ડાલા, ઔર ફિર શિર્કસે તવબહ નહીં કી. ઔર ઈસી અકીદે પર મર ગયા. તો ઉસકી નેકિયાં ઉસકો જહન્નમસે નહીં નિકાલ સકતીં. લોગો ઈસી લિએ, હઝરત મુહમ્મદ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ ને ફરમાયા, ''સારે અઅ્માલકી જળ તૌહીદ હૈ.'' અગર બુનિયાદ ઈમારતકી દુરસ્ત નહો તો, કભી-ભી ઈમારતકી દીવારેં કાયમ નહીં રેહ સકતીં. યહ ઝકાત-યહ સકદા-યહ ખયરાત-યહ નમાઝ-યહ હજ્જ-યહ વાજિબાત જો હૈં ઉનકે બગયર ઈન્સાનકા ઈસ્લામ મુકમ્મલ નહીં હોતા. લેકિન યહ ઈસ્લામકી દીવારેં ઔર છતેં હૈ - ઈસ્લામકી બુનિયાદ અકીદએ તૌહીદ હૈ. અગર બુનિયાદ મૌજૂદ નહીં હૈ તો છતેં ઔર દીવારે કભી ભી કાયમ નહીં રેહતી.' ઔર કભી ઐસા હોતા હૈ એક ઈમારતકી બુનિયાદ મઝબૂત હૈ. તીન દીવારેં ભી ખળી હૈ. ચોથી દિવારમેં દરાળેં (તિરાડ) આ ગઈ હૈં, તો તીન દીવારે મિલ કર ઉસે ગિરને નહીં દેતી, ક્યોં ? ક્યોંકે ઈસકી બુનિયાદેં મઝબૂત હૈં. બુનિયાદોં કો મઝબૂત કરો ! ઔર બુનિયાદ
ક્યા હૈ ? બુનિયાદ યહ હૈ કે ઈસ બાત કા અકીદા રખો કે, અલ્લાહકે સિવા કોઈ ન તો બિગળીકો સંવાર સકતા હૈ ન તો સંવરી હુઈ કો બિગાળ સકતા હૈ.

કુલિલ્લાહુમ્મ માલિકલ્ મુલ્કિ તુઅ્તિલ્ મુલ્ક મન તશા-ઉ વ તન્ઝિઉલ્ મુલ્ક મિમ્મન્ તશા-ઉ વ તુઈઝ્ઝુ મન્ તશા-ઉ વ તુઝિલ્લુ મન્ તશા-ઉ. બિ યદિકલ ખય્ર. ઈન્ન-ક અલા કુલ્લિ શયઈન કદીર.

(સૂરઃ આલિ ઈમરાન, આયત-૨૬)

આપ સલ્લલ્લાહુ અલયહિ વ સલ્લમ યું કહીયે, કે અય અલ્લાહ, માલિક તમામ મુલ્કકે. આપ જિસે ચાહેં મુલ્ક દે દેતે હય. (બાદશાહત) ઔર જિસસે ચાહેં મુલ્ક લે લેતે હય. ઔર જિસે ચાહે ઈઝ્ઝત દેતે હય. જિસે ચાહેં ઝલીલ કર દેતે હય. સબ ભલાઈ આપ

(અલ્લાહ) હી કે ઈખ્તિયારમેં હય. બેશક આપ (અલ્લાહ) હર ચીઝ પર પૂરી કુદરત રખનેવાલે હય.

ફરમાયા, **ઈન્ન-ક અલા કુલ્લિ શય્ઈન કદીર.** બેશક અલ્લાહ હી કો હર ચીઝ પર, હર તરહકી કુદરત હાસિલ હય. ઉસકે સિવા કિસીકો ભી કિસી ચીઝ પર કુછ તસર્રુફ ઔર કુદરત હાસિલ નહીં હય. જો શખ્સકા ઈસ અકીદે પર અલ્લાહતઆલા ખાતિમા કરે. તો ઈન્શા અલ્લાહ જન્નત ઉસકા ઠિકાના હોગી. અલ્લાહ હમ સબ મુસલમાનોંકો અકીદ-એ તૌહીદ સમઝને કી તૌફીકદે. ઔર ઉસે ઉસ પર કાઈમ રખે. આમીન.

વ આખિરૂ દઅ્વાના અનિલ હમ્દુ લિલ્લાહિ રબ્બિલ આ-લમીન.

ઈસ કિતાબ કો પળ્હને વાલો સે ગુઝારીશ હૈ કે ઈસમેં કુરઆન ઔર હદીષ કી રોશની મે કિસી ભી તરહ કી ગલતી આપકો માલુમ હો તો જરૂર હમારી રહનુમાઈ ફરમાએેં. ઈન્શાઅલ્લાહ, જરૂર હમ અપની અગલી એડીશન મેં ઉસકો સુધારને કી કોશીષ કરેંગે. અલ્લાહ હમારી જાની–અનજાની ગલતીયોં કો માફ કરે ઔર હમારી કોશીષો કો કબૂલ ફરમાએ. **આમીન.**

અય અલ્લાહ ઈસ કિતાબ કો તૈયાર કરને મે જીન લોગો ને અપના મુફીદ ઈલ્મ, હલાલ માલ, કિંમતી વક્ત, નેક મશ્વરે ઔર જીસ કિસી ભી તરહસે મદદ કી હૈ ઉનકો દોનો જહાનકી ભલાઈયાં અતા ફરમા ઔર ઈસકા બહેતર બદલા અતા ફરમા. **આમીન.**

અય અલ્લાહ હમ સબ કો તૌહીદ કો સમજને ઔર ઉસ પર અમલ કરને કી તોફીક અતા ફરમા.

અય અલ્લાહ હમ રોઝી માંગે તો તુજહી સે માંગે, અવલાદ માંગે તો તુજહી સે માંગે, બિમારી મેં સીફા માંગે તો તુજહી સે માંગે, હર મુશ્કીલ મેં મદદ માંગે તો તુજહી સે માંગે.

અય અલ્લાહ હમે હર તરહ સે શિર્ક કરને સે બચા હમે ઝિંદગી ઔર મૌત તૌહીદ કે સાથ અતા ફરમા. આમીન.